

**TLANEJNEUILYOTL TLEN SENTIKMASEUALMEJ.
IYOJOK TLAIJTOLNECHIKOLI
SE TEKPANALI
Sesenkatsitsij tepanitali**

Sentipaj tlaijtoli (Art. 1). Pan mexkotali nochi maseualmej kipiaj sesenkatsitsi tepanitali katli kijtous ueyiamochtli tekpantlajtoli, uan ni amo uelis kinkixtilisej tlan amo tlajtous pan inoj.

Pan tonelueyi teyoual tekpiloltlakamej nochi tlen nika asi analieuanij itstosej ka nemajkayotl pampa tekpantlajtoli kinmanauia.

Amo moechkapanos yon se maseuali tlan nauatl, tenenk o xi'òì, tlan tlakatl o suatl, ixiuitsontika, tla kukuya o amo tsontlalamiki, iteotlajtoli, itlaneneuilili, ipaktlistli, tla monamiktijtok o amo, uan sekinok tlen amo kiinamiki ken nupa amo kiipatikmakas ixitlualis uan nemajkayotl.

Ometipaj tlaijtoli (Art. 2). Mexkotali amo uelis motlajkotlapanas.

Pan ni mexkotali itstokej maneltikej maseualikiniuj katli momelaua pan teyoualmej, uan ni ualau tlen saniki ya itstoya pan ni mexkotlal tlen uajka ayamo asitoya analieuanij uan kipia ininkalchikolis, tomintekitlaxtlauili, uejkapantlalamikili uan tlamantli tlaneneuili.

Ixtlimaseualtlaneneuili ni katli ipati ikayampa nesis ajkeyamej monelkualtia pan teyoual maseualmej.

Teyoualmaseualmej katli kichua se sentikanok nechikolistli, tomintekitlaxtlauili, uan uejkapantlalamikili, tlen itstoke pan se almontlali uan kipia inintekichuanij katli yajuanti kintokaxtia ika uejkapantlalamikilis.

Ixitlualis maseualteyoualmej kipia majkaulistli, mochiuas tlen tlajtous tekpantlajtoli ka inemajkayotlchiali tlen ka motemachis pan ueyisientijkonechikoli. Nelkiximatlistli tlen altepemej uan teyoualmej mochiuas pan tekpantlajtomej uan xitlualismej tlen tlaltokayolmej, katli yajuanti kiipanitase katli nika ya achitui ijkuilijtok pan ni ome tlaijtoli.

A. Ni tekpantlajtoli kineliximati uan temaka ixitlualis tlen kipiaj altepemej uan maseualteyoualmej, kinmaka majkayotlsenkualistli uan nelkualtisej:

I. Kijtosej kejnijki kichiuase ipakilisnechikolis, tomintekitlaxtlauili, tlajtoltinij uan uejkapantlanamikili.

II. Kitlalis uan kitekiuis ixitlualis ika yani kisenkauasej kuesolmej, kichiuase ken ijkuilijtok ipan tekpantlajtoli, kiipanitase sesenkatsitsitepanitali uan amochsentijkamaseualtlanauatili uan nojka kipanitas tlen ininpatij siuamej. Tekpantlajtoli kiijtos katlike tlamanauijkemej tekpanose ken moneki.

III. Ika ininxitlualis kintokaxtise pan nesentiloli inintekichiuani katli tekitlneemiltise, iuan kininpatiuisej siuamej sanse ken tlakamej, uan kiampa moipanitas tekpantlajtolmej.

IV. Kinmanuise uan kinpajtitlalisej ininmaseualtlajtol, inin tlaneneuili uan nochi katli momelaua pan ininuejkapantlanamikili.

V. Kikualchichiuas uan kimanuis kampa itstok ialmontlali tlen tlajtoua tekpantlajtoli.

VI. Kiselis katlaipanitali iaxka tlali, almontlali, tlen taltoua pan tekpantlajtoli, uan ixitlualis katli kipia exkatiyani pan teyoualmej, kitekiuis ken moneki katli eltok pan iteyoual uan amo uelis kitekiuis katli kinmanauia tekpantlajtoli. Pan inoj moneki achiui monechikose ken tekpantlajtoli tlajtoua.

VII. Kampa kamanalti maseualtlajtolmej kintokaxtise inintlayakankemej katli tekpanose pan teyoualtlatilankemej.

Tekpantlajtolmej katli eltok pan tlaaltokayolmej kiipanitase ni xitlualismej tlen tlalilanka teyoualmej, ka yani tekpanose ken katli kipiaj ininmaseualxitlualis.

VIII. Kintlakakilisej pan tekisenkaualkamanali tlen tlaaltokayotl. Ni xitlualistli motekiuis pan nochi amatlasenkualismej ka tekichiuani kisenkauas, tlen katli se o ka miakili moixpantia, kipajtitlalise iuejkapantlanamikilis ka tlaipanitali tlen tajtoa tekpantlajtoli.

Maseualmej nochipa tonali kipia kinmatlakechise tlatotonketkamanali iua tlamanauijkemej katli kiiximatij inin maseualtlajtol uan uejkapantlanamikili.

Tekpantlajtolmej uan xitlualismej katli kipia tlaltokayomej kinmakas nemajkayotl maseualteyoualmej tlen yajuanti kijtose katli kinmonekilia pan sesenka tlaltokayolmej, kiampa kinmanauis maseualteyoualmej.

B. Nochi tlaltokayolmej tlen tomexko uan itlatilanka teyoualmej, tlayolchikauase san se tlen nochi maseualmej uan kitlamise katli amo kuali, kitlalise kaltekichuanij uan kichiuase tlaneneuiltipa kampa moixpanextis ipatijka ixitlualis tlen maseualmej uan ikualtilojka tlen altepemej uan teyoualmej, ni mochiuas ka itlapaleuikauan maseualmej.

Tlen motlamiltis katli amo kipiaj altepemej uan teyoualmej, uan kinmonekilia, tekichuanij moneki kichiuasej:

I. Kinpaleuis ka tekitsentiloli tlen iuexka uextekapan maseualteyoualmej, tlen ka yampa mokualtilitias tomintlachtlauili uan mokualtilis inemilis teyoualmej, ka itlapaleuijka tlen eyi tekittlanauatianij, uan nojkia ka itlapaleuil teyoualmej. tekichuanij tlen tlatilanka teyoualmej kinmakas san se tomintlaptaleuili katli teyoualmej kitekiuise tlen kinmonekilia.

II. Kimiakiltis kaltlamachtilyalmej kampa monextilis nemachtili ka omej tlatolmej, tlajkuilosej uan momachtise ika maseualtlajkuilolpamitl, momachtianij ma kitsontika inimachtil, kin nextilisej kenijki tekipanose, uan nojia ma kitsontijka pan ueyikaltlamachtilyalmej. Kinpaleuis ka tomintlaxtlauili maseualmomachtianij, ka yani mopaleuise. Mochiuas uan motlalis pan amochtli tlanextilistli, tlanextili katli moneki, uan eltok pan uekapantlalnamikili teyouali, tlen tlajtoa xitlualistli uan ka itlakechil maseualteyoualmej. Moipanitas tlaneneuili tlen nochi uejkapantlalnamikili tlen eltok pan tomexkotlal.

III. Kinpaleusej ika tepajtikakalmej tlen nochi mexko tlali, uan kitekiuise kuatitlaxiupajmej, uan kinpaleuis teyoualmaseualmej ka tlakualistli nelkuali, achiui kiselise nochi konemej.

IV. Kinkualchiuasej tlen kinmonekilia maseualteyoualmej uan ikakiuil pakilisnechikoli, uan ka tomintlaptaleuili tlaixpantiloxta o teaxkatomintlaptaleuijketl ika yani kichiuase uan kikualtilise inin kaljuan iuan sejkinoj tlapaleuistli.

V. Kinmakas kakiuili maseualsiuamej pan tekinechikolmej, kinmanauis inemilis, kinmapaleuise pan nemachtili uan itlanejneuiltlapaleuil tlen mochiuas tlen inemilis teyouali.

VI. Kiueiyichiuasej tepostlanonotsaloli pan teyoualmej, kichijchiuase uan kiuejueyakilise apolteueyiojtli, chapojpoueyiojtli, tilmekakamanali altepemej uan maseualteyoualmej uelise kipiase, kitekiuise uan kikuiltauise teposkamanali, teposixpatlanextili uan amatlamoyajketl tlen tlajtoa xitlualistli.

VII. Kinpaleuise pan tekitlachiuali ka tekinechikoli tlen maseualteyoalmej ika kuali tlapaleuili ika yani uelis moaxitilise ka tomin itlatlan uelis tlajtlanise tlapaleuili kiampa tekpanose uan kintlaxtlauise, uan kitekiuise teposyankuikchiuali uan ka yani momapaleuis uan kinemakas tlen tlamantli katli elki.

VIII. Kitlalise tlajtoltnij tlanejneuili ka kin manause katli yau i uan moku epaj maseualteyoalmej, tlen pan to mexko tlali uan pan analieuanij, ka sesenkatsitsij tepanitali tlen ixitlualis tekipanojkemej, miltekitinij; kikuaitilise inemilis siuamej; kinpaleuise ka kuali tlamachtli katli kinmonekilia uan ika katlakuali ka konemej uan telpokamej tlen champoyouan uan katli asi o yauij tekpanouaj ojsejko; kitlachilise ka tlaipanitali inin amochsentikamaseualtlanauatili uan kinpaleuis ma kiuejkapantlalikaj inin tlaneneuilis.

IX. Kintlatsintokilise maseual teyoualmej kema mochiuas ueyiamochtlitlachiuali uan tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemej uan kinselise inin amatlajkuilol katli kichiuaj. Katli nikan ijkuilojtok yani mochiuas ken moneki, nechikoltlajitlxitlajkemej, tlajitoliyani tlen tlaltokayolmej, uan teyoualtlatilanka tlan kampa kinmelaua, kiijtose keski tomintlaxtlauili motekiuis uan kiamatlatskiltise tlen katli motekiuis uan katli kijtokej ma mochiua, uan nojkia kenijkatsa teyoualmej kitlachilise uan kimokuitlauise tlen inoj.

Xitlualismej katli kinpaleuia teyoualmaseualmej nojkia uelis kinpaleuise altepemej ika yampatsan xitlualistli tlen tlajtoa tlanauatili.

Eyitipa tlajitoli (Art. 3). Nochi maseualmej kipia xitlualis kiselis tlamachtli. Tlen tlaltokayolmej, D.F., uan itlatilanka teyoualmej temakase tlamachtlisti tlen xochikaltlamachtilyan, primaria uan secundaria. Uan ni tlamachtli kipia kichiuase uan kitsontise ni mumachtianij.

Ni tlamachtli katli temaka tlaltokayotl mochiuas ka pakiliskayotl nochi katli kin monekilia maseualmej uan kipanitas, kiiknelis imexkotlalan, itlaneneuili, ka tlapaleuilistli tlen pan sekinok ueueyilistli uan ka tlaipanitalotl.

I. Ki ipatijmakas sempoali uan nauitipaj tlajitoli kampa eltok kakikuili tlaneltokili, tlamachtli katli motemakas pan kaltlamachtilyan amo monextilis teotlajitoli katli motemaka pan teopankali.

II. Tlamachtli motemakas tlen katli kistok ipan yankuik tlanextiloli, kitlamiltis nochi katli amo kuali.

Nojkia:

a) Elis sentiktlapepenolpa, moitas ni sentiktlapepenolpa amo ken san tlanauatixitlualistli uan sejkotlaneneuilili, moitas ka se kuali yolnemilistli kampa mokualchitias tomintlaxtlaui, pakilisnechikolistli uan uejkapantlalnamikili tlen altepemej.

b) Elis tlen iuexkamexko, -amo san tlapepenolpa o san se pika mopatijmakas,- kiselis uan kimachilis tokuesoljuan, kampa kuali mo tekiuis katli eltok pan teyoualmej, kimanauis to tlamantlaneneuilis, ma mokuilaui to tomintlaxtlaui, motokili uan ma mouejkapantlali uejkapantlalnamikili,

c) Kikualtlalis ma motemaka kuali maseual sentikyolnechikolistli, ika yani kuali monexilis momachtianij, moipatijmakas kuali maseuali uaya katli itstoke ichaneuaj, katli nelkineki nochi nechikolistli, ma mopaleuika ka kuali tlaneneuili uan san sejtipa ka xitlualistli tlen nochi tlakamej , amo kitas tla maseuali o amo, iteotlajtoli, inechikolis, tlan tlakatl o siuatl.

III. Tlen mochiuas ken moneki tlen tlajtoua itlamijka **II**, tlayakanketl tekittlanauatijketl tlen tomexko kipanextis pan amochtlitlanexstilistli, tlen ichualis xochikaltlamachtilyalmej, kaltlamachtilyalmej primaria, secundaria uan ueyikaltlamachtilyalmej tlen iuexka tomexkotlal. Tlayakanketl tlanauatijketl kintlakalilis tlen nochi inintlaleneuililis tlayakankemej tekichiuani tlen tlaltokayolmej uan D.F. uan nojkia tlen sekinok nechikolismej katli kitlakechia tlamachtili, tlen tlajtoua xitlualistli.

IV. Nochi tlamachtili tlen tlaltokayolmej temakas amo tlainamas.

V. Tlaltokayotl kinpaleuis tlen nochimej kaltlamachtilyalmej, -tlen katli kin machtiaj konemej katli kipia eyi xiuitl uan tlen ueyikaltlamachtilyalmej- tlauei ipati ika inoj ueias tomexkotlal, kipaleuis katli kitemoua yayankuik yolkatlamachtili ika yayankuik tepostlanexstilistli, uan nojkia kiyolchikauas, kiixpanextis uejkapantlalnamikili pan tliimekatl, teposuikatl, nochi maseualtajtolmej,

VI. Kaltlamachtilyalmej katli tlainamaj, tatamej katli tlaxtlauaj, uelis tlamachtisej tlen nochi pan kaltlamachtilyalmej. Tlen tlajtoua tekpantlajtoli, tlaltokayolmej uelis kinmakas kuali tlaneskayotl uan uelis kinkixtilis tlen iuexka ipatijka tlen katli tlanextiliaj inemachtil pan nochi inoj kaltlamachtilyalmej. Tlen katli momelaua xochikaltlamachtilyalmej, kaltlamachtilyalmej primaria, secundaria uan ueyikaltlamachtilyalmej, inoj tlainamaj nemachtili, moneki:

- a) Nemachtili tlen katli tlajtoua itlamiya II, nojkia kichiuas ken moneki katli eltok pan amochtitlanextilistli katli tlajtoua III, uan
- b) Kipias achtiui, tlanauatili ka xitlauaktlajkuiloli tlen tlayakanketl tekitijketl, tlen tlajtojos xitlualistli.

VII. Ueyikaltlamachtilyalmej uan sekinok ken inoj tlen katli kinmaka tekpantlajtoli ma yajuanti monenemiltika, kipia uan uelis kichiuase isentijkatlanauatijka; kitase tlake kitokilia uan kiasisej ka innemachtli, ka yankuik tepostlanechtillili uan kiuejkapantlalisej inin tlanamikili tlen katli tlajtoua ni tlajitoli, tlamachtijkemej kinmaka nemajkayotl katli tlanextilisej uan tlaneneuillistli; kitase tlake amochtitlanextilistli, kijtose tlake moneki tlatlanise katli paya tekpanos, tlake moneki tla kitekiuis seyok uejkapatekitl uan katli payaya itstoseja tekitlakuilolmej; yajuanti monenemiltise ka itomintlaxtlauil. Nochi katli paya tekpanoua, tlamachtianij, tekitlakuilolmej mokichiuas ken tlajtoua chikuasenpoali uan eyitipaj tlajitoli tlen ni tekpantlajtoli, nojkia katli tlajtoua tekixitlualistli, tlen katli se mauililtekitl tekpanoua, mochiua ken moneki san setsa, katli kinmaka nemajkayol katli tlanextilise tlamachtianij uan katli kinmonekilia kiasisej.

VIII. Nechikolueyitlajitoltiyanij, kisentika kualchichiuasej tlamachtili tlen iuexka tomexko, kichiuasej xitlualismej tlen moneki, uan moxelos pan tlen nochi pakilistlamachnechikoli tlen nochi tlaltokayolmej uan itlatilanka teyoualmej, tlen kitase keski tomintlaxtlauili temakase katli motekiuis uan kijtose keski kiinamasej tekichiuani katli amo tekpanoua ken moneki, uan katli amo tlaneltoka tlen kijtoua tlanauatili.

Nautipaj tlajitoli (Art. 4). Se tlakatl uan se siuatl nochi sansemej ipan tlanauatillistli. Inin kin manuis nejchikolis uan iueixka iukaluan.

Nochi maseuali kipia xitlualistli tlen kijtos yaya tlen katli kinekis kinejneuilis keskij konemej kimpisej uan amo nelnenechka.

Nochi maseuali kipia xitlualistli kimakase tlakuitlauili itlakayo. Ipan tlanauatillistli kijtos kenijki kiselise ni tlakayotlamokuitlauili; uan nojkia tlajitos kema tlapaleuis to mexkoaltepetl, uan tlaltokayolmej tlen momelaua pan kaxtoli uan se tekpantlajtoli, tlen expouali uan matlaktli uan eyitipaj tlajitoli.

Nochi maseuali kipia xitlualis itstos pan se kuali tlaltepaktli tlen ueixtias ika imelajka.

Nochi uikalotl kipia xitlualistli mochantis ika kuali kali. Tlanauatlistli kitlalis katlike mochiuas tlen uelis moaxitis nopa tlapaleuili.

Okichpilmej uan siupilmej kipia xitlualistli tlen kinmakase kuali tlakualistli, tlakayotlamokuitlauili, nemachtli, uan kuali uilkayotl tlen ueyiasa ika imelajka.

Tatauanij, konetlachilianij uan tlamokuitlauianij nochi kipiaj kipanitase ni xitlualistli. Tlaaltokayotl kitlalis katli monekilis tlen kiipanitas inemilis konemej uan kiipanitas Ininxitlualismej.

Tlaltokayotl kinmakas kakiuili sejsekatlalapeuijkemej tlen yajuanti nojkia kiipanitase uan mamochiua ixitlualis konemej.

Makultipaj tlajtoli (Art. 5). Yon se maseuali amo uelis se kitsakuilis tla kineki yaya tekpanos, pan se tlichualtekitl, tlanemakiltekitl, o seyok tekitl tlen katli mochiua ka xitlualistli. Ni majkauiltekikayotl uelis kijtos se tekichijketl amo kuali tekitlamanauijketl ma amo mochiua, kema kikuesoua seyok maseualixitlualis, o kitlamiltis ikatlanauatujkaj tlen tlaltokayotl, tlen tlajtoua tlanauatili, kema kiixpano ixitlualis se pakilisnechikoli. Amo aki mitsiljuis amo kuali katli tipiaj o tipixkatok tlen ka motetikayotl tichijki, se tekitijketl yaya kena uelis mits iljuis.

Tlanauatili tlejtos tlen sesenka tlaltokayolmej, katlike tlapejpeniltlamachtli kinmonekilis amatsontiltlamachtli katli kitekiuis, tlake moneki motemitis ka inoj se kiselis uan katlike tekichiuani katli temakase.

Amo a ki se kichiualtis matekipano tla amo kuali kitlaxtlauia, tlan ya amo kineki, kena uelis ajkineki tekpanos tlen kijtoa tekitlamanauijketl, uan ya kichiuas tlen tlajtoua se uan ome pamitl pan makuilpouali uan matlaktli uan eyi tlajtoli.

Pan tekitlaxpantilmej kena uelis mochiualtis tlen tlajtoua tlanauatili, ken nopa tepostlatopontli uan katli tekimaxaltia, nojkia katli kipiase tekitlalnamiqtianij uan katli tekiti tlapepenolpa. Pan tekitlapepenolpa uan kalnechikoamatlatsintokili ni mochiua ka tlachiuatili uan amo moinama, inoj uelis kintlaxtlause katli kichiuas katlapejpeniltlamachtli tlen tlatoua tekpantlajtoli uan katli

kijtoua tlanauatili. Nochi tekitleixpantilmej mochiuas ka tlachiuatili uan kinixtlauis tlen tlajtoua tlanauatili.

Tlaltokayotl amo uelis kiselis ma mochiua yon se tekittl tla inoj kipololuis san tlen nemajkayotl tlen katliueli maseuali.

Yampatsa amo uelis kiselis tla se maseuali kineki kichiuas pan se tekittl, kitekikixtilisej, tlan makikauas se keski tonali o tle ya nochipa, tlen tllilchualtekittl o tlanemakiltekittl.

Pan se tekipanolpa, uelis mochiualtis tekipanos tlen mosenkaua tonali tlen tlajtoua tlanauatili, uan amo uelis se kitlanauiltis tekipanojketl tlen ipanojka se siuitl, uan amo uelis moueyiakilis tonali, ika inoj ma kikaua iteki, kipolos tlen katliueli xitlauali tlajtolneneuili.

Tla sentikatekichiuali amo mokichia ken moneki, tlen ka kimelaua tekipanojketl, uelis kichiualtis tlen inoj tlajtoua tlanauatili, uan amo meneki se kichiualtis pan tlakayomaseualtekipanojketl.

Chikuasentipaj tlajtoli (Art. 6). Nochi katli se kineneuilia ueli se kijtos, amo uelis sanima mits iljuis se tlajtoltlamanauijketl o se amatlachijketl amo kuali, yaniuaj mits nauatise kema ajkinejki ka motlajtol kitlanauis se eyitipaj maseuali, tichia se tlajtlajkoli, kinejkomana tlaixpanelkualtiti; uelis kijtos katli kitlanauia tlen tlajtoua tlanauatili. Xitlauak tlamachiloyan mochiuas ka inelkualtil tlaltokayol.

Tlen ken mochiuas tlen se xitlualis kiplas tlamachiltiti, tlaltokayolmej, D.F., tlen kampa kinmelaua itlanauatitl, kichiuasej tlen ka inoj tlanauatili yoltlapeualistiti:

I. Nochi tlamachiltiti katli kipiaj pan imako se tekittijketl, mexkokaltlanauatitlpa, tlaltokayotl, uan itlatilankemej teyoualmej, ni tlaixpantilolpa, uan uelis amo temakas tlamachiltiti se keski tonaltipaj pampa kiampa kimonekilia tlaixpanelkualtiti tlen tlajtoua tlanauatilmej. Pan ni xitlauali nochipa eltos tlen temaka yolueyipejkatlamachiltiti.

II. Tlamachiloyan katli kipia se akjinejki maseuali uan kampa kijtous kanke uala, kema tlakatki, eltok itokax uan sekinok tlajkuilotlatsintokili, ni kipia tlanauaitipaj tlen ijkuilitok uan kiijuinis tlen tlajtoua tlanauatili.

- III. Nochi maseuali, tlen amo moneki kijtos kenke kineki kitekiuis, uelis tlatlanis uan kypias tlaixpantilopatlamachiltikayotl, amo kiinamase nopa san nemaktli, tlen yaya kimonekilia o kinelkualtis tlen inoj.
- IV. Mochiuas kenijki uelis se kypias tlamachiltili uan kenijki nelkitase ken moneki tlen amo aki uelis kitsakuilis. Ni tlen tlake ojtli motekiuis kema se tlenijki mochiuas, kichiuas ken moneki kaltlamatiltlaiximatketlanauatilpa uan katlatlaniltekitlapaleuili ka nemachili.
- V. Tekichuanij kypiaj ichualis tlen kipixtose inin amauan pan tekpanechikolamatlachiuani, uan kipanoltisej pan tilitpostlajkuilolpa tlen ken moneki tlamachiltili kayayankuiktipa tlen kenijki kichijki uan kenijki kitlaixpantiloltepaleuijkej.
- VI. Tlanauatili kijtos kenijki tekichuanij kypia tlamachiltisej tlaixpantilolpa tlen keski tomintlapaleuili temakakej.
- VII. Tlan mochiuas san kejueltsa tlaixpantilopatlamachiltili kypia mosenkauas itlajtlakol tlen tlajtoua tlanauatili.

Chikometipaj tlajitoli (Art. 7). Tipia majkauilotl tlen tineki titlajkuilos uan tikixpanextis tlen tlaixpantilolpa moamatlajkuilol tlen katliueli tlanechtilistli.

Yon se tlanauatili, uan tekichijketl uelis mits chiualtis, mits tlatlanis xitlaxtlaua katli tlajkuilolkej o katli teposmiakilti, yon amo uelis mits iluis amoyok xiteposamakixti, tlen yaya katli kypia mits ipanitas monemilis, motlaneneuilis uan tlen pakilistlaixpantilolpa. Amo uelis mitskuilisej moteposamakixtili tlan ta amo tineki uan ka yani mits tomintlatlanise uan kijtose tichijki se tlajtlakoli.

Tlanauatili kijtos tlen moneki, ka inoj amo sanimaj ajkinejki kijtos mochiyki se tlaixpanojketl pan amamoyaketlakuilolpa, mokaltsakuasej katli kichiuamatlajkilolpa, katli tlanauatiaj uan sekinok tekipanouani tlen kampa eltok uan kiski amatlajkuiloli katli moijto, kena mochiuas tlan nelia monextis tlatlakojketl

Chikueyitipa tlajitoli (Art. 8). Tlanauatianij uan tekipanouani kiipanitase nochi katli akinejki kineki tlajtlanis se tlenijki, san ke moneki inoj mamochiua pan amatlajkuiloli, ka imelajka uan ka tlaipanitalotl; pan sejkotiltlaneuili uelis tlajtlanisej nochi mexkoeuanij.

Nochi tlajtlanili katli asi pan imako tekichijketl; yaya kypia nimaya tlanankilis ka amatlajkuiloli katli kitlajtlanilia.

Chiknautipaj tlajtoli (Art. 9). Amo uelis aki mits iljuis amo kuali timosentilis o timonechikos pan inoj katli tichia ken moneki ka imelajka uan ken tlajtoua tlanauatili; inoj uelis kichiuasej nochi mexkoeuanij kema onkas tlasauaniltlapejpenil. Yonse nechikolistli ka tepostlatopontli, kipia xitlualis mits kamanaljuis.

Amo moijsos amo xitlauak, uan amo uelis kitlamiltisej se nechikolistli tla yajuanti se tlenijki tlajtlanj o kiixpantise inintlaneneuilis ixpa se tekichijketl, tla amo tleno tlamantliiljuili, amo mochiua tlauilanalotl uan amo kichiuatisej makichia uan kipatiuisej ka inemilis.

Majtlaktlitipaj tlajtoli (Art.10). Nochi mexkoeuanij kipia xilualistli kipiasej tepostlatopontli pan ininchampa, ka inoj mokuilauis uan momanauis, san ke, amo uelis kypias uan kitekiuis katli mauiltipa o katli tlajtoua tlanauatili, uan katli kitekiuiaj tsonkotomej katli tlamokitlauia tepostotomej, uan tsonkototlamokuitlauianij tlen tomexkotlal. Mexkotlanauatili tlejtos tlake monekis, kenijki uan kanke uelis kinimakase tlen mexkoeuanij katli uelis kinemiltis tepostlatopontli.

Majtlaktli uan sentipaj tlajtoli (Art.11). Nochi tlakamej kipiaj xitlualistli kalakisej pan tomexkotlal, uelis kisas pan inoj, kipaxalos kampa kinekis uan uelis kipaltas ichampaeuayotl, uan amo monekis kitlajtlanisej amatlamokuitlauili, amatlapanoltli, kena uelis kitlajtlanisej se tlenijki ka moixpantis. Ni xitlualistli kipia eltos pan tekitinij tlen kijtos mamochia ka xitlualistli, kema akinejki temikti o kichijki se tlenijki ka iuikalauj, uan amatekichianij kisenkauase amatlapanoltli, amatl asitilistli uan kalpajtlachikualistli, uan katli asi analieuanij nika mochantia san ke mauililmej.

Majtlaktli uan ometipaj tlajtoli (Art.12). Pan ni tomexkotlali amo motemaka amatsontitokaitl, kampa tlayakanketl tekichijketl monechikoua tlanauatili uan tlen kijtos mochiuas, tla pan tetlalpa onka nika amo tikinpanitasej.

Majtlaktli uan eyitipaj tlajtoli (Art.13). Amo uelis ajkinejki mits kaltsakuas, yon se tekitijketl uelis tetlajiyouiltisej yon ika tekitinij tlen san tetlajtlakoltise. Yon se tekichijketl uelis moueyichiuas uan kisenkauas tlan amo tlajtoua pan tlanauatili. Pan tsonkotokalmey kena onka tlanauatili ka kisenkauase tla akinejki se tsonkoto mopolos o se tlenijki kichijki, san inoj nechikoltekichianij amo uelis kichiuas kampa amo kimelaua itlanauatil, amo uelis tlateljuis

se maseuali katli amo ya tsonkoto. Tla se tsonkoto kichijki se tlaixpanoli o tlajtlakoli uan kiasik se maseuali, uajka kiiximatis seyok tekichijketl katli kimelaua.

Majtlaktli uan nautipaj tlajtoli (Art. 14). Tla eltok se yankuik tlanauatili uan katli eltoya mits tlanauia, uajka kisenkauasej ka yankuis tlanauatili.

Amo aki uelis mitskaltsakuas, mits tlakijixtisej katli ta moaxka, moneki ka tekitinij tlen onka uan tlen ixnesi ipan tekpantlajtoli, uan mosenkauas ken achtiui eltoya tlanauatili.

Kema se temikti uan ni tlajtoli eltok pan se tekichijketl, amo uelis mits iljuise ta tichijki tlan amo mochijki ken tlajtous tlanautili, uan amo ya nopa tlajtlakoli katli motemoua o mochijtok. Kema tlajtlakoli ya kiximati tekichijketl tlen uikalotl xitlualis, uan kisenkauas ken tlajtous tlanauatili, uan katli amo panesi mochiuas ken tlajtous yoltlapeualistli tlen xitlualistli.

Kaxtolitipaj tlajtoli (Art. 15). Amo motemaka uan amo mochiuas sentijkatlaneneuilis tlan kualikasej ajkinejki katli tsaktok pan seyok altepetl katli kichijki se tlaixpanoli ken nopa tlaltolitinijtlaneneuili, yampatsa katli mauililmej tla kichijki se tlajtlakoli pan seyok altepetl; uan amo mopatlas tlen sesenkatsitsij tepanitali uan xitlualistli tlen ijkuilitok pan tekpantlajtoli, ikualtlistli tlan tlakamej uan katli ya kipiaj kaxtoli uan eyi xiuitl.

Kaxtoli uan sentipaj tlajtoli (Art.16). Amo aki mits kuesos pan monemilis, pan mochaneuan, kampa tiitstok, amamej uan nochi katli ta moaxka, uelis mochiuas inoj ka se amatlanauatili tlen se tekitijketl katli kimelaua, katli kijtos kenke mochiuas, tlake panok pan ni senkualotl.

Amo aki mits kuiti tla amo tleno tlanauatil tekitlajtoltiyanilistli uan tla amo aki mits teljuitok ka tekichijketl o katli kiixpanojke amo yampatsa moteljuitok ka tekichijketl, ka se tlaixpanoli tlen tlajtous tlanauatili ken tlaixpanoli, uan ka yani amo uelis kiplas nemajkyotl, tlen eltika tlen kichijki uan ka yani yaya nelkichijki.

Tekichijketl katli tlanauatia akinejki kikuitij, nimaya katli tlaixpano kitlalis imako tlajtolmanauijketl, amo kiuejkaualtis. Tla amo mochiua ken moneki uajka tekichijketl tlachtlauas itlaixpanol ken tlajtous tlanauatili.

Kema akinejki kitasej kichijtok se tlatlajkoli, uajka katliueli maseuali uelis kitskis uan nimaya kikauati ka tekichijketl katli ki melaua, uan yani nimaya kipanoltis ka kuesoltlasenkajketl.

Kema se tlajtlakoli tlauei mauijilo tlen tlajtous tlanauatili, uan tlatlakojketl katli kichijki tlaixpanoli kinekis ualcholos, uan kema amo ueli se yas ka tekiltajtolchijketl pampa tlauei uejka, kuesoltlasenkajketl uelis tlanauatis ma kitskiti tlen yaya kitos pan amatlajkuiloli tlake panotok, uan kenke mochiuas inoj.

Tla se tlenijki mochiyki mauijilo, tlajtlakojketl kitskijke pampa kitake tlen kichijtok se tlaixpanoli, kuesoltlasenkajketl katli kiselia ni tlatlakojketl maseuali, nimaya kiamatlajkuilos uan kitas tla nelnelia tlatlakojketl, tlan amo uajka nimaya kimakas nemajkayotl tlen tlajtous tlanauatili.

Kuesoltlasenkajketl amo uelis kias tsaktos se maseuali tlen panos sempoali uan chikueyi kauitl, yani kimakas nemajkayotl, tla amo uajka kipanoltis ka tekiltajtolchijketl, ni kauitl uelis mo ompanos san kampa inoj tlajtopua tlanauatili, ken katli kichia sentiktajtlakoli. Tlan amo mochiuas ken nika ijkuilijtok, tekichijketl yaya tlatsakuas, tlachtlauas itlaixpanol ken tlajtous tlanauatili.

Kema onka tlanauatili kikuitij se tlenijki tla san sejko eltok o amo, tlanauatis pan amatlajkuiloli tlajtolmanauijketl, ijkuilotos kanke nopa yase, kijtotos katlike maseuali o maseualmej katli kin istkitij uan katli se tlenijki motemoua, uan mopchiuas san katli kijtous tlanauatili, kema tlamisej kitlananase se amatlajkuiloli ixpa ome maseualmej katli kitake, uan ni kintokaxtis katli iteko, tlan amo aki o amo kineki uajka kintlalis katli kichia ni tekiltlanauatili.

Amo ueli mits iljuise amo aki tinonotsas. Tla amo mochiua ken tlajtous tlanauatili, tlayakananij kin notsasej uan mosenkauas tlaixpanoli. Uelis kichuasej tekiltajtolchijketl, kema tlajtlani ueyiltajtolmexkotekichijketl, tlan amo nojkia uelis kichuas kuesoltlasenkajketl tlen tlaltokayotl tlen kimelaua, ma tlatlakojketl ma tlanonotsa kan se aki.

Tekichijketl katli kimelaua, pan se amatlajkuiloli kijtots katli ni mochiuas, ka ajkeya kamanaltis, uan keski kauitsitsi tetias kamanali. Ueyiltajtolmexkotekichijketl amo uelis temakase kakiuili ma se tlanonotsa tlan yani mochiuas pan tekiltapejpenili, tlanemakiltipa, kuesoluikayotl, tekipanolpa o tlatekiyouili, nojkia amo uelis kinonotsas katli kimanauia.

Nochi tlanonotstli katli motemakas mochiuas katli moijto tlen tlajtoua tlanauatili. Tlan amo mochiuas ken moneki uajka amo kiplas ipatijka.

Tlatekiyouili uelis kalpaxaloti kiampa kitas tla mochijki ken moneki uan kuali kichijki tsontekichijketl tlen tlajtoua tlanauatili; uan uelis tlanauatis ma moixpanexti amochmej, amamej tlen ka inoj uelis kijtos mochijki ken moneki, ken monauati kikuito se tlenijki tlen eltok tlanauatili.

Kalamatlajkuiloselistli uan amamoyajketl, kipia majkauili tla moijkuilos, tla amo mochiua ken moneki tlajtos tlanauatili.

Kema onka pakiliskayotl, yon se tsonotoko uelis kinekis mokauas pan mochampa tlan ta amo tineki, uan amo uelis mitschiualtis ma xipaleui. Kema onka tlauilanali tsonkotomej uajka kena uelis tlatlanis ma mokaua pan mochampa ka itlamamal, uelis tlatlanis tlakuali uan seyok tlapaleuili, tlen tlajtoua inintlajtolxitlauali.

Kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 17). Yon se maseuali yaya uelis kisenkauas se kuesoli, yon eltok tlatlanis ka tlauilanali ma kimakakaj katli kimelaua.

Nochi maseuali kipia xitlualistli, makimakaka tlen yaya kimonekilia, mauililtekitinij yajuanti inoj iteki, kisenkauasej kuesolmej tlen tonalpoua tlanauatili, uan nimaya kuesolsenkauasej ken moneki. Ni tekitipaj san nemaktli, amo eltok titlaxtlauas.

Mexkotlanauatili uan pan tlen tlaltokayolmej tlajtojtos kenijki tekpanosej mauililtekitinij uan kenijki tlen yajuanti kisenkauasej kuesolmej.

Amo aki uelis mitschiualtis ma xitlachteua kampa titlauika kampa amo kimelaua.

Kaxtoli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 18). Tla mochijki se tlaixpanoli amo tlauei mauililo, katli itlatlajkol uelis ki kaltechose. Kaltsakualistli eltos yoksejko, amo kampa kichiuilisej tlatsintokili, mosenkauas sansejka.

Mexkotekichuanij uan tlaltokayolmej kinelkualtilisej tlaiyouili kampa kinmelaua ka tektilistli, ka tlanextilistli uan tlamachtlistli kampa tlen mokuali kuepas tlaixpanojketl. Tlen siuamej kin tlayauiltisej amo san sejko kampa itstoke tlakamej.

Tekitinij tlen tlaltokayolmej, kichiuasej tlen katli kijtous tlanauatili kampà itstoke, uan uelis kichiuasej sentlalilistli ka mexkotlanauatilpa, kiampa katli kinteljuitokej tlen kichijkej se tlaixpanoli paya kintlamiltika itlayouili pan kalmej tlen kinauatiaj mexkotekitijketl.

Mexkotlanauatilpa, tlaltokayolmej uan D.F. tekitinij kichiuase, tlen kampa kinmelaua, se sentikatlayajouili uan ika yani kinaxilis katli akinejki se tlaixpanos, tlen katli kitsontise matlajtli uan ome xiuitl uan katli ayamo kitsontia kaxtoli uan eyi xiuitl, tlen eltok yolchikualistli pan tekpantlajtoli, uan sekiniok xitlualismej katli moximajtok. Katli kichijki se tlaixpanoli uan ayamo kitsontiaj matlajtli uan ome xiuitl, ni san kintlalnamiktisej uan kinmapaleuisej tlen monelkualtilis.

Ni sentikjkatlayojouili tlen sesenka tlanauatimej kichiuasej tekikalmej, mauiltekitinij uan tekichuanij katli kiximati tlen kisenkauasej se tlenijki katli kichiuasej tlelpokamej. Uelis san kintlalnamiktisej, kinmanausej uan kintlakayopajtisej, kichiuase ken moneki, uan ken kineki telpokatl.

Nochi tlayajouili mochuias ken moneki. Ininyolchikual telpokamej mochuias ken tlajtous tlanauatili, uan tekitinij nojkia kichiuasej kampa kinmelaua. Ni mochuias tlen kitasej tlan ueyi o amo tlaixpanoli uan teipa telpokatl mokuepas pan iteyoual ka iuikaluan, uan kiampa ueias ka tlaixmachtli. Kaltsakualistli mochuias kema tlaixpanoli tlauei mauililo uan tonaltsakuilistli amo neluejkauas, uan ni kinaxilis katli ya kitsontijke matlajtli uan naui xiuitl, uan teipamej, pampa tlaixpanoli kichijke mauililo.

Mexkotlaixpanonijkemej katli momelaua pan seyok analialtepepej pampa kichijke se tlaixpanoli uan kinkaltsaktokej, uelis kin ualikase pan mexkoaltepetl uan nika kitsontise inin tlaixpanol ken tlajtous mexkotlanauatili pan ni tlajitoli; uan katli tlaixpanojke uan amo mexkoeuanij, uelis kinuikasej pan analialtepetl, mochuias ken sentikatekichiuali eltok.

Tlanauatijkemej tlen tlaltokayolmej uelis tlajtlanisej ka mexkotlanauatijketl, ka itlaketsal tlanauatili, ma kiselika tlaixpanonij ken kijtous sentikatekichiuali. Kema kintitlanisej, kinualikasej tlaixpanonij mochiuas tlan kinekisej o amo.

Tlaixpanojkemej katli kitstokej tekichuanij, ken kijtous tlanauatili, uelis kinkaltsakuasej nechka pan ichampa, uan kiampa teipa uelis mokuapas pan iteyoual.

Kaxtoli uan nautipaj tlajtoli (Art. 19). Yon se tekitaltolchijketl uelis kipixtos se maseuali tlen kipanos expoali uan matkajtli uan ome kaitl, tlen kema kisel, tlan amo onka amatlanauatili kapa ixpanesi itlajtlajkol uan ma kikaltsajkuaka: ikatlake kiteljuitoke; kanke mochijki, kema tonali, uan kenijki mochijki, nojkia amatlajkuiloli katli kichijki kuesoltlasenkajketl, ika yani ya uelis moitas tlen nelnelia yaya kichijki tlaixpanoli uan ka yampa monelteljuis katli kichijki tlaixpanoli.

Ni kakiuili tlen expoali uan matlajtli uan ome kaitl uelis mompauis tlan tlajtlani katli tlaixpanok, ken kijtous tlanauatili. Tla uejkauas kiketsase uan kintlanauise uajka kintlayaouiltise ika tlanauatili. Tekichijketl kampa itstos katli tlaixpanok, tla pan nopa kakiuili tlen moijto amo kisel, se tlaixkopinamatl kampa ixnesi kikaltsakuase o kema tlajtlanki ompauili expoali uan matlajtli uan ome kaitl, uajka uelis ki nakastilanas tlanauatijketl tlen ni kamanali kema tlasontis kakiuili uan, tla amo kiselis ni amatlajkuiloli pan eyi kaitl teipa, uajka katli kichijki tlaixpanoli kimajkauas.

Nochi tlachiateluilu motokilis pan tlaixpanoli katli moijto pan amatnelkalsakualistli o noja motokilis kamanali. Tlan ya moitstok kamanali uan panesi seyok tlaixpanoli amo katli moitstok, uajka motlachilis kamanali isesenka, uan amo uelis teipa se kijtos monechikos tlan monekilis.

Tla mochiuas nochi katli amo kuali tlen se kema kitskijaj ajkinejki o pan kalsakualistli, amo tlen tlajtous tlanauatili; nochi katli tlaxtlauijke kema kintsajkej, ni monelkualtilis ka tlanauatilitli uan tekichuanij kipanitasej.

Sempoalitipaj Tlajtoli (Art. 20). Pan se tlachiuatlemoli kampa itstok se maseualtlaixpanoli o se ixpankokolisyo kipijaj xitlualistli.

A. Maseualtlaixpanojketl:

- I. Kema tlajtlanis maseualtlaixpanojketl ketsaltekatl kimakas nemajkayotl tlen yani tlaxtlauas, ni mochiuas tlan amo ueyi tlaixpanoli.
- II. Amo uelis kichiuas ipeualtlajtoli kema amo kineki, tekiniij kimakas kakiuili matlanonotsakan ka inuikalauj.
- III. Nochi tlanauatianij kijtosej nopa maseualtlaixpanoli pan ompoali uan chikueyi kauitl, ajkeya kinteljuia, tlake ya kichijki; kiampa uelis tlanankilis ka nopa tekitimij.
- IV. Nojkia kijos uelis tlajtlanis ixnamijketl ka nopa seyok tlakatl katli kipia se kuesoli kampa kineki itstok se ketsaltekatl.
- V. Nojkia uelis kiselis seyokej tlakamej katli ya kineki pampa kinmapaleuia pan nopa tlachualtemoli.
- VI. Ne chiuahemoli kichiuasej kampa nochi itstokej uan kampa onka miakej maseualmej katli kuali tlajkuiloa, uan kampa mochijki tlaixpanoli uan uelis ki kaltsakuase ka se xiuitl.
- VII. Kema tlajtlanis amatlajkuiloli, kimakase nochi katli onka, pampa ya nopa uelis kipantis itlamanauili.
- VIII. Pan se tlaixpanoli katli kimaka kaltentsaktos tle ome xiuitl kineki kichiuase nopa tlachualtemoli pan nau metstli, uan kampa panok ni xiuitl kineki kichiuas ne tlachualtemoli pan se xiuitl.
- IX. Tlen peua se tlaixpanoli kineki kimakas xitlualistli katli onka pan ni tlanejneuilyotl uan kipia se tlamanauijketl katli kipaleuis, tlan amo kineki kitemos uajka tekichijketl ya ya kitokaxtis tlen kimanauis.
- X. Amo uelis uejkaltsakuas kema amo tlaxtlajki se tlamanauijketl o seyok tlakatl, nojkia amo uelis panos kaltentsaktos katli amo kijtoua ni machiotlajtoli.

Yampatsa amo uelis mo ueiakilis kaltsaktos, kamiak tonali tlen katli tlajtsuia xitlualistli.

Kema motlamiltis kuesoli pan tekichijtekl mopouas tonali tlen kema kiitskijke maseual tlaixpanojketl.

B. Ixpankokolisyo

- I. Kimakase nochi kamanali katli kimapaleuis uan nochi xitlualistli katli kijtoua ni tlanejneuilyotl uan kimakase nochi kema ya kinekis pan itlamanauili.

- II. Uelis kimapaleuis ka nopa yekanmiyayotl pan itlachiuahemoli.
- III. Kipaktisej ka se tepajtiketl kema kichiuilijke se kokolistli.
- IV. Nojkia kipia kikualchiuilisej se tlenijki katli kichiuilijke. Uan kema monekis uajka mokalakis yekanmiyayotl, uan tlapixketl amo uelis kitlapopoluis katli kichijki tlaixpanoli.

Ni machiojtlajtoli kijtous kenkatsa nejnemi ni tlachiuahemoli.

- V. Kema onka se ixpankokolisyo konetl amo uelis moixpantlalis ka imaseualtlaixpanoli pan nopa tlaixpanoli katli itokax kokoyanixpanoli uan kiukatlaixpanoli.
- VI. Tlajtlanis nochi tlapaleuili katli onka pan machiotlajtoli.

Sempoali uan sentipaj tlajtoli (Art. 21). Tlen tlayouilistli kimelaua kiixpantlalis tekititlakualtekatl. Tlen kitemos iuan kitojtokas tlajtlakolmej kimelaua kiixpantlalis yekanmilistli, tlen kimapaleuis se tlamokuitlauiketl tlen itstos ipan iteki iuan inauatilis. Kimelaua tekitiketl tlatekiyotl tlen kiixpantlalis tlajouili katli kiixpano amatekpanalmej tlatekiyotl iuan tekpanaltlamokuitlauia, kampa kiixpantlalisej saj tlayouili iuan kaltentsakuali tlen amo panos sempouali uan majtlaktli uan chikuasej kaitl; kema nopa tlaixpanoketl amo kinekiyaya tlaixlauas tlen kiiljuike uajka kikaltentsakuasej tlen amo panos sempouali uan majtlaktli una chikuasej kaitl.

Tlajnopaa tlaixpanoketl ya se maseualtekipanoketl, tlatlanketl, iuan santekipanoketl, amo uelis kitlayouiltisej ika tlaixlauili tlen panos katli yaa kitlani ipan se tonal.

Nopa tekipanouanij tlen amo kiselaa tlaixlauili, kin inamasej tlen amo panos se tonal tlen ya kitlani.

Nopa machiyotlajtolmej tlen kichiuua yekanmilistli amo moaxitia tlayejyekol iuan kikauii pampa sankino ontlamis kuesoli, uelis kimotlajtlanisej ipan tlajtolketsali tlen katli kiijtoua tlajkuiloltekipanoli.

Nopa chiuahketstli axkayotl uelis ika sentik kamanali tlen kampa kimelaua, kiixmatis iteki se uekapan teyoualtlajpiketl tlen itetikayo kampaueli.

Nopa tlamokuitlauilistli ipan miyayotl kimelaua kitekipanos axkayotilotl, teyoualaxkayotl, tlateyoualmej uan nepanteyoualmej, tlen kampa ueliyaya tekitisej tlen kiijtoua niya tlanejneuiyotl. Nopa ininmachiyoteki tlanamikyantinij tlamokuitlauiyani kipia tekitisej ika xitlauali, kualtili, momachtili iuan ika panitali.

Nopa axkayotilotl, D.F., teyoualaxkayotl, tlateyoualmej iuan nepanteyoualmej mouantisej, katli tlajtoua tlajkuiloltekanali, kichiuasej sentik machiyotekitl tlen tlamokuitlasej ipan miyayotl.

Sempoali uan ometipaj tlajtoli (Art. 22). Inkaj uelis pajni mexko tlali mo tlaxtlauas se tlaixpanoli ika mikilistli, ika tlailpili, ka teuilistli uansekinok tlamantli tlen ki kualchiuilia se to tlakayo, amo uelis techinkixtilisej to tlatekiuil ika se tlaxtlauas se tlaixpanoli.

Amo kiselisej se tlatekiuil ika se tlaxtlauas tlen nochi o saj achi kemaj se tlajkatl ki notstok se tekiuatekitiketl, tlen ika tlaxtlauas se tlaixpanoli kemaj mopoloua ika iuampoyouaj o tlen kemaj tlauika ika tomij. Nojka amo uelis se tlaxtlauas ika to tlatekiuil kemaj se mo miaktijtok ika tomij katli amo iaxka, ni tlen tlajtoua to tlanauatilis 109; yon tlatekiuil kemaj se ya kikaltsaktokej kemaj mopolojtok ika sekinok iuampoyouaj, uaj nojka tlen kemaj sekinok tlatekiuilmej mo axkatia uan amo tlen yaya.

Amo kiselisej se tlatekiuil kemaj elis iaxka toueyiteyoual kemaj kin kauaj uan kin elkauaj ipan ni tlanauatili tlajtoua. Se tekitiketl moaxkatis nopa tlatekiuilmej tlen toueyiteyoual kemaj ni tlatekiuilmej mo kintemojkej ika se tlanauatili tlen kichijki se tekitiketl. Ni tlajtoli moijtós kemaj nopa tlachiuilistli tlamis uan kin tokaxtisej sekinok ika kitlakakilitij nopa kuesoli ipan nopa tlatemolistli uan kemaj nopa katli mopolojtok nelnelia tenextis yaya iaxka tlen nochi nopa tlatekiuilmej o ka kuali tlajtoli moaxkatij.

Sempoali uan eyitipaj tlajtoli (Art. 23). Yonse tlaixpantijketl katli kiximati kuesolmej uelis kiplas eyi tlaixnextili yon akij uelis kitlajijyouiltisej ompa ikayampatsaj kuesoli.

Sempoali uan nauitipaj tlajtoli (Art. 24). Nochi tlakamej kipia majkauili kampa tlaneltokas pan se teopa katli kipaktis uan amo kichiuas se tlaixpanoli.

Ne sejkotilistli amo uelis kiijkuiilos machiotlajtoli katli amo kinkaua majkauili se tlanejtokayotl.

Nopa tlanejtokili kichiuasej kampa nochi itstokej pan se teopamitl uan katli kichiuasej vojsejko kitlachilis nochi xitlualistli katli onka.

Sempoali uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 25). Mexkotali ki axilia nochi tlen mochihtias kualtilolmej ipaj ni to mexkotal, uelis motetilis pakili tlen nochi mexko uaj kenijkatsaj monejnemiltijhtias, kitemolijhtias kenijkatsaj kichijhtias tlen onkatias tekittl tlen se tekipanos ika kuali, tlen uelis se tominkistias uan kichiuasej tlen katlikinekisej tlen nochi maseualmej kin panitasej, tlan san se tlakatl o ipan tlanechikoli uan inka uelis se kinpinajhtis tlen tlajtoua uejkapanamaxitlualistli.

Mexkotali kiitas, kichiuas, kiukas kuali nochi tekittl tlen mochihtias ipaj mexkotali uaj kiitstias katlike tekittl mas mochiua uan tlapaleuisej ika tlapaleuili katli kiijtoua ueyamaxitlualistli.

Nochi tekittl katli eltos ipaj tomexkotal nojkia kiitas kaltekitiketl, tlen inkaj kiitas axkuali sekinok tekittl katli tlen nochi tlapaleuij ipaj tekittl tlen to mexkotal.

Kaltekikali kiitas uan kimanuis tlalmej katli ixnesi ipan nau i tsonkotonka sempoali uan chikueyi tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl, sanke tleya to mexkotlayakankaj kipixtos iaxka nochi tlalmej.

Uelis tlapaleuis iseli o ikasekinok kaltekitikemej, tlen tlajtoua amaxitlauilistli tlen uelis kuali eltos kuali kampa tekipanojtosej.

Uelis motoktis tlen nochi tekittl ipaj uejueyi kaltekalmej tlen iaxka miakin o san seja, tlen tlajtoua amaxitlauialistli tlen uelis tlen nochi kin paleuis, ki kuitlauijhtisej kuatitlamitl uaj sekinok tlamantli tlen eltok kuatitla.

Amaxitlauialistli kitemos kenijki mosentilijhtisej tlen moueyilijhtisej nopa tekipanouanij uan nopa tekittl tlen katli itstokej kuatitla uan nochi katli monechikouaj tlen tekipanouaj tlen kuali itstosej.

Amaxitlualistli kimanuis nochi tekittl katli kichiuaj tlakamej uan kin manuis tlen uelis motekipanolijhtisej kej kiijtoa amaxitlauiali.

Sempoali uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 26).

A. Tlateyouali kichiuas se machiyotekitl kampa kitemolis kualtili iskali namikilteyouantini tlen kiixnextis tetikayotl, pakilyotl, neluayotl iuan sepan kimoskaltisej tomintlaxtlauili tlen kiampa kiasisej kualtili ipan ixpantlajtoli, miyayotl iuan tlamatili ipan namikilteyouali.

Tlen kichiuasej katli kijiyoua tlanejneuiyotl tlen ijkuilitok uan kixaxtilisej tlen katli kichiuasej. Tlen katli kichiuasej ika majkauili, kampa kinteuantiaj miyak tlasentilistli miyayotl tlen kitlananas amapouali uan tlachialteluilmej kiampa kisekotilisej ipan machiyotlajtoli uan machiyotekitl iskali. Eltos se machiyotlajtoli ipan namikilteyouali iskaltini kampa motlatskilisej nochi machiyotlajtolmej tlen iteki tlatekiyo miyayoaxkayotl.

Nopa machiyotlajtoli kimaka tetikayotl chiualketstli tlen kiyakanas tlajtoli teuantinin uan tlajtoltlajtlanili ipan sentik machiyotlajtoli axkayotl tlachiualistli majkauili, iuan katli kitekiuisej tlen katli kichiuasej, nejnemili iuan kikuualtilisej iuan inejnemil machiyotekitl. Nojkia kiitas katlike tekpanyotl kichiuasej nopa machiyotlajtoli uan tlaketsal tlen kiampa nopa chiualketstli axkayotl kichiuas sentlalilistli ika nopa teyoualtlajtounij kampa tlatskia axkayotl uan kinijnemiltis uan kiniljuis ininseltsitsi katli kichiuasej iuan katli kiixpanextisej.

B. Tlaltokayotl kypias ijuilolkalnechikolistli tlen motipamakas tlen mexkotlali, tlaltokayolmej, D.F. uan tlatilankateyoualmej, uan tlapouali motekuis tlen tlajyoua tlanauatili.

Katli kimenua kichiuas nitekitl kypias tlanauatili uan tetikayotl, kichiuas kenmoneki iteki. Ni mokualtilia kamakuili tekichuanij se katli tlayakana ken tlanauatijketl, uan kintekimakas mexkotlanauatijketl ikaipaleuitl senkontilistli.

Tlanauatili tlajtos kenijki tekpanose ni tlapoualkelnechikolistli ka kuali asitilistli; uan kichiuasej pan itek tlen kiniljuise tekichuanij pan tlaltokayotl.

Nechikoltekichuanij uelis kimpatlase tla ajkinejki kichijki se ueyi tlaixpanoli uan amoyok uelis kypias seyok tekitl.

Sempoali uan chikometipaj tlajtoli (Art. 27). Tlen nochi tlali uan atl katli eltok pan tomexkotlal iniaxka to mexkoteyoual uan ni uelis temakas tlen sekinok maseualmej tlen uelis motekipanolisej, tlen elis kejpa mochiuas teaxka.

Uelis tekixtilisej nopa tlali san kemaj kitekiuise nochi maseualmej mexkoeuanij uan kipia tlaxtlauasej tlen kejpa uelis mochiuas. Mexkotlali uelis tleya kin tlalilis teaxkatlamej katli yaya kiijtos tlen uelis kin paleuis nochi maseualmej katli itstokey nikaj mexko, tlen kejpa uelis kuali se itstos tlen se kipixtos nochi tlali ni mexkotlali ixnesis; nojkia se kikuilauis katli eltok ipaj, tlen kejpa kuali se itstos ipan teyoualmej uan altepemej. Uelis mochiuas se ixpanextili kampa monejnemiltisej maseualmej kampa kiiljuis konke mochantisej uaj uelis ki kuitlauisej kuatitlamitl tle uelis kiitasej kenijki mochantisej maseualmej. Uelis moijtos kenijkatsaj michantisej maseualmej tlen uelis kikuilauisej atl, kuatitlamitl tlen uelis kichiuasej tekitt katli kin paleuis nochi teyoualmej; nojkia uelis kitamachiuasej uan momajmakasej uejueyi tlali tlen uelis tlakuasej katli kipiaj nechka uan uelis motlatokisej, motlajpialisej uaj sekinok tlamantli katli motlamakatiyasej tlen inkaj kisosolosej nopa tlali, kuatitlamitl yon atl.

laxka mexkotlali nochi tlen eltok uan kisa ipan atsintla, tlaltsintla, nochi kampa motektok kentsij atl, kampa kikixtiaj yejyektsitsi temej, istatl katli kisa atsintla, atotonilotl, uan nochi katli tlajtoua amaxitlualistli tlen kitekiuiyaj nochi uejueyi uejueyialmontlamej.

Laxka mexkotlali nochi atl tlen tlajtoua axitlualistli katli nojkia katli ixnestok ipaj amaxitlualistli tlen kichijkej nochi uejueyi almontlamej tlen katli eltokej ipaj ni tlajtepaktli. Nochi atl sankatli motektok, katli eltok nechka ueyiatl, katli inkaj necha eltok, atlamej tlen eltokej mexkotlali; katli axuaki, katli sankemantik moteka atl, okemaj se ueiatl panos ipaj se altepetl, katli kikixtisej tlaltsintlaj, nochi iaxka mexkotlali.

Nochi katli inka ijkuilijtok ipaj ni amatl, nochi tlen atl iaxka mexko altepetl. Kemaj atl eltos ipaj ome tlakamej inital, uelis kitekiuisej tlen omej, sanke kichiuasej kej tlajtos amaxitlualistli. Mexkotlali iaxka nochi ni atl uan inka uelis akij moaxkatis tlen kikixtilis kualtilomej katli kipia; uelis mochiuas yani kemaj onkas kamanali tlen katli kinejnemiltia mexkotlali kampa kiijtos kenaj uelis, nojkia kemaj amaxitlualistli tlen atl tlajtos kenaj uelis; kemaj mochiuas niaj kipia mochiuas tlen tlajtoua amaxitlualistli, kitasej tlen kiampa mochiuas pampa tlan inkaj mochiuas kejni uajka uelis moketsas nochi nitekitl.

Tlayakankaj tlen mexkottlali uelis kichiuas tlajtoli uan kijkuiloj tlen kikuittlauis nochi atl.

Kemaj kinekisej kikixtisej atotonikatl uelis kichiuas san mexkottlali ika amaxittlauistli tlen kinamiki.

Tlen nopa tliltlauili nojkia uelis kieliltis san mexkottlali, san yaya uelis temakatos ni kuautiloli. Ni ome kuautiloli san tomexkottlal uelis kichiuas tlen kejpa uelis se itstos kuali ipaj ni almontlali.

Ni mexkottlali ueli tekipanoua ipaj atl, ika amaxittlauistli tlen atl tlen kijjtouaj ueyi tekittjemej. Ni kampa uelis tekipanos mexko atitla eltok tlen tlali kampa asi atl ompoalpoali millas nauticas.

Kemaj ni tlatamachiuali tlakualanis ikaseyok almiontlali mochiuas se kuautiloli tlen ome almontlalmej mokauasej ipan se amatl ikakuali.

I. Ni machiojtlajtoli kijtousa katli tlakatkej pan ni to mexkottlal, mexkoeuanij o katli kineki kiplas mexkonamikiltteyouali uelis tlakouas tlali, atl o uelis kitskisej pan ni to mexkottlali. Tlaltokayotl uelis temakas xitlauistli axmexkoeuanij kema kijtosej pan kamanaltiseyoktlali uextlanauatili kinekisej kiplas mexkonamikiltteyouali uan amo uelis kiselisej tlapaleuili katli onka pan seyok namikiltteyouali.

II. Kema onka sentikatlanejtokali uelis kipiasej itlali san ke kineki kiplas kitasej nochi machiotlajtoli uan kiitepanitasej.

III. Kema onka ueyikalmej kampa pakilyotl tlapaleuia tlakamej amoyok uelis kipiasej sekinok tlamantli, kiampa kijtousa ni tomachiotlajtoli.

IV. Kema onka ueyikalmlanemakanij uelis kipiasej inintlal, katsa kijtousa ni machiotlajtoli uan amo uelis tokase, kipiasej tlapialmej o kitokasej kuamej pan nopa tlali. Tlanauatili tlajtos tlen keski tekipanouanij mokualchiuas se tekisentinoli uan tlali amo panos tlen tlenimiaka ken pan se teaxtlali.

V. Tlen pa kaltomin katli kena uelis tekipanoua uelis motlaneusej tomin uan uelis kipiasej tomin kenkatsa kijtousa nochi machiojtlajtoli uan nojkia uelis kipatiusej o kichiuasej tlamantli kampa kijtousa machiotlajtoli.

VI. Nochi tlateyouali uan ueyi altepetl DF, uelis kipiasej nochi tlamantli ueyi katli kitekiusej.

Nochi machijtlajtoli katli onka pan initali kijtosej kema uelis kitekiuisej uan kijkuilosej pan amatlajtoli. Kema kikixtisej se tlali onka machiotlajtoli katli kijtousa keski tlaxtlausej nopa tlakamej katli kipolo itlal.

Pan ni ijtoli kijtousa katli tekintl kichiuas totlateyouali uan uelis tekiuis pan se tlachiuatemoli kampa onka tekintij, uan pan se metstli ni tekintinij kipia kitekiuisej o kinemakasej nochi tlali o atl katli kikixtiaj.

VII. Nojkia kiiximatis katsa tekipanoua ueyitekitikemej kampa itstoke altepetl uan mochinanko kampa ininjuantij kikuilauia tlali.

Ni machiotlajtoli tlachilia xitlualistli pan itlal tle nopa itstinij.

Machiojtajtoli kimapaleuis nopa sentikatlattekitiketl nojkia kampa tekipanoua nopa tlali kampa itstokej uan motlalis xitlualistli kenijkatsa kitekiuisej nopa tlali, kiampa kuali itstokej nopa tlakamej.

Nojkia kijtousa katli tlachiuatemoli kichiuasej ka ne sentikatlattekitiketl o kaseyokej uan kenikatsa pan sejkotilistli kijtosej ajke ya kipia xitlualistli pan inintlal uan kema tlanemakasej ajke ya kipia axtiui xitlualistli.

Kijtousa pan ni machiotlajtoli, pan se sentikatlatekitijketl onka xitlualistli uan se tekipanojketl kipia makuili machiotl tle nochi iuexkatlali teyouaj.

Nopa sejkotilistli uelis euyitlakanejchikoli pan se almontlali o sentikatlali katli kichiuas itekitl katli kijtousa machiotlajtoli.

Ueyi sentilistli uan tekintlalnauatiketl katli kinmoyakana pan se nechikolistli.

VIII. Katli amo uelis mochiuas:

a) Nochi katli motemakak tlali atl uan kuatitlamitl katli iniaska teyoualmej, altepemej tlen temakakej tekichuanij amo uelis temakasej tlan amo mochiua tlen tlajtousa xitlualistli.

b) Nochi katli motemakak o monemakak tlali, atl uan kuatitlamitl katli kichijke se uexkaltlanauatili uan uextlanauatijketl, tlen pan se tonali, majtlaktli uan ome metstli, tlen naui tsonitli uan majtlaktli uan expoali uan chikuasen xiuitl, kampa ama timopantia, kintlaltekiuijke tlen amo tlajtousa tlanauatili, uan kintlanauiaj teyoualmej o sentikateyoualmej.

c) Nochi tlaltlatamachiuili, tlalkoali, uan ixpathlalnemakali katli kichijke tlapixkemej uan seyok tekitinij, ueyitekitinij tlen tlaltokayolmej uan kintlaltekiuijke atl, kuatitlamitl katli iniaksa teyoualmej tlen amo tlajtousa tlanauatili.

IX. Tlan ya motemakakej tlali uan mochijki amo ka xitlauak, uajka uelis motlamiltis kema tlajtlanisej eyi nauitipa tlen itstinij katli kitekiuijtoke se tlen nauitipaj tlalkotomitl, o kema se nauitipaj tlen istinij kitekiuijtoke eyi nauitipaj tlalkotomitl.

X. (moixpolo)

XI. (moixpolo)

XII. (moixpolo)

XIII. (moixpolo)

XIV. (moixpolo)

XV. Pan tomexkotlal amo uelis akinejki kiplas miak tlali.

Mojtousa amo ueyi teaxkatlalmey katli amo pano se kipixtox tlen makuilpoali tlakoton tlaltamachiuili kampa kiatokiaj. Uelis se kiplas se tlakoton tlaltamachiuili kampa kiatokiaj ka ome tlakoton tlaltamachiuili kampa amo moatokiaj, aun naui kampa kuali tlali ika chikueyi kampa kuatlaj o amokuali tlali.

Mojtousa amo ueyi teaxkatlalmey katli amo pano se kipixtox tlen chicompoali uan majtlaktli tlakoton tlaltamachiuili kampa kitokaj ichkatl, kampa kiatseljuiaj; uan kaxtolpoali kampa ki toka kuaxilotl, ouatl, kafe, uli, apachtli, uva, kakao, majpali uan kuatlaktli.

Mojtousa amo ueyi teaxkauakaxtlali katli amo pano se kipixtos tlakotontlaltamachiuili katli moneki, ka se tsonitli uan makuilpoali uakaxmej, uan sekinok tlapialmej ken tlajtousa tlanauatili.

Kema mochiuas se tekitl ka tlalteposatseluilili, sokialtoyualistli o sekinok tekitl katli kichiuasej iteko amo ueyi teaxkatlalmey, uan mokuaultili, yampatsaj elis amo ueyi teaxkatlalmey, tlan mokuaultili uan mopanolti tlen katli kijtousa ni achiui tlajkuiloli, mochiuas ken kijtousa tlanauatili.

Yampatsa kampa amo ueyi teaxkauakaxtlali, mokualtili itlal uan pan ni motlaltokiaj, kampa kitekiuiaj amo uelis mopanoltis tlen tlajtoa pan ni ome uan eyi tlakotontlajkuiloli.

XVI. (moixpolo)

XVII. Machiotinij mexkosenkotili uan machiotlajtolmej tlen tlaltokayolmej kichiuasej tlanauatili kampa kijtojos kenijki mochiuas tlaltlamachiuale uan kenijki motemakas tlalmej, kentlajtoua pan naui uan kaxtoli tlen ni tlajtoli.

Katli ya mokaua tlali ni motlaltamachiuas uan kinemakas katli iaxka pan se xiuitl tlen kema kimachiltijkej. Tlan asiko ni tonali amo mochijki, ni monemakas pan ixpanmiyayotl, katli kualitlaxtlauas yaya kiselis. Uan moipanitas xitlualistli tlen tlajtoua tlanauatili.

Machiotlajtolmej inelkualtilis chaneuanij tlajtojos tlakeya katli kipixtosej, uan ni amo uelis kinkixtilisej uan kinemakasej.

XVIII. Uelis monelitas nochi sentlalilistli katli achiui tekutinij kichijkej tlen xiuitl 1876, uan amo mochijki ken moneki uan mo axkatijkej miak tlali, atl uan sekinok tlamantli tlen eltok mexkotlali ipan se maseuali o se nechikoli, uelis to tlayakankaj kisosolos kema kintlanauiya miyayotl.

XIX. Tlen kijtousa tlanajneuiyotl, to mexkotlal, almontlalmej uelis kichiuas tlen mosenkauas kuesolmej ika tlali; ni mochiuas tlen uelis kimpaleusej tlapianij, teyoualmej uan amo ueyi teaxkatlalten uan kintlaltopaleuis miltekitinin.

Ueyi tlanauatijketl yaya kisenkauas tlaltamachiuale pan sentikatlalmej tlen ken moyolkej almontlalmej o teyoualmej uan ayamo mosenkatoj ka se o miak teyoualmej; nojkia tlen tlapianin uan teyoualmej.

Motemakas tlaxitlualitl tel tlanauatili ka itlapaleuil uexkatlajpixkemen, katli kiximati tlanauatili, itstosej nojkia melajmachiojkemej katli kin tlali mexkotlanauatijketl.

Amaxitlualistli kichiuas se tlanachiojketej tlen kinsenkaulisej kuesolmej tlapianij, uan

XX. Tlaltokayotl kijtos kenijkatsaj mochiuas monelkualtilis teyoualmej uan tlen kin tekimakas uan kiampa kualitstosej maseualmej ika inuikaluaaj uan kimpaleuis mo

ixpankualtilise pan ni mexkotleli, uan katomintlapaleuili, tlanamikili, pan miltekitl tlen kuali motekiuis tlali. Nojkia kichiuas amaxitlauali tlen uelis mo kualtilisej pan ininmiltekitl, tlen tlaeliltiaj, kinamakasej, tlen katli moneki.

Sempoali uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 28). Pan ni mexkotleli amo uelis akinejki moaxcatis katlenijki katlikin monekilia nochimen. Yampatsa amo kichiuase ueyitlanemakani pampa amo tlajtoua kampa tlajnahuatili.

Tlan amo kiampa mochiua machiotlajtoli kin nakastilanas uan tekichuanij kin temos katli amo kiiipanitaj tlajnahuatili, pampa mo axkati nochi tlamantli, uan kinemaka tlauel patio; nochi nesentiloli katli kichiuas tlanemakani, ueyikaltlanemakani, tlen amo tlanemakase uan kema kichiuase kin chiualtise istnij ma tlakoakan patio y, uan nochi katli mo paleusej uan kintlanausej sekinok.

Machiojtlajtoli yaya kijtos keski ipati motemakas se tleniki, katli kinmonekilia ka istose maseualmej, uan tlajtos kenijki momoyauas nochi tlamantli uan akinejki san moaxkatis uan kipatiyouas kinkuitlouis tlakouanij tlen inka kikouasej patiyo tlenijke. Machiojtlajtoli kin manuis katli tlakouas uan kayani motlamakas.

Amo kitosneki unka axkatili katli kichiuas tlaltokayotl ipan inon: amatlamoyauili, tepostlamoyajketl uan teposuikatl; chiajkal uan sekinoj tekiaolinistli; yayauitlachiatl kalchialistli; tekiostotlchialismej; kaltlilmekachialistli uan tekkitl tlen tlajtoua tlanauatili katli kichiuas machiotinij mexkosenkotili. Tepostlanonotsali uan teposkaltlasalolnenenketlchialistli ni tlauel ipatij uankamokualtilia tlen tomexkotlal, tlen tlajtoua sempoali uan makuili tlajtol; Mexkotlanauatiketl kimanuis tlen nochi tomexko uan kema temakas kakiuili kiplas nojan tlanauatili pan tlamantli kamanalnejnemili tlen tlajtoa tlanauatili.

Tlaltokayotl kiplas tekikalmen katli motekiuis kampa monekilis, ken tlajtoua tlanauatili, uan tekitisej ka sekinoj teaxkalnechikolismen.

Tlaltokayotl kiplas se kaltomiajokuili tlen katli iseli monenemiltis pan iteki. Katli nelmoneki iasitilistli ma onka san se ipati tlen tekimexkotomilistli, ka yani monelkualtilis uan onkas ueyinelkualtili tlen tomexkotlal. Yonse tekichijketl amo uelis kinauatis kaltomiajokuili ma temaka tomin.

Amo kitosneki unka axkatili katli kichiuá tlaltokayotl ipan kaltonmiajokuili kampa kichijchiuaj tomin. Ni kaltomiajokuili tlen tlatoua tla nauatili ika itlapaleuil tekichihuani katli kimelaua, yaya uelis ki amapatlas, uan pan nochi tomintekichiuálistli, kipiás tlanauatili, uan kiuiкас inelkualtili. Mexkotlanauatiketl yaya katli kitokaxtis katli kiyekanas kaltomiajokuili ika itlachialis machiolsentili nechikoli; kichiuas iteki uan tekipanos uan uejkauas pan iteki tlen kuali kichiuas; uelis ki patlase kema kichiuá se ueyi tlaixpanoli, uan amo uelis kimakase yonse seyok tekitl. Kena uelis tlan mochiua ka itlachialis kaltominajokuili una kampa amo kiselis tlaxtlauili pan tlamachtilnechikolismen, uan katli kiixnextia yankuik tlanamikili. Tekipanouani pan kaltomiajokuili, uelis kintlatemolise tlen tlanauatia makuilpoali uan majtlaktli tlajitoli (110) tlen ni tlanejneuiyotl.

Amo kitosneki unka axkatili tekinechikolismen kampa kimanauia inin teki uan nechikolismen, sentikatekinechikolismen katli kayampa momanauise o mosentikamanauise, kinemakase ika analieuanitlakoanij katli tla eli nikan pan to mexcotlal uan katli kichijchiua, katli mas tlaeli o amo katli moneltekiuia, ni nechicolismen itstose ka tlachialistli o tlanauili tlen mexkotekichijketl o tlen tlayakankatlaltokayolmej, ka achiui kin kauase tlen ika tlanauatil tlateyohualotl senkotilistli. Yayani tlateyoualmachiolmej, ka iseli okaitlanauatili tekichijketl uelis kixpolos, kema kiampa monekilia pan miyayotl, katli temakak tlanauatili tlen unkas nechikolismej.

Amo kitosneki onka axkatili katli kipia ipan tonal tekichiuá katli eltok, moixpanextia tlajkuilojketl kinmaka uan katli uikaj, uan katli kichiuá yayankuik tepostli uan katli kinelkualchichiuaj.

Tlaltokayotl kichiuas tlen tlajtoua tlanauatili uelis, tlan nomekis tlen miyayotl temakas tekikakiuili tlen miyayotl o kitekiuis tlamantli tlen ixkaka axkayotilotl, kema uelis katli tlajtoua tlanauatili. Tlanauatili kitlalis asitilistli uan chiuálistli katli kinmapaleuis tekitlaneltili uan itekiuilis tlamantli tlen miyayotl, uan kiampa amo onkas nesentilili katli kin ixpanos miyayotl. Motlalis ka tekimiyayotl mochiuas tlen tlajtoua tlanejneuiyotl uan uelis mouikas ka xitlualistli.

Uelis motemakas tlapaleuili nochi tekichuiali katli moneki, kema tlen nochimej, uan se tlatoktsin uan amo kitlanauis mexkotomiajokuili. Tlaltokayotl kimokuitlouis uan kiitas nel kenijki mochijki.

Sempoali uan chiknautipaj tlajitoli (Art. 29). Tlan onkas tlanauili maseualasitlistli, uan amo onka kuali nechikoli pan tomexkotlal, uan sekinok katli kitlalis nechikoli pan ueyi kuesoli, san tomexko ueyitlanauatijketl, ika tekitleyakakanin uan axkayotltekinitinij nejneuili, una ika itlanauatil machiotinij mexkosenkotili, uan kema mosiaketsaj, katli nochipa tekipanouaj, uelis kiketsas pan nochi mexkotlali uan pan seyok kakiuili ixitlouiok katli kipia ixtinij, katli omo kikauas tlen uelis kichiuas nimaya uan amo oui pan ni tlaixpanoli; ni uelis kichiuas pan se keski tonali, ika itlanauatil tekichijketl uan amo kiasis san se maseuali. Tlan moketsas mochiuas kema itstosej tlateyoualol senkotilistli, yani temakas kakiuili katli monekis uan mexkotlanauatijketl kisenkauas kuesoli; tlan panos pan tekinesiaketsali, monechikose tlateyoualol senkotilistli uan yaya kijtos kenijki kisenkauas.

OME TEKPANALI

Tlen mexkoeuanij

Omekaxtolitipaj tlajitoli (Art. 30). Mexkomaseualistli momaka ika tlakatilistli uan ka amatlanextili:

A. Eli mexkomaseualmej ika tlakatilistli:

- I.** Katli tlakatisej pan mexkotlali, tlen kampa ueli euanij inin tataauj.
- II.** Katli tlakatise ipan sekinok ueyiteyoualmej tlen amo to mexkotlali, sanke inin tatauan kenaj mexkomaseualmej, katli itaj uan inaj tlakatke pan mexkotlali;
- III.** Katli tlakatise pan sekinok ueyiteyoualmej tlen amo tomexko, ikoneuaj tlen itatauan mochijtokej mexkoeuanij ika amatlanextli, katli itaj uan inaj mochijtokej mexkoeuanij ika amatlanextili, uan
- IV.** Katli tlakatisej pan akali uan pan tepostototl katli kipia ni mexkotlali, ika katli tlen tlauilana, uan katli tlen tlanemakanin.

B).-Eli mexkomaseualmej ika amatlanextili:

- I. Nopa katli amo mexkomaseualmej kinin maka nopa ueyikaltlasentilistlanauatili se amatlanextili, uan
- II. Nopa siuatl uan nopa tlakatl katli monamiktiaj ika se siuatl o ika se tlakatl tlen mexkomaseuali, uan ma ki tlalikaj ininchampaj ipan ni mexkoteyouali uan katli ki sentiliaj nochi tlanauatili tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Ome kaxtoli uan sentipaj tlajtoli (Art. 31). Katli kipia kichiuasej mexkoeuanij.

- I. Kinchiuultisej ininkoneuaj ma momachtikaj pan miyayotl kaltlamachtilyan oteaxka kaltlamachtilyan tlen uelis momachtisej pan xochikaltlamachtilyan, chikuasen xiuitl kaltlamachtilyan uan eyi xiuitl kaltlamachtilyan, uan kiselise amatsonkotoixpantili, ken tlajtoua amaxitlauialistli.
- II. Moaxitisej pan seja kauitl uan tonali kemaj tlanauatia teyoualtlatilanketl kampa euanin uan kinmachtise tsonkototlamachtili tlen uelisej kitekiuisej tepostlatopontli uan tlaiximatisej kenijki monenemiltisej;
- III. Moijkuilose uan kitekipanose tomexkotlali, tlen tlajtoua amaxitlauialistli uelis kimanauis nemajkayotl, mexkotlali uan tlaipanitali, xitlauialistli uan sekinok katli iaxka mexkotlali, nojkia tlan onka pakilistli uan kuali nechikolistli; uan
- IV. Tlapaleuis ika tomintlaxtlauili ika axkayotilotl, D.F., tlaltokayotl, teyoualtlatilanka kampa momelauaj, sa san se ken tlajtoua xitlauak kamanali.

Ome kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 32). Machiotlajtoli kinelkualtilis xitlauilis, katli amatlaxitlauialistli tlen ni mexkotlali kininmaka, mexkomaseualmej katli kipia seyok inin tlanheluayotl uan kintlalis tekpanyotl ika ijkinamo amo onkas kuesolmej katli kipiaj ompa inin neljuayotl.

Kema se tekitis, tlen tlajtoua tlaneneuilyotl, moneki tlaakatitosej pan mexkotlali, san yani uelis tekitisej uan amo kypias seyok sekinok neluayotl. Ni nojkia mochiuas ika sekinok machiotlajtolmej tlen temaka nopa kaltlaxitlauialchijkemej.

Kemaj kuali ti itstosej ipan ni mexkotlali yonse tlakatl katli amo mexkomaseuali uelis tepaleuis ipan kaltlanextilitlauilanili yon ipan nopa tetiktlanamanuialistli. Tlen uelis se maseuali itstos ipan se kaltlanextilitlauilanili kemaj inkaj onkas se tlanuailanili uan tepostlanamanuialistli o

tepostotl tlanauilistli nochiopa, uan tlatekitis pan inoj, moneki elis se mexkomaseualtlakatl.

Yampatsa ni tlaneltokayotl mochiuas ipan nopa tlanauatyanij katli ki ixnextiya nopa kaltlanextilitlauilanili uan nochisaj pa sekinok katli ki malinaj teposmej katli nemij ipan atl uan ki tekiuaj topantli. Yampatsa moneki katli tlayakanas ken tekichijketl kampa asi akalmej uan tlayakanketl kampa asi tepostomej.

Nopa mexkomaseualmej elisej sansej ika nopa katli amo mexkomaseualmej ika nochi amatlajtoanij uan ika nochisaj tekitl, uan tlanauatili tlen temaka nopa to ueyitlanauatijketl kemaj tlen uelis moijtos se eli sentikmaseuali.

EYI TEKPANALI

Tlen Analieuanij

Ome kaxtoli uan eyitipaj tlaijtoli (Art. 33). Amo mexkotlakamej, katli amo kisentiliaj tlamantli tlatlalimej ipan itlakotonka sempoali uan majtlaktli tlanauatili (Art.30). Kipia tlaxitlualistli katli temaka tlen achiui tekpanali, iyijok tlaijtolnechikoli, tlen ni tlanejneuilyotl; sanke nopa ueyi mexkoptekitijketl kipia nopa ueyitetikayotl tlen ki chiuas ma kikaua ni mexko tlali, nimaya uan amo kitlakakilisej, nochi analieuanij kema kiitas se tlanauili.

Analieuanij amo uelisej mokalakisej ipan tlapepenolpa pan nimexkotlali.

NAUI TEKPANALI

Tlen mexkoeuanij

Ome kaxtoli uan nauitipaj tlaijtoli (Art. 34). Eli mexkomaseualmej nopa tlakamej uan siuamej katli kipia tlanextli, tlen kisentilia uan nojkia katli nijka tlajtlani:

- I. Kitsontijtokej kaxtoli uan eyi xiuitl, uan
- II. Kipia kipixtosej se kuali nemilistli pan ni tlanextli.

Ome kaxtoli uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 35). Ni ininxitlualis mexkoeuanij:

- I. Te tlapejpenis ipan tlanauatilkayotl kemaj se kitokaxtia to tekitiketl;
- II. No kitekitlajpepenisej pan nochtlanauatilkayotl uan nojkia ki tokaxtisej ipan seyok tekitlanauatili, tlen tlajtoua tlanauatili.
- III. Mosentilis iseli uan ika majkauili ika imelajka pan tlasauaniltlapejpenili tlen ni mexkohlali.
- IV. Ki itskis nopa tepostlatoponilmej tlen sentikikayol, ika ki manauis ipan ni mexkohlali uan inintekikalmej tlen tlajtoua tlanauatili.
- V. Uelis amatlajkuilol tlajtlanis pan nochi tekichiuili.

Ome kaxtoli uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 36). Yani katli kichiuasej maseualmej tle itstoke ipan mexkohlali:

- I. Moijkuilosej ipan amapouali tlen kipixtokej nepanteyoualmej, tlen kiijtosej iniaksa katli kipia, kaltekipanoli, nemachtilatmatl o pan tlake tekitl ipan motlamakatok; kiampa nojkia moijkuilosej ipan machiyonamikilteyoual maseualmej tlen kiijtoua machiyotlajtoli.

Nopa nechikoli iuan chiuallistli tlen machiyonamikilteyoual maseualmej uan nopa amamej katli temaktilia tlen ixnesisej mexikomaseualmej kimelaua tlen yolchikaualmiyayotl, uajka, kimelauali iteki tlaltokayotl uan maseualmej tlen katli kijtoua machiyotlajtoli;

- II. Moijkuilos pan tlamokuitlauilnechikoli;
- III. Tlaixuasanis keman kimelaua tlen tlajtoktok machiyotlajtoli;
- IV. Tekitisej tlen kitlanke ipan tlaixuasanilij tlen axkayotilotl o tlaltokayotl, uan amo keman tekipanosej san kiampa; iuan
- V. Tekitisej pan teyoualtlatilanketl kampa itstok, nopa tekitl tlaixuasanilistli iuan tlajtolketsali.

Ome kaxtoli uan chikometipaj tlajtoli. (Art. 37).

- A) Yonsej mexkoejketl uelis kikixtilisej ineljuayoejketl tlen ni mexkohlali.
- B) Se maseuali uelis kipolos iamatlanextili kemaj:

- I. Kemaj yaya kinekis yas pan seyok anali altepetl, kemaj kitekiuis amamej tlen kiiptos ya ax mexkoejketl o kemaj kitekiuis se anali amatlaixkiopinkayotl, kema kiseli uan kitekiuia se tokaitl tlen temaka se analialtepetl, uan
- II. Kema iststos ka amo tlakotomitl ka makuili xiuitl pan se analialtepetl.

C) Neljuayoejketl uelis kipolos:

- I. Kema se kiselis uan kitekiuis tokaitl tlen seyok analialñtepetl;
- II. Kemaj sankineki tlapaleuis pan se miyayotekitl ka se analialtepetl uan amo tlanauatiaj machiotinij mexkosenkotili.
- III. Kema kiselis uan kitekiuis se nexkayotl uan amo kipia kitekiuis nemajkayotl tlan amo tlanauatiaj machiotinij mexkosenkotili;
- IV. Kema kiselis tokaitl uan tekittl tlen seyok analitekitijketl tlan amo tlanauatiaj machiotinij mexkosenkotili, uelis kiselis tekittl tlen amatlajkuiloli, yankuik tlaixnextili uan tetlapaleuili.
- V. Kema kipaleuis se analiejketl uan yani kixpanos mexkotlali uan se analitekitijketl, uan temaka se tlenijki tlen ixpa analiuxkaketsali.
- VI. Uan sekinok tlen tlajttoa tlanauatili.

Katli tlajttoa pilitoli ome, eyi uan naui, machiotinij mexkosenkotili kitlalis pan tlanauatili, kampa monekis momakas nemajkayotl momachilis kena momakak, tlen kema panok tonali tlen kijttoa tlanauatili, san kiixnextis iamatlatlanilistli.

Ome kaxtoli uan chikueyitipaj tlajjtoli (Art. 38). Xitlualistli katli kin monekilia nochi maseualmej mokotona:

- I. Kema amo mochiua uan amo tlamachilti, tlen katli tlanauatia omekaxtoli uan chikuasetipaj tlajjtoli. Ni tlakotonkayotl uejkauas se xiuitl iuan motlalis ka sekinok tlajyauilistli tlen yampatsa panolistli tlen tlajttoa machiotlajjtoli;
- II. Pampa tlan itstos pan se amanemilistlaixpanojketl ka se tlaixpanolistli kampa ki namikis kaltsakuilistli tlen mopouas tlen kema kitski tlanauatili;
- III. Kema motlamilti kaltsakuilistli;
- IV. Pampa monejnenkachiua tlan nochipa motlailtiya, tlen katli eltok iuan mopanextijtok tle katli ki ualika uan kijttoa machiotlajjtoli;

- V. Pampa mochololti pan tlanauatili, tlen kema se tlanauatili kijtous kikaltsakuase uan tlen kema motlamiltis tlaijyouili;
- VI. Pampa eltos tlamilti uan kitlalia ken se tlaijyouili kema mokotona xitlualistli.
- VII. Machiotlajtoli kijos kema kipolos, uan sekinok tlen mokotona inin ixkayotl istinin, uan kema monelkualtilis.

OME TLAIJTOLNECHIKOLI SE TEKPANALI

Mexkosentikatetilstli uan kenijki motekitlalis tekichuanij

Ome kaxtoli uan chiknauitipaj tlaijtoli (Art. 39). Mexkosentikatetilstli eltok pan itstinin. Nochi miyayotl tlatotl peua pan itstinin uan motlalia ka monelkualtilis tlen inon. Itstinin nochipa kipia tonali ixkayotilistli tlen ki patlas o ki kualchijchius tlen itekitikauan.

Omeopalitipaj tlaijtoli (Art. 40). Istinin kimatij kenijki monelkualtilisej pan se mexkoaxkayotl, sentiktlapepenolpa, axkayotili, kipia tlaltokayolmej majkauilotl uan ka sentikatetilstli tlen nochi kualtilistli; uan ka se sentikotilistli axkayotilotl tlen tlajtous tlanejneuyotl.

Omepoali uan sentipaj tlaijtoli (Art. 41). Istinin kipia mexkosentikatetilstli ika machiotinin mexkosenkotili, katli kichiuasej inoj uan pan tlaltokayolmej, tlen katli inmelalia kichiuase, tlen tlajtous ni tlapejpenolpa uan tlen katli tlajtous tlaltokatol tlapejpenolpa, uan amo uelis kixpanosej katli kijtous o mochijki ka se mexkosentikatlanauatili.

Kema moyankuitiaj miyayotl machioketstinin uan mexkochiualketstli mochius ka majkayotl tlapejpenili, ken moneki uan kema motekitlamiltis, tlen katli nika ijkuilijtok:

- I. Sesentikatlanejneuii yani tlaltokayolmej tlen kitemoua nekuatili miyayotl; machiotlajtoli tlajtos katli monekilis uan ka yani xitlauak moamaijkuiilos uan kenijnki mosesenkanelkualtilisej pan se tlapepenolpa. Mexkosesentikatlaneneuii kipiasej ixkayotl motekitlapepenisej pan tlaltokayotl tlapejpenili, teyoualtlatilanka tlapejpenili uan tlen D. F.

Sesentikatlaneneuii kipia kixatilisej ma tlapaleuika tlen itstinin, kiixpantlalis tlen mexkotlapejpenili uan ken nechikolimej itstinin, uan mamiyayotl tekipanokaj tlen tlajtous machmej, ka tlaneneuii tlen tlajtous ka tlauasanuii, majkauilistli, ixtakatsitlapejpenili uan ken

moneki, san itstini uelisej kichiuasej sentikamexkonechikolismej uan ka majkayotl moijkuilosej tlen sesenka ka yajuantij; ka yani, amo uelis mokalakis tlen sekinok tlanechikolismej ka seyok tlanejneuii uan seyok ijkuilolistli pan inoj.

Nopa tekitinij tlapejpenianij uelisej mokalakisej san kampa kinmelaua iteki, tlen tlajtoua tlanejneuiyotl uan machiotlajtoli.

II. Machiotlajtoli temakas nelkualtili nochi mexkosentikanechikoli tekitinintlapejpenianij ma tlapouaka ken moneki tlen uelis mochiuas nopa tekittl uan tlanextilis xitlualistli kampa kijtos uan nesis keski tomitlaxtlauii kin makasej sesentika tlaneneuiyotl uan kema mochiuas tlajtolmoyajketl, nopa tomintlapaleuili kitase amo kiselisej katli amo xitlauak.

Nopa tomintlapaleuili tlen miyayotl tlen kiselisej sesentikatlanejneuiyotl katli kypias amatlajkuiloli teipa tlen mochiyki tlapepenolpa mokualchichiuas ken ya eltok katli kitekiuisej pan ininteki, ika yani kypias tlauasanili kema onkas tlapejpenili. Momakas tlen tlajtopua machiotlajtoli:

a) Nopa miyayotl sentikatomitlaxtlauii tlen ika mo tlakechis tlen kichiuas tekitinij pan ininteki motemakas sesen xiuitl, Mo miyakilis ika imiyaka itsinij katli ikuilotojke iuan mo tekpana tlen se nechikoli ika expouali una makuili tlen se makuiltipa, tlen se tonaltekilistli tlen eltok pan D, F. Omekaxpoali tlen makuiltipa tlen kisas tlen ya moijto tlen achiui, ni momoyauas pan tlenochimej sesentikatlaneneuiotl san se imiyaka uan nopa expouali iuan matlajktli tlen makuiltipa katli mokaua tlen imiyakakisas amatl tlauasanili tlen kikixtijke pan machiotlaltolkemej tlapepenolpa tlen onpanok.

b) Nopa miyayotl sentikatomitlaxtlauii tlen tekichiuasej ika tlen mopias tlauasanili tlen se xiuitl, tlen kema ki tlapejpenisej mexkosentikatlanauatijketl, tlajtoltlakamej uan axkayotl machiotlaltolkemej kypias ipati ompuali iuan matlajktli tlen makuiltipa, tlen sentikamiyatotl tomitlaxtlauii katli ki melaua tlen sesenka tlaneneuii tlen pan iteki mochiuas pan se xiuitl; kema san kintlapejpenise ixkayotl machiotl tlajtolkemej, kypias tlapaleuili ika omekaxtoli tlen se makuipouali tlen nopa tomintlaxtlauii tle tekittl katli mochiuas.

c) Miyayotl sentikatomitlaxtlauii tlen ka mochiua nochi tekittl tlen katli kimelaua nemachtilistli, tlanextili, tlatemolnemachtili ika tomintlaxtlauii uan se setlamanejneuii, nojkia tekittl kampa mochiua amamej, amochua tle ipati eyi makuilpouali tlen imiyaka sentikatomitlaxtlauii katli kimelaua tlen sesenka xiuitl tekilistli katli kichiuasej. Sempouali uan

matlajktli tlen se makuilpouali tle imiyaka katli ixnesis tlen ken achiui moijto tepia, momoyauas san se ika nechikoltekitinij tlapejpenianij, iuan expouali uan matlajktli tlen se makuilpouali tlen katli mokajki katli ki melaua imiyaka tlauasanili kipixke pan tlapejpenili machiotlajtolkemej tlen ompanok.

Ni xitlaualistli tlajtos kanke uelis motekiuis uan pan tlake motekiuis tomintlaxtlauii pan se tlapejpenilistli katli tekitisej uan katli ki moyauasen amamej nechikojtekitinij tlapejpenilistli tlen nopa miyayotl sesentika tlanejneuili. Ni machiotlajtoli tlajtos keski imiyaka tlen katli temakasej tomin katli kitokilia se sesenka tlaneneuili nechikoli, uan tlen nochi imiyaka amo uelis panos tlen se xiuitl sesentika tlanejneuili, ika matlajktli tlen se makuilpouali katli asi imiyaka kitekiuise tlen katli moelnamiki uan ki moyauasen pan ya teipa mexkotekitijketl tlapejpenilistli; nojkia tlanauatis kenijkatsa mokuatlalis iuan kimokuitluis tlen kuali mochiuas uan motekiuis nochi tomintlaxtlauii katli kipixtokej uan kixpantisen tlayouilistli katli motlalis pampa amo kichijke tlen tlajtoua tlanauatili.

Yampatsa, machiotlajtoli tlajtos kenijki mochiuas tekpanali tlen motsontis ika ni tlanauatili tlen sesentikatlaneneuili katli kipolose iamatokaitl uan ininaxkatilistli mokauas iaxka axkayotilotl.

III. Mexko sesentikatlanejneuili kipiasej ixkayotl kitekiuisej nochipa ken nopa teposmekakamanali.

Inextitlajkuiloli A. Kaltlanauatiltlapejpenolpa niyaya tekichijketl tlen kitlachilis nochi tlanauatili uan keski kaitl kiplas tlen tlaltokayolmen pan teposkamanali iuan teposixneskayotl tlen katli yajuanti kichiaj uan nochi inixkayotk tlen sesentikatlaneneuili, tlen katli teipa nika ijkuilijtok uan ken tlajtoua machiotlajtolmej:

a) Tlen kema peua axtiui moixnextiaj uan kema asiti itlamiyan tonaltlapepenolpa makauase ininmako Kaltlanauatiltlapejpenolpa ompoali uan chikueyi pilkauitsitsi tlen momostla katli momaxalos pan ome o ka eyi pilkauitsitsi pan se kaitl katli tlamachiltis pan sesenka uejkatepostlanonotsaloli uan teposixneskayotl, tlen kaitl ya ijkuilijtok pan d) pan ni nextitlajkuiloli;

b) Tlen kema peua axtiui moixnextiaj, sesenkatlaneneuili kipiase sansejko se pilkautl pan se kaitl katli uelis kipanoltise pan sesenka uejka tepostlanonotsali uan pan teposixneskayotl; tonali katli mokauil tlen tlajtos machiotla Tlen kema peuas kiixpantise

itlaneneuilis pan tekitlalpepenolpa kiampa momakas ixkayotl sesentika tleneneuili tlen kentsi najpoali uan makuili tlen makuilpoali tlen tonalselistli katli kijtous a) tlen ni nextiltlajkuiloli;

c) Nochi katli kipanoltia pan uejkatepostlanonotsali uan tepostlaixneskayotl momakas tlen katli ya eltok pan tlaltolpanolistli ipan kichiasen uan sempoali uan naui kauptl; ome kaxtoli tlen makuilpoali sesentika uan expoali uan majtlaktli tlen makuilpoali katli mokaua tlen katli kisas pan tonaltlapepenolpa axkayotl machiotlajtolketl tlen achtiui tlapepenolpa;

d) Nochi tonalkauil tlen ixnestok ki tekiuisen sesentikatlaneneuili momaxalos pan yajuanti tlen katli nika teipa ijkuilijtok:

e) Pan tlen sesentika tlaneneuili tlen iuexka tomexkotlali uan yonaki tle kiiixnextis pan machiotinin mexkosenkotili kiimakase pan teposkamanali uan teposixneskayotl san katli kimalaua momakas sanse tlapaleuili katli kitoua e), uan;

f) Tlen katli kijtous nextiltlajkuiloli A) uan B) tlen pan inon uan katli mokaua uejka tonalkauptl tlen achtiui moixnextia uan axkayotl tekitlapepenolpa, Kaltlanauatiltlapepenolpa (IFE) kimajktlilisej matlajktli uan ome tlen makuilpoali katli tlaltokayotl kimelaua temakas pan teposkamanali uan teposixneskayotl, tlen katli tlajtous machiotlatoli uan sekinok kamanali; tlen nochi katli momakak, Kaltlanauatiltlapepenolpa kimaxalos pan mexko sesenkatlaneneuili tlen san se tlajko makuilpoali; tonalkauptl katli mokaua kitekiuis pan inon uan pan sekinok tekichiuantlapepenolpa, tlen iaxkayotl uan tlaltokayolmen.

g) Tlen mexkosesentikatlaneneuili kitekiuis tonalkauptl katli kimelaua pan se metsli tlajtolpanolistli ka makuili pilkauitsitsi uan katli mokaua pan tlamachiltimen ka sempoali pilpilkauitsitsi tlen sesenka. Tlan amo kiampa mochia tlajtolpanolistli katli kijtous ni g) nextiltlajkuiloli.

Tlen kampa monekis, Kaltlanauatiltlapepenolpa uelis kitanalkauil kitekiuis pan sesentikatlaneneuili tlamachiltili ka kualtiloli pan se sentika tlanechikoli, kema kiampa moneki.

Sesenka tlaneneuili, amo uelisej tekiselisej, tekitlanauatisej, iniseli uan ka sekinok, tonalkauptl kampa ueli tlamantli pan teposkamanali uan teposixnexkayotl.

Yon se katli ueli maseuali yon ixpantekitijketl, tlen iseli o ka sekinok, uelisej tekiselisej tlamachiltili pan teposkamanalian pan teposixnexkayotl kalti tlamachiltis pan se tlapepenolpa, yon kipaleuis o amo kipaleuis pan sesentika tlenejneuili tlen maseualmej katli

kitekitemouaj. Mokaua mauililo tlamachiltisej pan Mexkoaltepetl ni tlamachiltili tlen katli uala analieuanij,

Katli tlajtoua tlaltolketsali pan ompa achiui ijtole katli mochiuas kamapa kimelaua tlen tlaltokayolmen uan D.F., katli tlajtoua machiotlajtoli.

Ixnextiltlajkuiloli B. Tlen moasitilis tekitlapepenolpa tlen tlaltokayolmen, Kaltlanauatiltlapepenolpa kichiuas tlatekiyolistli katli kimelaua Tlaltokayotl pan teposkamanali uan teposixneskayotl pan uejkapan tepostlanonotsaloli uan uejkateposixnecxayolistli pan se Tlaltokayotl imelak, tlen katli teipa kijtous uan katli kijtos machiotlajtoli:

- a) Pan itekitemolistli Tlaltokayotl tlapepenolpa ka tekipanoli uaya axkayotl, tonalpamakilistli pan sesenka Tlaltokayolmej momakas ken eltok a), b) y c) tlen nextiltlajkuiloli A) pan tlatsinkuili;
- b) Tlen sekinok tekitemolistli tlapepenolpa, ni mochiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli, ken tlajtoua mexko tlanejneuiyotl, uan
- c) Tlen tonalmaxaloli tlen sesentikatlanenuili, yampatsa katli moijkuilojkej pan Tlaltokayolmej, mochiuas tlen eltok tlakuiloli pan nextiltlajkuiloli A ipejkayan uan katli tlanauatisej tlateyoualmachioli.

Kema tlajtos Kaltlanauatiltlapepenolpa nochi tonalkauitl pan teposkamanali uan teposixneskayotl katli tlajtoua ni nextiltlajkuiloli uan kalti achiui amo kixilis tlen katli moneki uan tlen sekinok tlapepenoltekichuanin, yajuanti tlanauatisej keski tonali temakasej, tlen katli kin maka tetikayotl machiotlajtoli.

Nextiltlajkuiloli C. Pan amaixpantilistli tlajtolketskeli o tlapepenolpa katli kimoyauasej tlaltolketskemej amo kitekiusej tlajtolmej katli kin tlanauis tekikalmen uan yampatsa sesentikatlanenuili, uan kikixtisej istlakatili tlen istinin.

Tlen tonalpa uejkauas tekitlaixnextili tlapepenolpa axkayotl uan tlaltokayolmen uan kema tlamis tlen yani tekitl, amo kipanoltisej tlajtolmelaualistli pan amatlamoyauali uan tlen sekinok tekikalmen, ken axkayotl chiuale tlatotl uan tlaltokayolmen, uan tepanteyoualmen, tekichuanin tlen D.F., inin ialtepetlatilanka uan sekinok. Katli uelis mochiuas san

tekitlamachiltli tlapepenolpa ken tlanexiltli uan tlakayotiltli, uan katli kema monekis tlan panos se tlenijki tlanauili.

Ixnextiltlajkuiloli D. Tlajtlajkolixtlauali katli tlajtousa pan ni tlatsinkuili ni kiyauiltis Kaltlanauatiltlapepenolpa ka nimaya senkauili tekpanali tlen uelis tlanauatis mamotlamilti nimaya tlamachiltli pan teposkamanali uan teposixneskayotl, katli temaka uan katli tlanauatiaj, katli kiixpano machiotlajtoli.

IV. Machiotlajtoli tlajtos kema kintlajpepenisej uan katli elisej tekitinin pan tlapepenolpa, yampatsa xitlauali katli achtiyui moixnextiaj pan inon uan tekitlapepenolpa.

Ni tekitl uejkauas pan xiuitl tlapepenolpa kema motokaxtis mexkotlanauatijketl, tlajitoltlakamej uan machiotlajtolkemej mochiuas pan najpoali uan majtlaktli tonali; pan xiuitl kampa san kintlapejpenise axkayotl machiotlajtolkemen, ni tekitlapepenolpa uejkauas expoali tonali. Amo uelis mochiuas pan ni achtiyui moixnextiaj kipanos tlen ome uan eyi tlen makuilpoali tonali tlen tlajtousa katli mochiuas tekitlaixnextili tlapepenolpa.

Tlan sesentika tlaneneuili kiixpanosej ni tlanauatili o seyok maseuali o tekitlanauatijketl ki yauiltisej tlen tlajtousa machiotlajtoli.

V. Tlanechikolistli tlen axkayotl tlapepejpenoli yani se tekitl tlaltokayotl katli kichiua ka se tekpan ixpamiyayotl tlen itokax Kaltlanauatiltlapepenolpa tlen kipia iselis monenemiltis uan kipia tlamantli iaxka, uan pan ya tlapaleuiaj axkayotl ketsatl tlatlotl, mexkosesentika tlaneneuili uan istinin, tlen tlajtousa machiotlajtoli. Ni tekitl katli kichiuas Tlaltokayotl, tlachialistli, xitlualistli, selinemiltli, amo san chichijko uan asitiltli yani katli kinenemiltis.

Kaltlanauatiltlapepenolpa elis tlanauatijketl pan ni tekitl, tlen iseli monenemiltis uan yaya tlanauatis katli kichiuas uan ka tlayekolistli pan tekiltli, kypias pan inelkualtili kipixtok tekikalmen tlen tlayakanasej, tlatlayakankemej, tekitlapaleuianin uan tlamokuitlauianij. Ueyitlaixnamijketl yani elis ueyikalitlayakanketl uan kypias se tlaixnamijketl tekitlayakanketl uan chikueyi tlaixnamikinin tlapepenianin, uan yasej ka kamanali uan amo uelis tlauasanis, tlen inon tlaixnamikinin miyayotl machioketstili, katli tlaixpantia sesentika tlaneneuili uan amaltlajkuilojketl chiualketstli; machiotlajtoli tlajtos tlen xitlualistli pan tekpan nechikolistli uan tekichualistli tlen katli tekiti, nojkia katli tlanauatis akinejki ma kichiua se tlenijki tlen

yajuantij. Ueyi tlanauatianin uan tekitlapaleuianin kipiasej tekipanouanin katli kiiximati tlanextili katli yajuanti tekipanose pan Kaltlanauatiltlapepenolpa. Kipia se tetitlapoalkali pan imako, ka iseli monenemiltis tekitlapaleulistli uan tekitlatemolistli, uan tomintlachilistli tlen nochi katli asi uan kisa pan tekika kaltlanauatiltlapepenolpa. Tlajitoli katli kijtous machiokaltlanauatiltlapepenolpa uan xitlualistli tlen katli kijtous ma mochiua ueyitlaixnamijketl, yani tlajtos pan tekipanolistli ka miyayok tekitinin. Tekitlamokuitlauanin kampa ixnesi amatokayotl monelkualtilia ka tlaixpantikemen tlen Mexko sesentika tlaneneuilis. Katli tekipanose pan tekitlauasanili monelkualtilia katli ya kixaitijke kaxtoli uan eyi xiuitl.

Tlaixnamijketl tekitlayakanketl uejkauas pan iteki chikuasen xiuitl uan uelis sempa kiompauis tlen sempatsi. Nopa tlaixnamikin tlapepenianin uejkausej pan inin teki chiknau xiuitl, uan mopatlaiasej uan amo uelis moompausej. Tlen kema monekis se uan sekinok kintlapepenisen ka tlauasanili tlen ome o eyin makuilpoali tlen katli paya momelaua machiotlajtoltnin nechikoli, ka yajuanti kijtose, tlen achitui mochijki tlatsintokili tlen istinin. Tlan tekikauas tlaixnamijketl tekitlayakanketl osekinok tlaixnamikin tlapepenianin, katli kipatlas kitekitlalisej uan yani kitsontis ni tekikakiuilo. Machiotlajtoli tlajtos xitlualistli uan tekpanali katli monekis.

Tlaixnamijketl tekitlayakanketl uan tlaixnamikin tlapepenianin amo uelis kipiasej seyok tekilistli, uan kena uelis kypias tekitlaixpatilis ueyitlaixnamijketl uan katli kichiuaj pan nechikoltlanextilistli, yankuiktlaixnextili, tlamatlistli tlen tlamachtilemolistli o tlapaleuili, amo tlaixtlauiol. Tlaixtlauioli katli kiselisej elis sasense tlen kiselias yekantlajtolitketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali.

Katli tlayakana pan tekitlapoalkali tlen Kaltlanauatiltlapepenolpa kitokaxtisej pan machiotlaltoltnin nechikoli ka tlauasanili tlen ome uan eyi tlen tlaixnamikin katli paya itstoke katli kijtos ueyikaltlamachtilyan, tlen tlajtous machiotlajtoli. Uejkausej chikuasen xiuitl pan iteki uan uelis sempa kiompauis sempatsi. Amatekititos pan ueyitlaixnamijketl uan mosentikapaleusej tla kuali tekipanous ka uejkapa axkayotilotl.

Tlen amatlajkuilojketl chiualketstli kitokaxtis ka tlauasanili tlen ome uan eyi tlaixnamikili tlen tlaixnamikin tlapepenianin katli kijtos tlayakanketl.

Machiotlajtoli kijos katli monekis monechikos ka inon kitekitlalisej tlaixnamijketl tekitlayakanketl tlen ni ueyitlaixnamijketl, tlaixnamikinin tlapepenianin, tekitlapoalkali uan amatlajkuilojketl chiualketstli tlen Kaltlanauatiltlapepenolpa; katli kichijke ken tlaixnamijketl tekitlayakanketl, tlaixnamikinin tlapepenianin uan amatlajkuilojketl chiualketstli amo uelis kitekiusej, pan ome xiuitl amo uelis tekitis tle kema tekikajke, tekitl pan tlatlotl miyayotl kampa kintlapepenijkej.

Tlaixnamikinin tlen miyayotl machioketstili uelis kintokaxtisej pan nechikol sesentikatlaneneuili pan se machiotlaltoltinin. Eltos san se tlaixnamijketl tlen sesenka nechikol sesentika tlaneneuili uan ipatilistli pan ome machiotlaltoltinin mexkosenkotili.

Kaltlanauatiltlapepenolpa kias pan iteki nochi uan xitlauak, uan tlen tlajtos machiotlajtoli, tekilistli san kejpa kin tlanamiktise kenijki tekipanosej uan tlanextili ken monenemiltise, tlaixneltili tlapepenolpa, ixkayotilistli uan sekinok nechikolismen uan tlen sesentika tlaneneuili, uan pan amatokayotl tlaixuasanili, amatlachichiuilistli katli moneki pan tlaixuasanilotl, kualchichiuilistli pan tekitlauasaanilotl, tlapoalistli tlen tlajtoua machiotlajtoli, momakas ipatilistli uan temakas amatokaitl pan tlapepenolpa machiotlajtolketl uan tlajtol tlakamen, tlapoalistli kampa kitokaxtia tlen mexkotlanauatijketl ipan sesenka mexko malakachotlapepenolpa, uan tlen moitas uan amatlatsintokili uan tlatsintokili ka inon tekitlapepenolpa. Kema mosentilisej tlen nochi tlaixnamikinin kimatise uan kitase tlen nochi itsinin tlen kiixpantia machiotlajtoli.

Tomintlachilistli katli kitekiua mexko sesentika tlaneneuilis kiixpantis se ueyi tekitlapaleuianin tlen ueyi tlaixnamijketl Kaltlanauatiltlapepenolpa, tlen iseli monenemiltis, katli tlayakana kitokaxtise ka ome o eyi tlaixnamikili tlen inon tlaixnamijketl katli kijos tlaixnamijketl tekitlayakanketl. Machiotlajtoli kichiuas nechikoli uan tekichiuilistli pan ni tlaixnamijketl, nojkia tekpanali ken mochiuas tlayauiltli ka tlaixnamikinin tlapepenianin. Tlen mochiuas ken moneki ueyi tekitlapaneuianin amo eltos kitsakuilise tlan tlatlanis se tlenijni pan kaltomiajokuili.

Ueyi tekitlapaleuiani yani elis kampa tekitichuanin tlaixmatinin pan tekitomintlachilistli nechikoli katli kimelaua tlen tlatokayolmen uelis kisase tlatsakuilili katli kijtoua pan ni achiui ijtoli.

Kaltlanauatiltlapepenolpa kichiuas ka sentitlalilistli katli kimelaua tekichiuandin tlen Tlaltokayolmen axkayotilotl katli kiampa tlatlanise, kenijki kichiuasej tlapepenolpa tlausanili tlen Tlaltokayolmen, tlen kijtous machioketstili.

VI. Tlen uelis mochiuas tlapeualtili ka tlanejneuilyotl uan machiotlajtoli katli mochiua uan moijtous pan tlapepenolpa, motlalis se kakiuili kampa uelis kijtose katli amo kinpaktia tlen tlajtous Tlanejneuyotl uan machiotlajtoli. Ni kakiuili temakas itlamiya nochi kuesoli katli mochiuas kema onkas tlapepenili uan kimanaus inin ixkayotl nechikoli katli tlausanise o kininuanise uan nechikoli tlen tlajtous najpoali uan chiknaui tlajtoli tlen ni Tlanejneuyotl.

Pan tekiltlapepenolpa katli kitlalijke katli amo kinpakti, tlanejneuilyotl uan machiotlajtoli, amo temakas tlamiltili katli moijto o katli tlatlanin.

OME TEKPANALI

Kenijki eltok tlen Mexkotali Tlaixnamikinin

Omepoali uan ometipaj tlajtoli (Art. 42). Mexkotali kipia:

- I.** Tlan nochi axkayotilotl Tlaltokayolmen.
- II.** Tlalayaualko, uan nojkia xiuimej katli onka atsintla, ueyiatemej;
- III.** Tlalayaualko tlen Guadalupe uan Revillagigedo tlen mopantia pan ueyi axoxouili kampa kisa tonati;
- IV.** Tlen iuxka axoxouili uan aostomej tlen tla'ayaualko, ueyiatemej uan xiuimej katli onka atsintla;
- V.** Nochi ueyiaxoxouilmej tlen iuxka uan ken tlajtous ueyi ixkayotl tlen tlaltepaktili;
- VI.** Kakiuili katli momelaua pan iluikatl tlen nochi tomexkotlal, ka iueiyakili uan tlen sekinok tlen tlajtous ueyi ixkayotl tlen tlaltepaktili.

Ompoali uan eyitipa tlajtoli (Art. 43). Mexkotali kipia iaxkayotilotl itlaltokayolmen tlen inon Aguascalientes, Baja California, Baja California Sur, Campeche, Coahuila, Colima, Chiapas, Chihuahua, Durango, Guanajuato, Guerrero, Hidalgo, Jalisco, México, Michoacán, Morelos, Nayarit, Nuevo León, Oaxaca, Puebla, Queretaro, Quintana Roo, San Luis Potosí, Sinaloa, Sonora, Tabasco, Tamaulipas, Tlaxcala, Veracruz, Yucatan, Zacatecas uan Distrito Federal.

Ompoali uan nauitipaj tlajtoli (Art. 44). Mexkoaltepetl yayani Distrito Federal, kampa eltok mexkosenkotili tlanauatianin, uan tlatskijtok pan tlanauatilkayotl nechikol tlaltokayolmen mexkoeuanin (Estados Unidos Mexicanos) tlaichiuatlamanauiyani. Mokualltlalis ka itlal katli tlen ama kipia uan tlan mexkosenkotili tlanauatianin yasej yoksejko, motlalis pan tlamayan mexko altepetl tlen iuexka uan itlamiyan katli kimakas machiotinin mexkosenkotili.

Ompoali uan makuiltpaj tlajtoli (Art. 45). Tlaltokayolmen tlen axkayotilotl kipixtosej inintlal tlen iuexka uan itlamiyan katli ama kipixtokej, nochia tlan amo onka tlatsakuilili ka inon.

Ompoali uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 46). Tlaltokayolmen uelisej yajuantin kisenkauasej, ka sentika sentlalilistli pan inin tlanepamitl; uan amo uelis kisenkauasej tlan amo kijtousa ya kuali machiosentili nechikoli.

Tlaj amo mosenkauas, uajka akinejki uelis yas ika tlajtoltlakamen, uan yajuantin kisenkauasej tlen tlajtousa expoali uan majtlaktli uan chikuasen tlajtoli, pilijtoli XI pan ni tlanejneuiyotl.

Tlasenkuali katli kichiu tlajtoltlakamen ayakmo uelis kipatlasej. Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kiximatisej tla mochijki o amo kuali mochijki ken tlajtousa tlanejneuiyotl katli tlatlanis uan moixpantis katli kikuesoua, tlen kuesolmen katli mochijki tlen amatlajkuiloli katli kipia machiosentili nechikoli.

Ompoali uan chikometipaj tlajtoli (Art. 47). Tlaltokayotl Nayarit kijas tlen iuexka uan itlamiyan tlanepamitl tlen katli ama kimelaua kipixtok itlal Tepic.

Ompoali uan chikueyitipa tlajtoli (Art. 48). Tlal'ayaualko, ueyiatemej, uan xiuimen katli onka atsintla tlen ueyi axoxouili katli iaxka mexkotlali, tlen iuexka axoxouili, aostomej, ueyiatemej uan xiuimej katli onka atsintla, ueyiatl axoxouili, akomolaxoxouili uan kakiuili katli momelaua pan iluikatl tlen nochi tomexkotlal, ni iaxka mexko axkayotilotl, uan amo moaxkatis tlal'ayaualko katli tlen ama iaxaka tlaltokayotl.

**EYI TLAJTOLNECHIKOLI
SE TEKPANALI
Tlen kenijkatsa moxelojtok tlanauatili.**

Ompoali uan chiknauitipaj tlajtoli (Art. 49). Ni tlanauatianij mo xexeloua pan tekipanolpa ka Machioketstili, Chiualketstili uan Tlakuaualtekatl.

Amo uelis mosentilisen ome uan sekinok tlen ni tlatotmen pan se maseuali o nechikoli, uan amo uelis motlalis machioketsketl pan se maseuali, uan kena uelis motlalis tla monekilia pan mexkotlanauatijketl, tlen tlajtoua sempoali uan chiknauitipaj tlajtoli. Amo uelis yon seyok, tla amo tlajtoua pan ome ijtolitlen makuilpoali uan omekaxtolitlen se tlajtoli, momakas tlanauatilitlen monekilia pan machiolistli.

OME TEKPANALI **Machioketstili tlatotl**

Ompoali uan matlajlitipaj tlajtoli (Art. 50). Ni machioketstili tlatotl tlen nechikoltlaltokayolmen mexkoeuanin motlalia pan se machiotijketl mexkosenkotilitlen momaxaloua pan ome machiotlajtolitlen, se machiotlaltolketl uan seyok tlajtoltlakamen.

Se tlakotomitl **Tlapepenalistli uan tekitalistli tlateyoualotl**

Ompoali uan matlajtli uan sentipaj tlajtoli (Art. 51). Machiotlajtolitlen nechikoli kiplas tlaixpantijketl tekijikemen tlen namikilteyouali, tlapepenolpa tlen nochimej ejeyitipa xiuitl. Tlen se tlayakanka machiotlajtolketl motokaxtis se katli kipaleuis.

Ompoali uan matlajtli uan ometipaj tlajtoli (Art. 52). Machiotlajtolitlen nechikoli kipixtos kaxtolpoali machiotlajtolkemen tlapepenolpa tlen imiyaka katli kikixti pan tlapepenili, tlen mochijki pan se, uan majtlapoali machiotlajtolitlen katli kin tlapepenise tlen kikixtiaj pan tlauasanili, ika amatokaitl, katli tlauasanijke tlen nochi mexkotlali.

Ompoali uan matlajtli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 53). Tlen malakacho tlapepenolpa tlen kaxtolpoali mexkomalakacho tlapepenolpa tlen se tokayotl elis katli motokaxtis tlen nochi katli mochijki pan mexkotlali. Tlaxexelol malakacho tlapepenolpa tlen se tokayotl pan nochi

Tlaltokayolmen mochiuas katli motlananki teipayok kaltla amatlatsintokili, uan amo uelis se tlaixpantijketl tekitijketl tlen Tlaltokayotl uelis kiplas ome uan sekinok machiotlajtolketl tlen miyakiyotl.

Tlen onkas tlapepenili tlen majtlakpoali machiotlaltolkemen tlen kikixtisej tlapepenolpa pan tlauasanili uan ka amatokaitl, motlalis makuili tekikaltlauasanili pan mexkotlali. Machiotlajtoli tlajtos kenijki eltos malakacho tlapepenolpa.

Ompoali uan matlajtli uan nautipaj tlajtoli (Art. 54). Tlen onkas tlapepenili tlen majtlakpoali machiotlaltolkemen kikixtisej pan tlauasanili tlapepenolpa katli eltok pan amatokaitl, mochiuas tlen tlanauatia tlatsinkuili uan katli kijtous machiotlajtoli:

- I. Se sesentika tlaneneuili, tlen uelis kiplas iamatlajtolkayolmen, moneki kiixnestis tlen inon no kineki tekitis pan tlapepenolpa ka machiotlaltolkemen ika miakilistli uan uelis kixaxis majtlapoali kaltlapepenolpa tlen se tokayotl.
- II. Nochi sesentika tlaneneuili tlen kixaxis ome tlen makuilpoali tlauasanili tlen eltok pan amatokaitl uan miakilistli, kiplas ixkayotl kimakase machiotlaltolkemen tlen imiaka katli kikixtijkej tlauasanili;
- III. Sesentika tlaneneuili katli kichia tlen tlajtojtok pan ome tlatsinkuili tlen achiui tlajkuiloli, maske kikixtijke ka iamakili iseltika uan maske kiplas katli kipaleuijke katli kiselijke inin tlajtoltlakamen, kinmakasej tlen imiaka kikixtijke mexko tlauasanili, tlen keski kinmakase machiotlaltolmen kitasej pan ininamatokayotl katli kimelaua, uan sempa uelis kinmakatiase tekil tlen nesis katli kiski pan ininamatokaitl.
- IV. Amo uelis se sesentika tlaneneuili kipixtos tlen kipanos kaxtolpouali machiotlaltolkemen tlen kijtous ome tlatsinkuili.
- V. Amo uelis se sesentika tlaneneuili kipixtos miyak machiotlaltolkemen tlen kijtous pan ome tlatsinkuili uan amo kipanos chikueyi makuilpoali tlen imiaka mexkotlauasanili, ni tlasinkuilo amo momakas pan se sesentika tlaneneuili, katli kitlanke sesentokaitl, uan kimakase tekil san katli kimelaua, tlen imiaka chikueyi makuilpoali tlauasanili; uan
- VI. Tlen kijtous eyi, naui uan makuili pilijtoli tlen achiuia tlakuiloli, machiotlajtolkemen katli poliuis kinmakasej tlen tlajtous pan naui o makuili pilijtoli kinmakase kakuili sekinok sesentika tlaneneuili ka ixkayotl ka yajuantin sesekaltlapepenolpa, ken kiskej ika imiaka mexkotlauasanili. Machiotlajtoli tlajtos tlake mochiuas.

Ompoali uan matlajtli uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 55). Katli elis machiotlajtolketl moneki:

- I. Katli tlakatki pan Mexkotleli, tlen katli kimelaua ixkayotl;
- II. Kitsontijtos sempouali uan se xiuitl kema kin tlapejpenise;
- III. Moneki ejketl pan Tlaltokayotl kampa elis tlapejpenili, tlaj amo uajka moneki mochantis uan uejkauas kipanos chikuase metstli tlen kema asiko, uan ayamo peua tlapejpenili.

Katli moixpanextis pan amatokayotl uan kineki elis machiotlajtolketl, moneki ejketl tlen tlaltokayolmen kampa mochiuas tlapejpenili, tlaj amo, moneki uajka mochantis kipano chikuase metstli tlen kema ayamo peua tlapejpenili.

Amo tipolos kampa tieua tlan titekitis.

IV. Amo titekinitos pan mexkotsonkoto tlapijianij uan amo tlanauatijtos ken tlamokuitlauijketl, kampa onkas tlajpepenili, tlen achtiua najpoali uan majtlatli tonali tlen kema onkas tlapepenolpa.

V. Amo tlayakantos uan tekinitos pan tekikalmen tlen tlajtoua tlanejneuiyotl, uan amo tekinitos ken amatlajkuilojketl, yon sekinok tekitlemiyayotl, kena uelis tlan achtiui kikauas iteki tlen najpoali uan majtlaktli tonali tlen mochiuas tlapepenolpa.

Amo tekinitos pan axkayotl tepanitali tlen mexkotleli, yon melajmachiojketl, yon amatlajkuilojketl tlapejpenijketl tekitlejketl, yon miyayotl tlapejpenil tlanamiakantli, kena uelis tlan kikauas iteki, tlen eyi xiuitl kema ayamo mochiua tlapejpenili.

Tlanauatianij tlen tlaltokayolmen, uan tlayakanketl tlen D.F., amo uelisej kintlajpepenisej kampa euani tlan amo kikaua ininteki.

Amatlajkuilojkemen tlen kipaleuia Tlaltokayolmen uan D.F., melajkamachiojkemej uan tlajpixkemen axkayotilotl, uan D.F., uan nojkia tlatilanka tlanauatijketl, uan sekinon tlayakankemej tlen D.F., amo uelisej kintlajpepenisej kampa euani, tlan amo kikaua ininteki pan najpoali uan majtlaktli tonali, tlen kema ayamo onka tlajpepenili;

VI. Amo tekinitos pan se teopamitl, uan

VII. Amo kipixtos se tlenijki katli kitojtok pan ompouali uan matlaktli uan chiknaui tlaijtoli.

Ompali uan kaxtoli uan sentipaj tlaijtoli (Art. 56). Machiosentili nechikoli kipixtos chikuasempoali uan chikueyi tlaijtoltlakamej, uan pan yani mosentlalis pan sesenka tlaltokayol uan D.F., ome mo tlalise ika tlapejpenili katli tlen kiski miak tlauasanili uan se motlalis katli kikixti pilkentsi tlauasanili. San moneki sesentika tlaneneuili kiixpantise amatokaitl pan amatlajkuiloli ka ome katli tekitisej. Tlaijtoltekitl katli kikixti kentsi tlauasanili kitekimakase sentikatlaneneuili katli momajki pan ometipa tlapoali pan tlauasanilpa.

Tlen ome kaxtoli uan ome tlaijtoltlakamej katli mokajke, kintlapepenise tlen kikixtise pan amatokaitl mexkotlauasanili. Machiotlajtoli tlajtos katli mochiuas pan inoj.

Machiosentili nejchikoli nochi motekipatlase se sen chikuasen xiuitl.

Ompoali uan kaxtoli uan ometipaj tlaijtoli (Art. 57). Pan sesenka tlaijtoltlakatl kitokaxtilise se katli kipaleuis kema amo itstos.

Ompoali uan kaxtoli uan eyitipaj tlaijtoli (Art. 58). Tlen tekitisej ken tlaijtoltlakatl moneki kipixtos san se amatlajtlanili ken se machiotlajtolketl, san mopatla ixiuinamikilis, tlen monekis kitsontijtos sempouali uan makuili xiuitl kema elis nopa tlapejenili.

Ompoali uan kaxtoli uan nautipaj tlaijtoli (Art. 59). Tlaijtoltlakamej uan machiotlajtolkemej katli tekitisej pan machiotinij mexkosenkotili amo uelisej nimaya tekipanosej kema tlamis ininteki.

Tlapaleuijkemen tlen Tlaijtoltlakamej uan machiotlajtolkemej kena uelis kintekimakase nimaya san kitsontis iteki ken neltlayakanketl; San tlaijtoltlakamej uan machiotlajtolkemej amo uelisej kintekimakase ken tlapaleuijkauan.

Expoalitipaj tlaijtoli (Art. 60). Tekikalmiyayotl tlen tlajtoua tlaijtoli ompoali uan se tlen ni tlajnenjneuiyotl, tlen ken kijtous tlanauatili kijtos nejnelia kuali mo chijki tlapejpenili tlen nopa tlaijtoltlakamej uan machiotlajtolkemej kampa onkak uan pan tlaltokayolmej; temakas amatokaitl kampa kijtos ke yaya elis nopa tekipanojketl uan kintokaxtis tlaijtoltlakamej katli kikixtijke pilkentsi tlauasanili ken tlajtoua ompoali uan majtlajtli uan chikuasen tlaijtoli, tlen ni

tlanejneuiyotl. Nojkia, temakas ipatilstli uan tokaitl katli kitlanke machiotlajtolkemej tlen tlajtoua ompoali uan majtlaktli uan naui tlajitoli tlen ni tlanejneuiyotl.

Katli ya kimakake inin amatokaitl tlajitoltlakamej uan machiotlajtojckemej, itsini uelis tlajtlanise katli amo kinpakti pampa amoxitlauak mochijki, uan tlajtlanise pan uexkatlapixketl tlajpepenili, tlen tlajtoua tlanauatili.

Tlakuaualpetonili katli kichijki uexkatlapixketl tlajpepenili katli achitui ijkuilijtok, uelis sempa kiamatlachilisej uan kichiuas ueyi uexkatlapixketl tlajpepenili, katli tlatlanijke sesentika tlaneneuili. Katli kijtos ueyi uexkatlapixketl tlajpepenili yani ipati uan amoyok uelis mopatlas. Machiotlajtoli temakas tomi, tlake amamej monekis uan kanke uala uan kenijki mochiuas ka inoj mosenkauas.

Expoali uan sentipaj tlajitoli.art (Art. 61). Tlajitoltlakamej uan tlajitolxitlauanij uelis kijtosej inintlanejneuilis kema itstosen pan ininteki uan amo akin kiljuis tleno.

Tlayakanketl machiotlajtolkali kimokuitlauis mamoiapanita katli mochiua ka tlanejneuiyotl.

Expoali uan ometipaj tlajitoli (Art. 62). Tlayakanani machiotlaltolkemen uan tlajitoltlakamej, amo uelis kiselisej seyok tekistlistli pan tlatokayotl yon ixkayotl pan tlanauatijkapa tla kichiuas uajka kipolos iteki tlan ayamo kisenkaua iteki. Ka yani tlamachiuali kinesis tlapaleuianin tlen machiotlaltolkemen uan tlajitoltlakamej, kema tekittosej. Tlan amo kiipanitase ni senkauilistli uajka kipolos iteki.

Expoali uan eyitipaj tlajitoli (Art. 63). Tlajitolxitlauanij amo uelisej kitlaposej tlanechikoltekitl tlan amo nochi o miakin istoken, tlen panse ininjuantin pampa moneki itstose kipano tlajko uan se tlapoualistli tlen itstinij, uan kena uelis monechikose tlen katli kijtous tlanauatili, uan kin notsase tlen katli amo istoque ipan ome kaxtoli tonali, uan tlan amo kichiuase kitosneki amo kineki tekichiuas, uan uajka kinotsase katli kitokilia kichiuas ixkayotltekilistli nojkia pan yampa tonali, tlan amo moixpantia uajka mojkauas kaktok ixkayotekipanoli. Ni kaktok ixkayotekilistli uan kali panesis pan tekipanolpa uajka Tlajitolxitlauanij tlanauatisej ma mochiua tlapepenilistli tlen pan amoyok tonali tlen tlajtoua naui piljtoli tlen expoali uan majtlaktli uan chikome tlajitoli (Art. 77) tlen ni tlanejneuiyotl;

Kaktok tekilistli tlen machiotlaltolтинin nechikoli katli tlapepenolpa, mokalakis sekinok sesentika tlaneneuili katli kitokiliaj pan amatokaitl; Katli kaktok tekilistli tlen machiosentili nechikoli katli tlapepenolpa, mokalakis sekinok sesentika tlaneneuili katli kitokiliaj pan amatokaitl, katli kaktok tekimachiosentili nechikoli katli kiske pilkentsi tlauasanili, uelis kintlalisej pan se sesentikatlaneneuili katli kikixti ome tlapoali pan amatokaitl.

Momachilia yampatsa tlen machiotlajtolketl uan tlajtoltlakamen katli amo yasej tekipanose tlen majtlaktli tonali uan amo tlamachiltiaj uan amo kimatij itlayakanka uajka kipolos iteki, aun kinotsase inin tlapaleuijkauan.

Tla amo nochi moaxitise kema mosentilisej kalmachiotlajtolketl o tlen uelis tekitisej, nimaya kinotsase inin tlapaleuijkauan ma moixpantika pan inon uan ma tekitika, uan kino panos sempoali uan majtlaktli tonali tlen ya ijkuilijtok achtiui.

Kin tlayauiltisej tlen tlajtoua machiotlajtoli, katli kitlanke pan tlapepenolpa machiotlajtolkemen uan tlajtoltlakamen, tlan amo youi tekititi tlen tonali tlamachilti tlen eltok pan achtiui tlajtoli uan amo tlamachiltia. Nojka kintlausej sesentika tlaneneuili katli kintlalke tekitisej tlen machiotlajtolketl uan tlajtoltlakamen tlan kinilusej ma amo yaka tekipanoka inin yankuik tekitikauan.

Expoali uan nauitipaj tlajtoli (Art. 64). Ne tlajtoltlakamej uan tlajtolxitlauanij tlan amo yase pan se tekinechikolistli, aun amo tlamachiltis, uajka amo uelis kintlaxtlausej.

Expoali uan makuiltpaj tlajtoli (Art. 65). Ueyi nechikoltlateyoualol mosentilis keman tlatsinkui chiknau metstli sesen xiuitl, uan mopeualtis sentitl tlanejchikolistli uan pan tlatsinkuil tlen ome metstli sesen xiuitl mo chichiuas tlen ome tlanejchikolistli.

Ipan omej tlanejchikolistli ueyi nechikoltlateyoualol kipouas, tlajtose, uan tlauasanisej kema kikixtisej yankui machiotlajtoli katli moixpantisej uan senkauilistli tlen nochi sekinok tlamantli eltok pan tlanejneuiyotl.

Ipan sesenka tekinechikolistli ueyinechikoltlateyoualol yaya kisenkauas nochi tlamantli tlen eltok pan machiotlajtoli.

Expoali uan chikuasentipa tlaijtoli (Art. 66). Tlen sesenka tlanejchikolistli uejkauas tlen uelis, uan kisenkauasej nochi tlamantli katli eltok pan achiui tlaijtoli. Tlen achiui tlanejchikolistli amo uelis kipanós pan kaxtoli tonali tlen majtlaktli uan ome metstli, kena uelis kema ueyi mexkotlanauatijketl peua iteki tlen tonali eltok pan najpoali uan eyi tlaijtoli, tlan monekis uajka nechikoltekiyotl uelis mochiuas tlen itlamiya majtlaktli uan ome metstli. Ipan ome nechikoltekiyotl amo uelis kipanós tlen omekaxtoli tonali tlen nauí metstli xiuitl.

Tlan tlen ome ueyinechikoltlateyoualol amo kinekisej kitlamiltisej nechikoltekiyotl tlen katli tonali ya eltok, uajka kisenkauas mexkoueyitlanauatijketl.

Expoali uan chikometipa tlaijtoli (Art. 67). Ueyi tlanejchikolistli uan se kalmachiotlaltolmen, kema iyaya kamanalotl monechikose san tlatokpan nechikoli kema kiiljuise tlen inintekiuilis, uan nojka yajuantin san uelis kitlachilise katli kiamatlalisej.

Expoali uan chikueyitipa tlaijtoli (Art. 68). Tlen omej ueyi nechikoltlateyoualol monejchikosej pan se kakiuili, uan amo uelisej yasen oksejko, tlan amo itstoke san ka se tlaneneuili, kauiltonali tlen ya kitlachilijke, kitlachilisej kanke san se monechikosej. Tlan amo mosentikasenka ken moneki, uajka kisenkauas mexkoueyitlanauatijketl.

Expoali uan chiknauitipa tlaijtoli (Art. 69). Kema peuas achiui tlanejchiloslistli istos mexkoueyitlanauatijketl uan kiinextis amatekitlajkuiloli, kampa kijtojtos kenijki eltok tlen nochi mexkotekitl, kema peuas achiui tlanejchiloslistli tlen ueyinechikoltlateyoualol uan se kalmachiotlaltolmen, mexkoueyitlanauatijketl tlamachiltis kenke mochijki ni amatlanonotsali.

Expoali uan matlajlitipaj tlaijtoli (Art. 70). Nochi tlasenkauali tlen ueyinechikoltlateyoualol kiplas tlanauatili ken machiotlajtoli. Machiotlajtolmen kinmachiltisej mexko ueyitlanauatijketl uan eltos tlakuijkuitsoli tlen ome tlayakananin tlachilkemen ueyinechikoltlateyoualol uan ka se amatlajkuilojketl tlen isesenka, uan mochiuas kejni: “Tlateyoualotl nechikol tlatokayolmen mexkoeuanin tlajkuiloua: (machiotlajkuiloli)”. “El congreso de los Estados Unidos Mexicanos: (texto de la ley o decreto)”

Mexkotlateyoualol kikixtis machiotlajtoli uan nochi ma kimatika ken mokualchichia uan itekinemilis kualtili.

Machiotlajtoli tlanauatis, kenijki mochiuas tekichialistli tlen nechikolistli machiotlajtolketl tlen kampa moamatokaxijkuilo tlen isesenka tlaneneuili, ika yani moipanitas tlen miak kamanali tlen kiuika pan ixpantika machiotlajtoltinin nechikoli.

Ni machiotlajtoli amo uelis kitsakuilisej uan amo moneki kiixpanextis mexkoueyitlanauatijketl tlen amo tlamis.

Ome Tlakotomitl

Amatlapeualtlaixpantili uan nechialistli machiotlajtolmen

Expoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajjtoli (Art. 71). Katli kichiuas machiotlajtolmen uan xitlualistli uelis ki chiuas nopa:

- I. To mexkotlanauatijketl;
- II. Machiotlajtoltinin uan tlajjtoltlakamen mexkosenkotili; uan
- III. Machiotlajtolkemej tlen Tlaltokayolmen.

Tlajtlanili katli kiixpantia ixpamexkotlanauatijketl, tlen Machiotlajtolkemej Tlaltokayolmen, panose pan tlachianechikoli. Katli kiipanextise Machiotlajtoltinin uan tlajjtoltlakamen, kichiuasej tlen tlajtos xitlualistli tlen senkualistli.

Expoali uan majtlaktli uan ometipaj tlajjtoli (Art. 72). Nochi amatlaixpantilmachiotlajtoli, katli tlakuualpetonilis amo kisenkauas san Machiotlajtoltinin uan tlajjtoltlakamen, ni kipia mokamanalusej uan kixitlauasej tlen pan yajuanti, amo san sejka, tlen ijkuilotok tlachiyol xitlualali kampa tlajtoua kenijki mochiuas pan kamanaluyotl uan tlauasanali.

A. Tlan kipajtimakakej pan peuyan nechikolis, uajka panos pan seyok nechikolis kampa kiamatlachilisej. Tlan inoj kiselisej ken eltok, kititlanilisej ka tomexkotlanauatijkaj, tlen yaya amo kipatlas tlajkuiloli uajaka nimaya kiixpanextis pan amatlamoyauali.

B. Mopatijmakas pan tomexkotlanauatijketl, nochi amatlachialistli katli amo mokupeki ka amatlachialtlajkuilolichiuali pan peuyan nechikolis, ipan majtlaktli tonaltekipanolpa; tlan amo panok ni tonali Machiotlajtoltinin kitsajke o amo tekipanojke uajka ni amatlachialtlajkuilolichiuali mochiuas pan achiui tonaltekipanolpa kema machiotinin monechikosej.

C. Ni amatlaixpantilmachiotlajtoli, katli amo kuali kiski tle nochi o san kentsin ka mexkotlanauatijketl sempa mokuepas ika amatlachialtlajkuilolichiuali kampa kiski imachiotlajtoltinij. Sempa monechikose uan kixitlauase uan tla kiselise ka ome uan eyi tlen makuilolpa tlen nochi tlausanilkayotl, sempa panos pan tlachialistli machiotlajtoltinij. Tlan yani ki tlayuultisej tlen achtiui moijto, uajaka ni amatlaixpantilmachiotlajtoli elis machiotlajtoli; uan mokuepas ka tomexkotlanauatijketl uan yani kiijkuiolos.

Ni Machiotlauasanili, elis ka tokaxtili.

D. Tla se amatlaixpantilmachiotlajtoli, uan tlan machiotlajtoltlachianij kitlachilise uan amo nochi panos pampa amo kuali, sempa mokuepas kampa kiski ka amatlachial tlajkuilolichiuali tlen kichiuilijke. Tlan kampa kiski sempa ki amatlachilijke uan ama kena kiselijke tlen nochi katli paya itstokej, sempa mokuepas kampa amo kiselijke uan yani sempa kineltlachilis, uan tlan kiselisej tlen nochimen, uajka kipanoltise ka mexkotlanauatijketl tlen tlajtoua Inextitlajkuiloli A; tlan amo kipanoltia, amoyok uelis moixpanextis pan yampa tlanechikoli.

E. Tlan se amatlaixpantilmachiotlajtoli, amo kuali kiski tlen kentsin, tlan kipatlake, tlan kitsontilijke tlajkuiloli ni machiotlajtoltlachianij, uajka niyankuik kamanaluyiotl kampa kiski ni amatlatlaixpantilmachiotlajtoli, yajuanti kichiuase san kampa amo kiselijke, kikualchichijke, kampa kitsontilijke tlajkuiloli, uan inkajok uelis kipatlasej tlajtolmen katli ya moseli. Tlan katli kampa kitsontilijke, kikualchichijke katli kichijki machiotlajtoltlachianij moseli tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej tlen kampa kiski amatlachial tlajkuilolichiuali, mopanoltis nochi amatlaixpantilmachiotlajtoli ka mexkotlanauatijketl, uan moixpanextis tlen tlajtoua inextitlajkuiloli A. Tlan katli kitsontijke uan kikualchichijke katli kichijke machiotlajtoltlachianij ya moseli tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej tlen kampa kiski amatlachial tlajkuilolichiuali, mokuepas ka machiotlajtoltlachianij uan yani kiselis katli kiijkuioljke, uan tlan tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej amo kiselijkej pan yani ompayok tlachialistli katli mo tsoni, kikualchichijkej, ni amatlaixpantilmachiotlajtoli, tlen katli moseli tlen pan ome machiotlajtolmen, mopanoltis ka mexkotlanauatijketl tlen tlajtoua inextitlajkuiloli A. Tlan machiotlajtoltlachianij amo kineki kipatlas, pan tlausanili katli paya itstokej, kampa kitsontilijkej uan kikualchichijhkej, nochi ni amatlaixpantilmachiotlajtoli amo uelis sempa moixpanextis, uan kena uelis tlen kema teipa sempa monechikose, uan tlan tlen ome machiotlajtolmen kijtose, tlen nochi pan tlausanili katli paya itstokej, ma moixnexti nopa machiotlajtoli san kampa tlajtoli katli ya moseli, uan ma mokaua katli kitsontijke uan kalti kikualchichijke uan kitlachilise pan seyok nechikolistli.

- F. Machilistli pan senkauali uan tlaixpololi tlen machiotlajtolmen mochias ken tlajtopua kamapa mochiua machiotlajtoli.
- G. Nochi amatlaixpantil machiontlajtoli katli amo kiselijke pan amatlachial tlajkuilolchiali, amoyok uelis sempa moixnextis pan xiuechikolistli.
- H. Chialistli machiotlajtolmen uelis mopeualtis pan katliueli machiotlajtolmen, uan amo amatlaixpantil machiotlajtoli katli kijtous tomintlaxtlaui, uan nechikoltsonkotomen, nochi amatlaixpantil machiotlajtoli achitui moneki kamanaluyotl pan machiotlajoltinij nejchikoli.
- I. Chialistli machiotlajtolmen mokamanaluse kampa kiixpanextisej, tlan panos se metstli tlen kema mopanolti pan nechikolsenkauali uan yani amo kijtous tlamiltli, uajaka ni amatlaixpantil machiontlajtoli uelis moixpanextis uan mokamanalusej pan seyok nechikol machiotlajtoli.
- J. Mexkotlanauatijketl amo uelis kichias yon tleno katli kichijki tlakuualpetonili machiotinin mexkosenkotili uan yon pan se nechikol machiotlajtoli, kema kichia tekiltapepenolpa, yampatsa kema machiotlajoltinin nechikoli kijtose ma motelui pan se ueyi axkayotlotl tlayakanketl ka ueyi tlajtlakoli.

Yampatsa amo uelis kichias pan amatlamachiltli tlen chialistli machiotlajtolmen pan katli ueli nechikolistli katli temakak uan kichijki senitstokej tekichuanij.

Eyi Tlakotomitl

Katli kichiuasej tlateyoualotl

Expoali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 73). Machiotinin mexkosenkotili uelis kichias:

- I. Kiselis yankuik tlaltokayotl pan mexkotlali;
- II. Moixpolo.
- III. Kichias yankuik tlaltokayolmen tlen itlamiaj katli itstoke, uan monekilia:
 - 1o. Tlaltlakotomitl katli tlajtlaniaj mochias Tlaltokayolmen, moneki kipiasej 120 000 itstinij;
 - 2o. Machiotinin mexkosenkotili kiitase tlan kipia katli kimonekilia ka inon kipixtos itstikayotl;

- 3o.** Tlateyolualotl senkotilistli tlen tlaltokayolmen kampa kimelaua ma kintlakakilika, tlan uelis o amo uelis mochiuas ni yankuik tlaltokayotl, yajuantin kipia tlamachiltisej ipan chikuasen metstli, mopouas tlen kema kimachiltijke tlateyualol senkotilistli.
- 4o.** Nomoneki ma kikaki mexkoueyitlanauatijketl, yani kititlanis amatlamachiltili ipan chikome tonali tlen mopouas tlen kema kitlajtlanijke.
- 5o.** Ma tlauasanika machiotinin mexkosenkotili nopa yankuik tlaltojkayotl ika ome tlen ejeyi tlauasanili tlen itstoke.
- 6o.** Tlakuualpetonili katli kichua machiotinin mexkosenkotili ma kitlakechika ka imiyaka tlateyualol senkotilistli, tlen achtia kitlachilijke ixkopinka amatlajkuiloli, uan yani temamake kuali senkuali tlateyualol senkotilistli tlen katli tlajtlani.
- 7o.** Tlan tlateyualol senkotilistli tlen katli kintlajtlanilia, amo temakake inin kuali senkuali, katli kijtousa achitoui pilijtoli, moneki mochiuas ika ome tlen eyi tlauasanili tlen itstoke tlateyualol senkotilistli.
- IV.** (Moixpolo);
- V.** Tlan mopatlas ikalnechikolis uejlkapatekikayotl tle to mexko.
- VI.** (Moixpolo);
- VII.** Kijtosej tlen motemakas tomintlaxtlauili;
- VIII.** Temakas tlapeualtili kampa mexkotlanauatijketl uelis kichiuas tlen tomintlaneltili, tlen moselis uan tlanauatis tlaxtlauas katli tlauika tomexkotlali. Yon se tomin tetlaneltili amo uelis mochiuas uan kena uelis kema mochiuas se tekichualis katli temakase se tomin itlatlanka katli kalaki tlen tomin miyayotl, uan san katli mochiua iaxitilis tominyotl, uan katli tlajtlani mexkotlanauatijketl kema moneki tlen kijtousa sempoali uan chiknaui tlajjtoli tlanejneuyotl. Yampatsa, kijtos keski motlaneuis tomin pan se xiuitl uan ni kitlatskiltilis pan machiotlajtoli anatomiasilistli, katli kinekis tekichijketl tlen D.F., uan iteyualtlatilanka, tlen ken tlajtousa machiotlajtoli. Mexkotlanauatijketl tlamachiltis sesenxiuitl pan machiotinin mexkosenkotili tlen kenijki kitominsosolo tlen tekitlayakanketl D.F., tlen achitoui tekitlayakanketl tlen D.F. kimachilti mexkotlanauatijketl kenijki kitominsosolo. Tekitlayakanketl tlen D.F., tlamachiltis yampatsa pan nechikoli tlaixpantili tlen D.F., kema tlamachiltis tlen katli kichijki pan iteki.
- IX.** Amo kikauas pan tlanemakilistli tlen tlajtojokayotl ika tlajtojokayotl mo tsakuilisen.
- X.** Tlan mochiuas machiolistli pan nochi mexkotlali ipan achiajkatla, tekiostochialistli, achiaultlanauili, tlanauil tlatoponili, mekatlatoponilotl, tekiixpanextili, tlanemakilistli, tomin mautilistli, kaltomitekilistli, kaltlilmekachialistli, uan kichiuasej tekimachiotlajtoli katli tlajtousa pan chikuasenpoali uan eyi tlajjtoli pan tlanejneuyotl.

- XI.** Uelis kichiuas uan kijkuinise tekimiyayotl uan kijtos kitlakoltis, kitemouis katli kichiuasej.
- XII.** Uelis tlanauatis ma mochiua yaoyotl tlen katli ki amakiixpanextilia mexkotlanauatijketl;
- XIII.** Kichiuas machiotlajtolmen katli tlajtos tlan kuali o amo kuali ueyatlanechikoli uan tlali, uan kichiuas machiotlajtoli tlen ixkayotl axoxouili melajkayotl uan yaoyotl.
- XIV.** Kitlananas uan kipixtos kaltepostlamokuitlauianin tlen mexkotlali: tlaltsonkotomen, atsonkotomen uan tepostotomen, uan kixitlauas inechikoltekipanolis.
- XV.** Uan temakas machiotlajtolmen ika yani monelkualtilisej, kinteposmakasej, uan kiniljuis kenijki monenemiltisej kaltepostlamokuitlauianin, san kiasitis maseualmen katli kiimelaua, iamatokaitl tlen tlayakanakin uan pan tlaltokayolmen kin nauatis ken tlajtoa machiotlajtolmen;
- XVI.** Kichiuas machiotlajtolmen ipan mexkoeuanin, analieuanin, maseualmen, katli mokaua pan mexkotlali, katli ualaui uan mochantia nikan, katli youi uan asi itstinin uan tlakayotl miyayotl tetilistli.
- 1a.** Tlapajmokuitlauiyani ki sentlalis mexkotlanauatijketl, uan amo aki seyok mokalakis tlateyouali uextlanauatili, uan itlajtoli sematlistli mochiuas tlen mexkotlali.
- 2a.** Tlan onkas ueyi kokolistli tlauei mauililo uan amo moximati pan mexkotlali, ueyi tepatijkakali mochiualtis nimaya tlamachiltis kenijki se mokitluis, uan teipa kitlakechis mexkotlanauatijketl.
- 3a.** Tlayakananin katli pajmaka yajuantin kichiuasej uan inintlajtoli sematlistli kiipanitasej tlen nochi tekichiuatin tlen mexkotlali.
- 4a.** Tlanauatili katli kitlali tlapajmokuitlauianin pan tlailistli uan tlamantli tlanemakili katli tetlanauia o tetsonkuapoloua istinin, uan nojkia katli eltok uan amo ueia uan kitlamiltis tlasoltlanauili, ni teipa kitlachilisej machiotinin mexkosenkotili kampa kinmelaua.
- XVII.** Kichiuas machiotlajtoli tlen nochi ojtili, amatlajkuilol moyajkayotl, uan kichiuas machiojtajtoli tlen kenijki motekiuis tlen nochi atl katli eltok pan mexkotlal.
- XVIII.** Kitlalis kaltomiyo, kiitas maeltok ken moneki, kichiuas machiotlajtolmen tlen keski ipati analitomin uan kipixtos san se tlaetikayotl uan tlatamachiuili.
- XIX.** Kitlalis machiotlajtoli tlen tlanauatis katsa motekiuis uan monemakas tlalmen katli amo motekiuij uan keski ipati.
- XX.** Kitlalis machiotlajtoli katli kichiuasej tekichijkemen tlen analieuanin uan tekichijkemen katli youi pan seyok anali altepetl.

XXI. Kijtos tlake tlajtlakoli katli kitlanauis axkayotl uan kitlalis kenijki tlaiyyouis katli tlaixpanouaj.

Mexkotekichiuanin uelis kiximatisej tlajtlakolmen tlen senkayotl tlajtolketsali, kema nian kipixtose san se tlajtlakol axkayotl;

XXII. Tlan momakas tlapopoluili pan tlajtlakol axkayotl kisenkauas axkayotl uexkaketsali.

XXIII. Tlan kitlalis machiotlajtolmen katli tlajtos kenijki monenemiltisej pan axkayotilotl, D.F., Tlaltokayolmen, uan teyoualtlatilankemen, ipan katsa tlakuitlauis tlen itstinin; uan nojkia kenijki monechikotlalisej, uan katli kalakisej, tlapepenilistli, tlamachiltili uan tekiximatili katli paya istoke tlen tekikalmen, tlanauianin tlen mexkotlali.

XXIV. Tlan kichiuas machiotlajtolmen katli tlajtos kenijki monechikotlalisej tlen tlaltokayotl tominmokitlauili uan sekinok katli tlajtos tlajtlanili, kuali nemiltili uan tlaneneuili tlatamachilkayotl tlen mexkosenkotili tlanauatianin;

XXV. Tlan kitlalis monechikotlalis uan kipixtos tlen mexkotlali teyoual kaltlamachtiloyan katli monekilia, uan ueyikaltlamachtiloyalmen; tlen yankuitlatemotlamachtili, yekchialisyotl, uan tlamachtekikayotl, tlamachtimiltekikayotl, uan tlamachtekiostotlchialistli, kaltololajokuili, tekpan amochmen, kaltlachialistli, uan sekinok kaltlamachtiloyan katli kimokuitlauiaj tlanamikilistli tlen mexkoistinin uan machiotlajtosej katli kimelaua pan nopa kaltlamachtiloyalmen; ka machiotlajtosej pan omitl ixnextili, uan uejkapan tlachiualkayotl, kuikaliskayotl uan tololistli, uan yani mokitlauis tlen mexkoitstinin; uan nojkia kichiuas machiotlajtlmen tlen kixexelos tlen nochi axkayotilotl, tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen katli kitlachilisej nochi nemachtili uan nochi katli temakase tlaxtlauili tlen pan inon, kitemos kisentlalis uan kuali kiukas tlamachtili pan nochi mexkotlali. Amatsontiltlamachtili tlen temaka pan kaltlamachtiloyan kipia ipati tlen nochi mexkotlali.

XXVI. Tlan kimakasej mexko ueyitekiketl kakiuili tlan amo tekipanos uan nojkia kitlalisej tlaixnamijketl tlapejpenili uan kijtossej ajke kipatlas kema ya amo itstos, uelis elis ipatlaka, san kentsi tonali tekipanos, ken kijtousa tlajtoli najpoali uan naui, uan najpoiali uan makuili tlajtoli tlen ni tlanejneuyotl.

XXVII. Uelis kiselis se amatlauasanili kampa kijtos ayakmo tekitis mexko tlanauatijketl.

XXVIII. Uelis kichiuasej machiotlajtolmen katli kipouas uan kinenemiltis tlen mochiuas pan miyayotl, uan kiixpantis san sentsa tlamachiltili, katli kalajki uan motekiui tomin, uan nochi katli kipia, tlen axkayotilotl, tlaltokayolmen, teyoualtlatilankemen, D.F., uan nochi kampa asi tlanauatili, uan kiani kuali eltos mexkotlali.

XXIX. Kijtos keski tomin tlaxtlauasen:

- 1o. Tlanemakilistli tlen uala analieuanin;
- 2o. Katsa motekiuus uan motekipanos tlen yolkamen uan kuationin, tlen kijtous nauu uan makuili ijtoli tlen sempoali uan chikome tlaijtoli tlen ni tlanejneuiyotl;
- 3o. Kaltla tomintlaineltili uan kaltlamantli kuitlauiyanin;
- 4o. Tekitl miyayotl tlapaleuili, tekiuiliso tlen axkayotilotl; uan
- 5o. Uan tlen tekimonekilia:
 - a) Kaltlimekayotl;
 - b) Xiui iatlkalchiuilistli;
 - c) Achiaualistli lemenaltili uan sekinok katli mochiua ka achiaualistli;
 - d) Tlalemenaltili;
 - e) Achualtsopelijkayotl;
 - f) Kuauitl tlatsontekilistli, uan
 - g) Tlaili kaltlachiaualistli.

Tlaltokayolmen mokalakis pan tekitemin tlaxtlauili, tlen tlajtous machiotlajtol tlanejneuiyotl. Machioketstinin kitasej keski tomin kinmakase pan teyoualtlatilankemen, katli kisas pan tlimekatomin;

XXIX-B. Kichiuas machiotlajtol katli kijtos kenijki motekiuus pantli, tlaixnecxayotilistli uan mexko kuikatl.

XXIX-C. Kichiuas machiotlajtolmen katli kijtos kampa itstos ueyi tlanauatijketl, tlen tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, kampa kinmelaua, kampa mokalchichiuasej, kiampa mochiuas ken kijtous pan eyi ijtoli tlen sempoali uan chikome tlaijtoli pan tlanejneuiyotl.

XXIX-D. Kichiuas machiotlajtolmen katli kijtos kenijki mochiuas tlen mexkotekitl, tomintekitl uan maseualtekitl, nojkia pan tlapoal amochtli uan amochtlalpoalistli tlen mexkotlali;

XXIX-E. Kichiuas machiotlajtolmen, tlen kijtos katsa elis, kiixpantis, tlajtosenkauas, uan kenijki mochiuas tlen tomintlaelistli, tlen katli tlaonkas una katli tlaelis uan nochi katli monekis pan mexkotlali;

XXIX-F. Kichiuas machiotlajtolmen katli kiixpantis kenijki motekiuus mexkotomin, kanke motekiuus tomin katli uala analitomin, tlapanoltlistli yankuik chiuili uan onkas

tlayolmelaualistli, uan tlanamikilistli nochi yankuik teposchualistli katli moneki pan ni mexkotlali;

XXIXG. Kichiuas machiotlajtolmen katli kijtos kampa itstos ueyi tlanauatijketl, tlen tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, kampa kinmelaua, pan tekitlamanauili kuatinij uan yolkamen uan tlen amo poliuis tlen inon;

XXIX-H. Kichiuas machiotlajtolmen tlen onkas uexkaketsalmen katli kisenkauas nochi kuesolmej tlen momaka pan tlatekiyotl iseli monenemiltis uan katli kijtos machiuas, uan yaya kisenkauas nochi kuesoli katli onkas pan miyayotl axkayotl uan teaxkayotl, uan kitlalis tlajyouilotl katli tekiti tlen tlajtoua machiotlajtoli, kitlalilisej xiltlualistli uan chiualaistli, tekpanalistli uan katli monekis tlen mosenkauas;

XXIX-I. Kichiuas machiotlajtolmen tlen kijtos itlatsinkuil kampa axkayotilotl , tlaltokayolmen, D.F., uan teyoualtlatilanka, mosentikapaleusej sanimanyotl tlanamanuilstli;

XXIX-J. Kichiuas machiotlajtolmen tlen mauiltistli, katli kijtos kenijki mochiuas tlen kichiuas axkayotilotl, tlatokayolmen, D.F., uan teyoualtlatilankemen uan nojkia tlapaleusej sanimanyotl uan teaxkayotl;

XXIX-K. Kichiuas machiotlajtolmen tlen paxalouanin, katli kijtos kenijki mochiuas tlen kichiuas axkayotilotl, tlatokayolmen, D.F., uan teyoualtlatilankemen uan nojkia tlapaleusej sanimanyotl uan teaxkayotl;

XXIX-L. Kichiuas machiotlajtolmen tlen tlatlamasej michimej, ika isentikapaleuili mexko axkayotilotl, tlatokayolmen, uan teyoualtlatilankemen uan nojkia tlapaleusej sanimanyotl uan teaxkayotl;

XXIX-M. Kichiuas machiotlajtolmen tlen mexko tlamokuitlauili, kijtos katli moneki uan kanke asis nochi tlatemolistli;

XXIX-N. Kichiuas machiotlajtolmen tlen onkas, nechikolistli, tekichualistli uan tlamiltli tlen sentika nechikolistli. Ni machiotlajtolmen kitlalisej tlatsinkuili tlen moaxitisej pan tekieuilistli sentikatlapaleuili axakayotilotl, tlaltokayolmen, teyoualtlatilankemen, D.F., kampa kinmelaua tekitisej;

XXX. Kichiuas nochi machiotlajtolmen tlen nomekis, tlen moi`panitas tlen achiui ikuilijtok; uan sekinok tlatli temakas tlanejneuilyotl pan nochi tekitinin.

Expouali uan majtlatlaktli uan nautipajli (Art. 74). Tlen yani iteki machiotlajoltinin nechikoli:

I. I.Ya tlanauatis uan kiixpantis ajkeya mexkotlanauatijketl katli kichiuaskia uexkaketsali

tlapepenili;

II. Tlapaleuis uan tekitamachiuas, tlen amo kitlanauis katli kichiuaj tekitomintlachilistli tlen mexkxotlali, katli tlajtoua machiotlajtoli;

III. (Moixpolo).

IV. Ni kiamapatijmakas sesen xiuitl tlen tomin katli motekiuus, tlen axkayotilotl tlen achiui ki kichiuasej se amatlatsintokili, kamanalotl uan tlaj monekis, kipatlas amatlaixpantili tlen katli kititlanki mexkotlanauatijketl, kem ya kiselijke katli tomintemakase tlen yaya kineneuilia momakas. Nojkia uelis temakas tomin katli motekiuus sesen xiuitl katli motekiuus pan kalchialistli tlen tlajtos pan machiotlajtoli; katli tomin motekiuus kitlatskiltisej pan amatomintlamoyauili. Mexkotlanauatijketl kixaxis pan machiotlajtoltnin nechikoli tlen amatlapeuaultili katli asis uan katli kisas tomin pan mexkotlali uan amo panos pan chikueyi tonali tlen chiknaui metstli, moneki amatlajkuilojketl tekitijketl moixpantis uan kijtos kanke motekuis. Machiotlajtoltnin nechikoli moneki kiamapatijmakas katli motekiuus pan mexkotlali pan kaxtoli tonali tlen majtlaktli uan se metstli.

Kema peuas tekipanos pan tonali tlen tlajtoua najpoali uan eyi tlajitoli, mexkotlanauatijketl kititlanis pan kalmachiotlajtolmen amatomintlapeuaultili tlen nochi katli asi uan kisa tomin pan axkayotilotl tlen kaxtoli tonali, tlen majtlaktli uan ome metstli.

Amo onkas ixtakatomin, tlen kampa monekis ka inon; katli kichiuasej amatlajkuilouanin ka sentika tlaneneuili ka mexkotlanauatijketl.

Uelis moueiakilis tonali kema kiixpanetis tlen amatomintlapeuaultili kema asi uan kisa tomin, kema onka ika amatlajtlanili mexkotlanauatijketl ka itlachialis kalmachiotlajtolmen, moneki moixpanextis amatlajkuilojketl tekichijketl kampa kijtos kenke moueiakilis tonali;

V. Kijtos tlan kena uan amo oka tlajyouili ka miyayotl tekichiuinan katli kichijke tlaixpanoli tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli uan se tlajitoli tlen ni tlejneueilyotl. Tlaiximatis tlanauilotl katli kinchiuilisej miyayotl tekichiuinan tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli tlajitoli uan tekitis ken katli tlatelua;

VI. (Moixpolo).

VII. (Moixpolo)

VIII. Uan sekinok katli kijtous pan ni tlajneueilyotl.

Expouali uan kaxtoli (Art. 75). Machiotlajtoltinin nechikoli kema kiamapatimakasej katli kisas tomin, amo uelis kikauas tlen tlaxtlauii tlen tekittl tlen tlajtoua machiotlajtoli; Tlan amo momaka kenijki motlaxtlauas, momachilis moseli katli achtiui moijto.

Expouali uan kaxtoli uan se tlajjtoli (Art. 76). Katli kichiuas tlajjtoltlakamej:

I. I.Kineltlachilis ixpanketsali tlen sekinok analialtepemej tlen mexkotlanauatijketl kampa amatlaixpanextili sesen xiuitl uan amatlajkuilojketl tekichijketl ma temaka pan tlateyoualotl.

Kiamapatimakas sentikatlaneneuilis tlen sekinok altepemej katli mexkotekichijketl kichiuas uan kitlamiltis, kipatlas, kixitlauas, kiijuinis uan kichiuas tlajtolchiuali tlen pan inon;

II. Kitas amatokaitl aykayotekichijketl nejneuili, yekantlajtoltijketl, melajkatekitinin, ueyi atomintlajkuilojketl, tsonkototlayakanketl, kaltepostlayakanketl uan tepostototlayakanketl tlen tlajtoua machiotlajtoli;

III. Nojkia tlanauatis kema kisasej tsonkotomen pan sekinok anali altepemen, kema analiasiki tsonkotomen uan katli motlalisej tlamokuitlauianin tlen se metstli pan mexkoaxoxouili;

IV. Temakas selistli ka mexkotlanauatijketl tlen kitekiuis mexko tsonkoto tlamokuitlauianin pan sekinok tlaltokayolmen, uan kitas tlen monekis;

V. Kijtos kema moixpolojkej tlen tlatlotekichuanin pan se tlaltokayotl, uan kitokaxtis se tlaltokayotl tlanauatijketl tekipanos se keski tonali, amatlajtlanis ma onka tlapepenolpa ken tlajtoua machiotlajtolmen. Amatokaitl tlen tlaltokayotl tlanauatijketl kichiuas ka tlajjtoltlakamen ka itlanauatil mexkotlanauatijketl uan ka iselistli tlen ome uan eyi katli paya itstokej tlen tlajtoua machiotlajtoli. Katli kitokaxtijkej tekijketl amo uelis kitokaxtise ken tlaltokayotl tlanauatijketl. Ni tlanauatili tlajtos nochipa nopa tlaltokayolmen tlajneueilyotl amo tlajtos pan yani;

VI. Kisenkauas nochi kuesoltlaixpantilolpa katli onkas pan se tlatlotl tlatokayolmen kema onkas ka inon pan kaltlajjtoltlakamen, o kema tlami tlanejneueilyotl, pampa onka kuesol tlatoponili. Uajka tlajjtoltlakamen tlanauatis ma mosenkaua tlen tlajtoua mexkotlanejneueilyotl uan tlaltokayotl tlanejneueilyotl;

VII. Mochiuas pan nechikoltlasenkauali uan kiximatis kenijki elki kuesoli tlen katli kichijki uan amo kichijki, katli kichiuasen miyayotl tekinitin, uan tetlanauia pan miyayotl tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli tlajjtoli tlen pan ni tlajneueilyotl;

- VIII.** Kintokaxtis yekantlajtoltijketl tekichuanin tlen mexkohlali, tlen eyi nechikoli katli kijtos mexkotekitijketl uan nojkia temakas o amo temakas se amatlajkuilol kamapa tlajtlanisej tlan ayakmo tekpanos tlen pan inon;
- IX.** Kitokaxtis uan kijkuinis tlanauajtijketl tlayakanketl tlen D.F., tlen tlajtoua tlanejneuiyotl;
- X.** Temakas amapatilistli kamapa tlauasanijke tlen ome o eyi tlen katli paya itstoke, sentlalilistli katli kichiuasej tlen itlamijka tlaltokayolmen;
- XI.** Kitlamisenkauas kuesolmen itlamiyan tlaltamachiualli katli kipia tlaltokayolmen uan tlajtlanisej ka amatlajkuilol kampa tlauasanijke tlen ome o eyi katli paya itstoke;
- XII.** Uan sekinok katli tlajtoua tlanejneuiyotl.

Expouali uan kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 77). Tlen sese kalmachiotlajtolmen uelis kichiuas:

- I.** Kijtos tomin tlakuauakpetonili tlen katli monenemiltis;
- II.** Kamanalchiuas ika mexkotlanauatijketl ika nechikoli;
- III.** Kintokaxtis tekpanouanin uan kichiuas amatlanauatikayotl;
- IV.** Kichiuas amatlamachiltili ipan ome kaxtoli tonali tlen kema onkak kakiuili, uan uelis kintlapejpenise tlen panok itonal, uan mochiuas pan nauipoali uan majtlaktli tonali, uan kiani kitlalis katli poliui katli tlajtoua expoali uan eyi tlajtoli pan tlajneneuiyotl.

Naui Tlakotomitl Eltipa tekitleixnamikili

Expouali uan majtlaktli uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 78). Kema mosiaketsa machiotinin mexkosenkotili itstosej nochipa tekitleixnamikini uan mosentlalia ka sempoali uan majtlaktli uan chikometi tekichuanin, majtlaktli uan chiknau i eltos machiotlajtolkemen, uan majtlaktli uan chikueyi tlajtoltlakamen, kintokaxtise kampa kimelaua pan nesentilili tlen mochiuas. Tlen sese tlayakanketl kitokaxtis pan yajuantin se ipatlaka.

Eltipa tekitleixnamikili, kiplas tlanauatili katli kimaka tlanejneuiyotl uan yayani:

- I.** Temakas kakiuili tlan kitekiuise tsonkotomen tlamanauilistli katli tlajtoua expoali uan majtlaktli uan chikuasen tlajtoli pan nau i pilijtoli;

- II. Kiselis iteki mexkotlanauatijketl;
- III. Kisenkauas tlamantli katli kimelaua; kiselis kema onka nesiaketsali tlateyoualotl amatlapeualtili machiotlajtoli uan kititlanis pan kalmachiotlajtolmen katli yau;
- IV. Kielnamimkis yaya o katli kijtos mexkotlanauatijketl, nopa amatlanonotsali tlen se kalmachiotlajtolketl mamonechikokan nimaya, monekilia tlauasanili tlen ome o eyi tlan katli paya itstoke. Amatlanonotsali kijtos tlake mochiuas pan nopa tlasentiloli;
- V. Temakas o amo temakas tokaitl tlen axkayotekitijketl nejneuili katli kitos mexkotlanauatijketl;
- VI. Temakas nesiaketsali ka sempoali uan majtlaktli tonali mexkotlanauatijketl uan kitokaxtis ipatlaka;
- VII. Kitas amatokaitl aykayotekichijketl nejneuili, yekantlajoltijketl, melajkatekitinin, ueyi amatomintlajkuilojketl, tsonkototlayakanketl, kaltepostlayakanketl uan tepostototlayakanketl tlen tlajtoua machiotlajtoli;
- VIII. Kiximatis uan kisenkauas kema amo tekipanosej katli kiixpanextijke machioketstinin.

Makuili tlakotomitl

Tlamokuitlauiltekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen

Expouali uan kaxtoli uan nautipaj tlajtoli (Art. 79). Ni tlamokuitlauiltekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, tlen machiotlajoltinin nechikoli, kiplas iseltipatekilistli uan katli kichiuas pan katli kimenalua uan katli kichiuas pan iteki, tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Katli kichiuas tomintlachilistli kichiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli, amochikoliso uan tlalneltokiliso.

Ni tlamokuitlauiltekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, kichiuas:

- I. Tomintlachilis katli asi uan kisa, tlatekiuili, tlamokuitlauili uan tekiuilistli tlen inon tomin tlen machiotinin mexkosenkotili uan mexkotekitinin, nojkia kichiuase tekitlachialistli kenijki tekipanoua uan iasitilistli katli eltok pan ueyi amochtli axkayotl tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Tomintlachilis tlen axkayotl katli kitekiusej tlaltokayolmen, teyoualtlatilankemen, D.F., nojkia tomintlachilis katli motekiuis pan seyok tlaltokayotl, meseual tlen ueli uan tekitlanauatijketl,

miyayotl uan teaxkayotl tlen tlajtopua machiotlajtoli uan amo kitlanauis sekinok katli kichiuaj tekinitin.

Tomintlachilistli tlen axkayotl uelis tlajtlanis uan kitlachilis katli achitui mochiiki, ni amo kitosneki amoyok uelis moitas katli tlajtlani, kema moita amapanolistli o katli motekiui katli kipia pan amatlachialistli kiaxitilia chiuali uan san kitlachilia tlan moaxitili tlen amochtli axkayotl tekilistli. Katli moita uan moijtoua kalti kijtos tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen kijtos san kampa motekiui tomin uan motlachilis.

Nojkia kampa moneki uan kijtoua machiotlajtoli, kema onka tlateluili, uelis kinotsase katli kintlachilise tlen tlaltokayolmen katli pano pan tlachialistli, tlen xiuitl tekipanojtok, tlen katli moteluijke uan temaka se amatekichiualistli. Tlan amo kichiuase tlen tlajtoua machiotlajtoli uajka kin tlayouiltise. Ni tomintlachialistli temakas se amatekichiualistli pan machiotlajoltinin nechikoli uan kijtos inintlajtlakol uan kijtos sekinok tlajtlakolmen pan sekinok tekichiuatin;

II. Temakas amatekichiuali katli kitlachilijke pan machiotlajoltinin nechikoli uan amo uejkauas pan sempoali tonali tlen ome metstli ipan seyok xiuitikapa uan kitlachilise pan nechikoli machiotlajoltinin. Pan ni amatekichiuali motlalis tekintlachialistli, tlachilistli, tomintlachilistli axkayotl tlen katli kichijke pan tlaltokayolmen uan tlan kuali tekipanojke ken moneki uan kitsontijke iasitiliso axkayotl uan tlachilistli tlen tlaltokayotl tomintlachialistli uan kipixtos tlan mochiiki o kenke amo mochiiki katli tlaltokayolmen kiixpanextijke.

Amatekichiualistli katli kiixpanextise momachiltis pan tlaltokayolmen katli kintomintlachilijke san kampa kimelaua katli kitake uan yajuanti ma temakaka amatlaneltokili katli monekis, uan yani kipajtitlase tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen, uan kichiuase amatekichiualistli.

Tekitlayakanketl tlen tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen, kititlanis pan ueyi tomintlachialistli, pan majtlajtli tonali tlen teipa kema kimakake pan machiotlajoltinin nechikoli katli kiski pan amatekichiualistli, katli kichiuase uan ni pan ome kaxtoli tonaltekipanolpa, kiixpanextika amatekichijkayotl chiualaistli uan kichiuaka katli moneki, tlan amo kiampa kichiuu uajka kintlajtlajoltise tlen eltok pan machiotlajtoli. Ni achitui tlajkuiloli amo kiaxilia katli kitlachilijke uan tekiuilstli tlen kijtoua machiotlajtoli.

Tlamokuitlailtekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, tlanauatis pan chikoasempoali tonaltekipanolpa, tlen itlanankilil katli kijtojke tomintlachialistli tlen tlaltokayolmen, tlan amo kichiuase, kitosneki kiselijke katli kiniluijke.

Kampa kinyolmelajke tlen kichiuasej tlen tomintlachialistli tlen tlaltokayolmen moneki temakase pan tlamokuitlailtekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen katli kichijke tekittl o kijtose kenke amo kichijke ken moneki.

Tlamokuitlailtekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, temakas pan machiotlajoltinin nechikoli pan achiui tonali pan makuili metstli uan majtlaktli uan se metstli, amatekichiuili kampa nesi amatlayomelajketl.

Tlamokuitlailtekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, uelis kiajokuis itekilistli tlachialis tlen kema temakas tekiamachiuili pan machiotlajoltinin nechikoli tlen kijtousa ni pilijtoli; machiotlajtoli kijtos tlaijyouili katli mokuapoulouaj;

III. Kitlatemolise katli kichijke o amo kichijke uan ni kipia amo xitlualiso o katli amo kuali kichijki kampa asi, uan kisa, tlatekiuili, mokuilauili uan motekiui tomin axkayotl, kin kalpaxalosej, kampa san kitase amochmen, amamen, ama ajokuili kampa kichiuas tlatemolistli tlen tlajtousa machiotlajtolmen; uan

IV. IV. Kitas tlanauili tlen kichiuili kalptomintlachialistli axkayotl uan kin telusej katli kichijke tlaixpanoli uan kintlayouiltisej, uan kitemolisej pan sekinok tekitinin katli tlatlakolmen; uan kichiuasej ken moneki tlen kijtousa naui tlajtolnechikoli tlen ni tlajneneuiyotl.

Tlayuillistli uan sekinok pan tlamokuitlailtekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, uelis katli tlaixpanok tlatlanis masempa kineltlachilikaj itlateluil uan nojkia tlen tekichuanin katli kintlanauiaj pan itlaltokayotl tlamokuitlailtekitomin chialistli tlen nochi tlaltokayolmen, opan uexkaketsali katli kitousa expoali uan majtlaktli uan eyi tlajtoli, XXIX-H pilijtoli katli tlajtousa ni tlajneneuiyotl.

Machiotlajoltinin nechikoli kitokaxtis katli kiyekanas tomintlachialistli ka ome o eyi tlausanili tlen katli paya itstoke. Machiotlajtoli tlajtos keniki mochiuas. Ni tlayakanketl tekitijketl uejkauas pan iteki chikueyi xiuitl uan sempa uelis kitokaxtise san sentipa. Uelis kijkuinise,

tlan kichijki ueyi tlaixpanoli tlen machiotlajtoli kijtousa, ka yampatsa tlauasanili tlen kema kitokaxtijke, o katli tlajtousa nauitipaj tlajitolnechikoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Tlen uelis se tlayakanas tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen moneki kiplas katli tlanauatia pan I, II, IV, V uan VI pilijtolmen, tlen eltok pan najpoali uan majtlaktli uan makuili tlajitoli tlen ni tlajneneuilyotl. Kema tekititos amo uelis mokalakis tekitis pan se sentikayotl tlaneneuili, uan amo tekitis pan seyok, uan kena uelis tekitis kampa amo tlaxtlauilo, pan nechikol yankuik ixtlamatili, tlamachtijketl, kuikayotl, o tekitlapaleuis.

Mexkosenkotili tlanauatianin, tlatokayolmen axkayolmen, uan sekinok tomintlachialistli tlapaleusej kema kinmonekilis tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen tlen uelis kichiuas ininteki, tlan amo kichiuaj, kin tlajyouiltisej tlen tlajtousa machiotlajtoli. Nojka miyayotl tekichuanin tlen axkayotilotl, uan katliueli maseuali o tekitinin, miyayotl uan teaxkatekitl, tlanauatikayotl, o seyok tlajtolketsalmen, katli kiselisej o kitekiuisej tominmiyayotl axkayotilotl, moneki temakase amatekichialistli uan nochi amamen katli kintlajtlanisej tlamokuitlauiltekitomin chiualistli tlen nochi tlaltokayolmen tlen tlajtousa machiotlajtolmen, uan ni amo kisosolos sekinok tekichuanin uan inin xitlualis sekinok katli kipia tomin. Tlan amo temakase amatekichialistli, tekitinin kin tlajyouiltise ken tlajtousa machiotlajtoli.

Mexkoueyi tlanauatijketl kitlalis amatekpanali katli tekichuanin tlanamasej tlen katli tekapanojke uan tlaxtlauasej tlen inon pampa amo kichijke ken moneki uan tlen tlajtousa naui pilijtoli tlen ni tlajitoli.

EYI TEKPANALI

Tlen mexkotlanauatijketl

Najpouali tlajitoli (Art 80). Motlalia pan se tlanauatijketl tlen motokaxtis mexkotlanauatijketl.

Najpouali uan sentipaj tlajitoli (Art. 81). Kema mo tlapepenis mexkotlanauatijketl mochiuas kaixitlajka tlen tlajtos amatlanauatil tlapejpenili.

Najpouali uan ometipaj tlajitoli (Art. 82). Tlen elis mexkotlanauatijketl moneki:

I. Ejketl pan ni mexkotlali, itstos ipan nochi xitlualis, itata uan inana euasej ipan mexkotlali, uan moneki itstosej ipan ni ueyi teyouali sempouali xiuitl.

- II. Ki piyas sempouali uan kaxtoli xiuitl tsontitok kema kitokaxtisej.
- III. Itstos pan uexteyouali tlen nochi se xiuitl achtiui kema mo uikas ni tlapejpenili. Tlaj inka itstos pan ni uexteyouali ipan ome kaxtoli tonali, amo ki kotonas kampa itstok.
- IV. Inka itstos ipan tiopankali ken tekichijketl;
- V. V.Amo tekipanojtos tlaj itstos ika tsonkotomej, chikuasej metstli achtiui kema mo uikas tlapejpenili.
- VI. Amo ki pixtos iteki ken amatlajkuilojketl ipan teyoual, axkayotekitijketl nejneuli, tlaltokayotltekijketl yon tlayakanketl tlen D.F., kena uelis tlan ki kauas chikuasej metstli achtoui kema mo uikas tlajpejneli.
- VII. Amo kiplas tlatsakuilili ken kijtous najpouali uan eyi tlajjtoli.

Najpouali uan eyitipaj tlajjtoli (Art. 83). Mexkotlanauatijketl ki peualtis iteki itlatsinkuil tlen majtlaktli uan ome metstli uan uejkauas pan inon chikuasej xiuitl. Ni maseuali katli tekipanok ken mexkotlanauatijketl uan kitlapepejnijke ka tlauasanili o tlan san tekipano kentsi tonali, amoyok uelis sempa tekitis pan inon.

Najpouali uan nautipaj tlajjtoli (Art. 84). Tlan amo moixpanti mexkotlanauatijketl, ipan tlatsinkuil tlen ni ome xiuitl tekipanolpa, tlan machiotinin mexkosenkotili itstoke pan nechikotekitl, uajaka elis nechikol tlapepenolpa, uan tla itstosen tlen ome o eyi tekinitin, kitokaxtisej ka imiyaka tlauasanili mexkotlanauatijketl katli tekipanos pan ino kakikuili; ueyi nechikol tlateyoualol ipan majtlaktli tonali tlen teipa kichiuas amatlanonotsali tlen sempa kintlapepenisej mexkotlanauatijketl katli kitsontis tekilistli; uan tlapepenolpa amo kpanos majtlaktli uan nau metstli uan amo kpanos kaxtoli uan eyi metstli.

Tlan ueyinechikol tlateyoualol amo itsosej pan tekipanoli, uajaka eltipa tekitleixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekipanos san kentsi tonali uan tlanonotsas ma mosentilika nimaya uan kitokaxtis yani tekichijketl uan temakas amatlanonotsali tlen sempa kitlapejpenisej mexkotlanauatijketl.

Tlan amo momelaua mexkotlanauatijketl pan itlamiyan nau xiuitl tekipanolpa, tlan ueyi nechikol tlateyoualol kitokaxtis ipatlaka mexkotlanauatijketl katli kitsontis ni tekittl; tlan amo monechikojtos, eltipa tlaixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekitis san kentsi tonali uan tlanonotsas ueyinechikoli tlateyoualol pan seyok nesentilili uan mochiuas tekinechikol tlapejpenili uan kichiuas tlen ipatlaka mexkotlanauatijketl.

Najpouali uan makuiltipaj tlajtoli (Art. 85). Tlan kema peuas iteki mexkotlanauatijketl uan amo youi, uan tlapejpenili amo mo chijki o mo tlali ipatij ipan ipejka majtlaktli uan ome metstli, mo tlamiltis, itekilistli mexkotlatoani katli achiui tekipano uan ya kiuikas ni tekitt katli kitokaxtis ueyonechikoli tlateyouali o eltipa tekitlaixnamikili tlen ken tlajtoua achiui tlajtoli.

Tlan mexkotlanauatijketl iteki san keski tonali tekipanos, ueyinechikoli tlateyoualol o eltipa tekitlaixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekittis san kentsi tonali katli poliui.

Tlan mexkotlanauatijketl poliuis tlen sempoali uan majtlaktli tonali, uan amo itstos nechikol ueyitlateyoualol uajka eltipa tekitlaixnamikili kitokaxtis mexkotlanauatijketl katli tekittis keski tonali.

Tlan poliui tlatoktsi uan amo mokuropa mochiuas sankej kijtoua teipa tlajtoli.

Najpouali uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 86). Tlen iteki mexkotlanauatijketl uelis ki kauas tlan kichijki ueyi tlaixpanoli katli kisenkauas nechikol ueyitlateyoualol, kamapa moixpantis tlamiltekitl.

Najpouali una chikometipaj tlajtoli (Art. 87). Mexkotlanauatijketl kema kalakis pan iteki kichiuas tekimaittselilistli ixpan ueyi nechikol tlateyoualol o ixpa pan eltipa tekitlaixnamikili uan tlanankilis kinin: “Niselia ni tekichiuali nikajukuis iuan nijchiuas, ni tlanejneuiyotl tlen nechikol tlatokayolmen mexkoeuanin uan machiotlajtolmen katli pan yani yolisej, uan nijchiuas kuali pan noteki ni ueyi mexkotlanauatijketl katli istinin nechmakakej, nitlachilijtos tlen nochi ika kuali tlen uikuaitli tlen nochimen;uan tlan amo kiampa nichiuas ma mexkoitstinin nexteljuika.”

Najpoauli uan chikueyitipaj tlajtoli (Art. 88). Ni mexkotlanauatijketl amo uelis mouejkanos tlen pan ni mexkotlali tlan amo kimaka kakiuili ueyi nechikol tlateyoualol o tlen eltipa tekitlaixnamikili.

Najpouali uan chiknauitipaj tlajtoli (Art. 89). Tlen katli kimelaua uan katli kichiuas mexkotlanauatijketl yayani:

- I.** Kimoyauas uan kichiuas machiotlajtolmen katli kichiuaj machiotinin mexkosenkotili;
- II.** Kintokaxtis uan kinpatlas nochi tekitlajkuilouanin, uan kinpatlas nopa tekitinij tlaixpaneltiměj uan katli tekittomintlajkuilouanin, uan sekinok tekipanouanin;
- III.** Kintokaxtis yekantlajoltinin, tekitinij tlaixpaneltiměj ka itlachialis kaltlajoltlakamen;
- IV.** Kintokaxtis katli kiinextis tlen uejkapan tlajoltlakamen, tlen tsonkotomej uan sekinok uejueyintin ika itlachialis kaltlajoltlakatli;
- V.** Kintokaxtis nelaxkayolmen tlen tsonkotomen uan sekinok uejueyintin tlen tlajtoua machiotlajtoli;
- VI.** Kiuajakapantlalis mexkotlamokuitlauilistli tlen kinextia machiotlajtoli, uan kitekiuis tlen nochi tsonkotomej ipan mexkotlali, nojkia tlen ajakatsonkotomej tlen onkas tlamanauilistli pan ni mexkotlai uan anali;
- VII.** Kipias katli mexko tlamokuitlauilistli tlen tlajtoua pan expouali uan matlaktli uan chikuasej tlajtolli pan naui pilijtolli;
- VIII.** Tlamachiltis kema onkas yaoyotl kualantli ika itokax tlen mexkotlali tlan eltos machiotlajtoli pan machiotinin mexkosenkotili;
- IX.** Kitokaxtis axkayotl tekitijketl nejneuili ka itlachialis kaltlajoltlakamen;
- X.** Kiyakanas analieuanin tlachialistli, kichiuas sentlalilistli tlen analieuanin, nojkia kitlamiltis, kitsakulis, kipatlas, kineltlalis, kijuinis ika itlachialis kaltlajoltlakamen. Pan inenemilis tlachialistli mexkotlanauatijketl kitlachilis tlen yayani ipejka: iseltika teyoualaltepemen, amo mokalakis, mosenkauas kaimelajka kuesolmen, amo ka tlamamatili o ka tsokototetikayotl, ka san se tlapaleuili, ka sentikatlapaleuili analialtepemen, ma onka pakiliskayotl uan analitlamokuitlauili;
- XI.** Kin nonotsas ueyi nechikoli tlen nimaya ika itlachialis eltipa tekitlaixnamikili;
- XII.** Kimakas kakiuili tlakuualtekatl tekiua tlapaleuili katli kimonekilis tlen kichiuas iteki;
- XIII.** Kitlalis tlamokuitlauianin pan ueyiamen uan tlen tlanepamitl uan kitlalis kampa eltose;
- XIV.** Temakas tlen kitoua machiotlajtoli tlapopoluili katli kaltsatokej katli kimelaua kisenkauas;
- XV.** Temakas tlamajkauili san kentsi tonali katli kinextijke uan katli kikualchichijke kaltekichiuili tlen tlajtoua machiotlajtoli;
- XVI.** Mexkotlanauatijketl amo uelis temakas amatokayotl katli kijtous III, IV uan IX pilijtolli, kema machiosentili nechikoli amo mosentilitokej uan tekipanotojke;
- XVII.** (Moixpolo);
- XVIII.** Temakas ka itlachialis kaltlajoltlakamen ka eyi tlapepenilkayotl tlen kitokaxtisej axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, tekisiaketsali uan tekitlamilistli;

XIX. (Moixpolo);

XX. Uan nochi katli moixpantia pan tlanejneuiyotl.

Nojpouali uan majtlatlitipaj tlaijtoli (Art. 90). Amatekilstli miyayotl axkayotl elis san se nechikolistemakayotl uan xexelonechikoli ken tlajtoua machiotlajtoli katli kijtos ueyi nechikol tlateyoualol, uan kiyakanas tlateyouali uextlanauatili kijtos kenijki tlatsinkuis tlen ipeualtika tlaltokayolmen uan itlachialis tlen mexkotlanauatijketl.

Machiotlajtolmen tlajtose tlen mouikase tlen tlaltokayolmen, mexkotlanauatijketl uan tlateyouali uextlanauatili.

Najpouali uan majtlaktli uan sentipaj tlaijtoli (Art. 91). katli kineki elis tekilajkuilojketl moneki tlakatis pan mexkotlali, uan kypias ixitlualis uan ki tsontijtos sempouali uan majtlaktli xiuitl.

Najpouali uan ometipaj tlaijtoli (Art. 92). Nochi machiotlajtolmen uan tlanauatili tlen mexkotlanauatiojketl moneki tlajkuijkuitsojtos ka tekilajkuilojketl katli kimelaua, tlan amo kichiuas amo kiipanitase.

Najpouali uan majtlaktli uan eyitipaj tlaijtoli (Art. 93). Tekilajkuilouanin tlen kema nimaya tlajpojtos tekinechikoli uextlateyoualol temakase katli kichijtoke.

Akiueli kalmachiotlajtolkemen uelis kin nonotsas tekilajkuilolkemen, axkayotl tekijketl nejneuii uan sekinok ueyitekitinin, uan tlamachiltikan kema kitase uan mokamanaluise se machiotlajtoli o momachtise se tekil katli kichia.

Kalmachiotlajtolkemen kipia tlanauatili temakase tekilatitlanili katli kitemolise kenijki tekipanojke tekinechikolmen uan kaltekichialistli. Tlatemolistli mochiuas ika itlachilis mexkotlanauatijketl.

NAUI TEKPANALI

Tlen tlatotl tlakuualistli

Najpouali uan majtlaktli uan naitipaj tlajtoli (Art. 94). Motlali tlen tlatotl tlakuuualistli pan se axkayotl tepanitali tlen mexkottlali, uexkaketsali tlajpepenili, sentikateki uexkaketsali, se uexkaketsali uan xelol ketsaloyan.

Amatekilstli, tlamokuitlauili uan xitlualistli tlen tlatotl tlakuuualistli axkayotl, nika amo mokalakia axkayotl tepanitali tlen mexkottlali kichiuas tlaixnamikinini tlakuuualistli tlen tlajtoua tlanejneuiyotl.

Axkayotl tepanitali tlen mexkottlali mokualchiua ka majtlaktli uan se yekantlajoltijemen uan tekipanose pan se o sesenkatekitl.

Tlen tlajtoua machiotlajtoli tekinechikolistli elis ixpamiyayotl uan ixtakayan, tlan kiampa moneki mochiuas.

Katli uelis kichiuas axkayotl tepanitali, youaloaxkayotl, xelol ketsaloyan uan uexkaketsali tlapepenolpa uan katli kichiuasej mochiuas tlen tlajtos machiotlajtoli.

Tlaixnamikinini tlakuuualistli kijtose keskimen, maxaloli, tekiasilistli, uan katli kichiuas, sentikatekitl uexkaketsali, uan xelol ketsaloyan.

Ni axkayotl tepanitali kipia tlanauatili kitlalis senkualistli, uan kiaxitilis kixelos kaltekichiuali tlen katli kimelauas kiximatis, uan nojkia kititlanis pan sentikatekitl uexkaketsali uan nimaya mosenkauas tlamantli. Ni sentikauilistli mochiuas nimaya kema teipa mo tlamachilti.

Machiotlajtoli tlajtos tlamia katli kichiuase tlatotl tlakuuualistli, kenijki kimachikisej tlanejneuiyotl, machiotlajtolmen uan xitlualismen axkayotlol uan tlatokayolmen, uan sentlalilistli, iketstili uan patlalistli.

Tlaxtlauili katli kiseliaj yekantlajoltijkemen, melajmachiojketl, ketsaltekatl uan tekittlanamiktianin amo uelis kintemouilise inintlaxtlauil.

Yekantlajoltijkemen tlen axkayotl tepanitali uejkauas pan iteki kaxtoli xiuitl uan uelis kinpatlase tlen tlajtoua nau tlajtolnechikoli tlen ni tlajneneuiyotl, uan kema tekittlamis iteki, kipia machiotlajtoli kiselis tlapaleuili pampa tekiti.

Yon se maseuali katli tekipano ken yekantlajtoltijketl amo uelis kitekimakase nimaya, kena auelis tlan tekipano kentsi tonali.

Najpouali uan kaxtolitipaj tlaitoli (Art. 95). Tlen tekitis ken yekantlajtoltijketl axkayotl tepanitali tlen mexkohlali moneki:

- I. Moneki elis mexko ejketl tlen kema tlakatki, kipixtos kuali ixkayotl tlenejeneuilyol uan sanimanyotl;
- II. Ki pixtos tlauelano sempoali uan kaxtoli xiuitl kema elis tekitiketl;
- III. Kema kitekitlalise kiplas tlen kiaxilis majtlatli xiuitl tlen paya tekipanojtos, uan kiplas amatsontiltlamachtli pan ixkayotl, katli temakak kaltlamachtilyan tlen kipia ipatijka;
- IV. Kipixtos kuali inemilis uan amo kipixtos tlayouili ka tekichuanin uan amo kikaltsatose pan se xiuitl; tlan tlachtejki, tlajkakayauas, kikixtis amo xitlauak amatl, tekipanos ken amo moneki, uan seyok katli kiixpanos inemilis miakiyotl, kitekixitilise, tlen katliueli tlaixpanoli, uan
- V. Kipia mochantijtos pan ni mexkohlali tlen ome xiuitl kema ki tokaxtisen; uan
- VI. amo tekittos ken tekittajkuilojketl, axkayotekittijketl neneuili, o tekittlauualistli, D.F., axkayotl machiotlajtolketl, kaltlajtoltlakatl, axkayotl machiotlajtolketl, yon taltokayotl tlanauatijketl o tekittlayakanketl D.F., tlen kema asiti xiuitl kiamatokaxtisej;

Amatokayotl tlen yekantlajtoltijkemen kiselise katli nelia kuali tekipanojke uan ka nemachili pan tlen tekixitlauak tlakuualistli uan katli moixpanextijke kuali pan itekichualotl, tekiasilistli, uan amo kipia tlaixpanoli pan xitlauak tlatolketsali.

Najpouali uan kaxtoli uan sentipaj tlajitoli (Art. 96). Tlen kintokaxtise yekantlajtoltijketl axkayotl tepanitali tlen mexkohlali, mexkohlanauatijketl kitlalis eyi tlapepenilkayotl ka itlachialis tlajitoltlakamen, katli moixpantise kin tlapejpenisej nopa yekantlajtoltijketl katli tekittis pan nopa kakiuilo. Nopa tlapejpenili mochiuas ika ome uan eyi tlen katli paya itstoke ka tlausanili, ipan ome kaxtoli tonali. Tlaj ni tlatoltlakamen amo kisenkauasej pan nopa tonali, kitekiuis nopa kakiuili katli kitokaxtis mexkohlanauatijketl.

Tla nopa tlatoltlakamen amo kiselias nopa eyij tlapepenilkayotl, uajka mexkohlanauatijketl kiixpanextis yankuik tlapepenolpa tlen tlajtoua ni achiui ijto. Tlan ni ompa tlapepenolpa

sempa amo kiseliaj, uajka kitekiuis ni kakikuili katli pan ni tlapepenolpa kijtos mexkotlanauatijketl.

Najpouali uan kaxtoli uan ometipaj tlajtoli (Art. 97). Melajmachiojkemen uan tlapixkemen katli mopantiaj pan tlaltokayolmen tlen mexkotlali, tlatotl tlakuaualistli yani kintokaxtis tlen tlajtoua machiotlajtoli. Uejkauase pan ininteki chikuase xiuitl, uan kema tekitlamisej uelis kinmakase uejkapa tlanauatijkayotl, uan uelis kintekikixtilise tlen tlajtoua machiotlajtoli. Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kintokaxtis kan se itlapaleuijkauan o tlapixkemen katli mopantiaj pan tlaltokayolmen o melamachiojketl o kin tokaxtis sekionok tekitinin katli kema kiampa moneki uan tlajtlani mexkotlanauatijketl o machiotinin mexkosenkotili o tlaltokayotl tekitijketl, san katli kitemos se tlenijki katli mauililo tlaixpanolpa katli kin kokoua maseualmen. Ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl, katli kitemos kenijki monenemiltia kan se tlajpikketl o melajmachiojketl.

Nopa axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kitokaxtis uan kijkuinis itekitlajkuilojkan uan sekinok tekitinin. Melajmachiojkemen uan tlapixkemen kintokaxtis uan kinijkuinisej inin tekitinin uan sekinok tekipanouanin tlen youalolaxkayotl uan tlen tlapixkemen katli mopantiaj pan tlaltokayolmen.

Najnapa xiuitl, nopa mosentiliyanij kintlajpejpenisej uan kitokaxtise se tlen kintekitlayakanas, ni amo uelis sempa kitekitlalise kema nimaya tekikaua.

Sesenska yekantlajtolitijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, kema kipeualtis tekipanos, pan iteki kichiuas tekimaitlsselilistli ixpan tlajtoltlakatl tlen kiani:

Tlajtoani: “¿Ti titekimaiselia tichiuas ken moneki uan ken mexkoejketl nopa tekitl yekantlajtolitijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexko tlai tlen katli ama mitsmaka uan ti kajokuis uan ti chiuas katli kijitoua tlanejneuiyotl tlen mexkotlali aun imachiotlajtolmen tlen katli paya meya, ka kuali tlachixkayotl pan nochi tlen ikualtijka tlen to mexko?”.

Yekantlajtolitijketl: “kena ni tekimaiselia”.

Tlajtoani: “Tlaj amo kiampa ti chiuas, mexkoitstinij ma mits tlaijyouiltika”.

Melajmachiojkemen uan tlapixkemen tlen itstoken pan tlaltokayolmen tekimaiselilisej ixpa pan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uan ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl.

Najpouali uan kaxtoli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 98). Kejma amo mopantia se yekantlajtoltijketl kipanós tlen se metstli, uajka mexkotlanauatijketl kiixpantis amatokaitl pan machiosentili nechikoli uan yani ki patijmakas, tlen tlajtoua najpoali uan majtlatli uan chikuasen tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Tlan se yekantlajtoltijketl mikis o ka seyok tlenijki tlatsakuili kipantis, ni tlajtoani, kiixpantis seyok amatokaitl pan machiosentili nechikoli uan yani kipatijmakase, tlen tlajtoua najpoali uan majtlatli uan chikuasen tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Tla tekipanouanin tlen yekantlajtoltijkemen tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kikauasen ka ipakilis inin teki, uan kena uelis momakas tlan kichijke se ueyi tlaixpanoli, kiixpantlalise ka mexkotlanauatijketl uan tlan yani kiselia, kittitlanis pan machiosentili nechikoli katli kipajtimakase.

Tlan onka tekisajkilstli pan yekantlajtoltijkemen, kema amo pano tlen se metstli, uelis temakas yani axkayotl tepanitali tlen mexkotlali; katli panos pan ni tonali, uelis temakas mexkotlanauatijketl ka itlachialis machiosentili nechikoli. Yon se tekisajkilstli amo uelis panos tlen ome xiuitl.

Najpouali uan kaxtoli uan nautipaj tlajtoli (Art. 99). Uexkaketsali tlapepenolpa elis, tlen ikuilijtok pan ome pilijtoli tlen tlajtoua makuilpoali uan makuili tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl, tlen ni ueyi tekitiketl pan tlapepenolpa.

Tlen kichiuase inin tekilistli, uexkaketsali tlapepenolpa nochipa tekipanojtos; in in nechikolis kampa kisenkauasej kamanali nochi kisematise, tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Pan nopa ueyi uexkaketsali tlapepenolpa itstosej ka chikomej melajmachiojkemen tlapepenolpa. Tlayakanketl tlen melajmachiojketl tlapepenolpa kitokaxtisej pan ueyi kaltlapepenolpa, tlen katli paya momelauaj, uan tekitis naui xiuitl.

Melajmachiojketl tlapepenolpa ya kinamiki kisenkauas kuesoli tlen itlamiltiya tlakuualpetonili tlen amoyok uelis mopatlas, tlen tlajtoua ni tlanejneuilyotl uan sekinok machiotlajtolmen, tlen:

- I. Tlen kuesoli kampa kintlapejpenijke amo mochijki ken moneki tlen machiotlajtolkemen uan tlajtoltlakamen;
- II. Tlen kuesoli katli moixpantiaj tlen tlapepenolpa amo mochijki ken moneki tlen mexkotlanauatijketl uan kisenkauas ueyi kaltlapepenolpa.

Ueyi kaltlapepenolpa san uelis kijtosej amo tlen ipatij se tlapepenolpa tlen tlajtous machiotlajtolmen.

Ueyi kaltlapepenolpa kichiuas kipouas keski kiski tlauasanili tlen tlapepenolpa mexkotlanauatijketl, kema ya mosenkajki kuesoli katli motlali pan inon, kijtos ipatijka tlapepenolpa uan mexkotlanauatijketl katli kitlanki uan kipixki miak tlauasanili.

III. Tlen kuesoli tlen katli kichiuaj uan kisenkaua tekikitketl tlen tlapepenolpa tlen mexko, amo san se katli ijkuilijtok pan se uan ome pilijtolo, tlen kixpanoj machiotlajtolmen tlanejneuiyotl.

IV. Tlen kuesoli katli kisenkauaj tlen tekitinin katli itstoke pan tlaltokayolmen, katli kisenkajke uan kitsontlamiltijke, kampa kinenemiltisej uan temakas ipatijka ajkeya kitlanki pan tlapepenolpa nojka kisenkauasej kuesolmen katli panos pan tonalpa tlapepenolpa, pampa inon moixpanextis ajkeya tekitis pan nopa tlapepenolpa.

V. Tlen kuesolmen katli kichiuaj o tlakuualpetonili katli kintlanaui ixkayol tlen tlauasanili, uan katli kintlalijke ni katli kintlapepenise uan kinuasanisej, kampa uelis se kinekis uelis moijkuilos pan nechikol tlapepenolpa tlen tlajtous tlanejneuiyotl uan machiotlajtolmen. Tlan se maseuali kineki moixpantis pan uexkaketsali tlapepenolpa tlan kichiulijkej tlaixpanoli kampa moijkuilojtok nechikol tlapepenolpa, moneki kitlamiltis achtiui kampa mosenkauas, machiotlajtoli tlajtos kenijki uan kema kichiuas.

VI. Nopa kuesolmej pan tekipanolistli ipan uexkaketsali tlapepenolpa uan itlapaleuijkauan.

VII. Nopa kuesolmej pan tekipanolistli ipan nopa kaltlasenkauanij tlapepenolpa uan itlapaleuijkauan.

VIII. Tlajyouilotl katli temaka kaltlasenkauanin tlapepenolpa pan nechikol tlapepenolpa uan maseualmej tlen ni mexkotlali uan analieuanin, katli kiixpanosej tlanejneuiyotl uan machiotlajtolmen.

IX. Sekinok katli kijtous machiotlajtolmen.

Uexkaketsali tlapejpenolpa kitekiuisej nopa tlaijyouilti tlen kenij uelis ki chiuasej ini tlasenkaualis sanken kijtous machiotlajtoli amatlanauatili.

Amo mo ixpanos katli ikuilijtok pan makuilpouali uan makuili tlaijtoli (Art. 105) tlen ni tlanejneuilyotl, uexkaketsali tlapepenolpa uelis kjsenkauas tlan amo mo tekiui machiotlajtolmen tlapepenolpa uan kitlanauia tlanejneuilyotl. Tlakuualpetonili katli momaka, kisenkauas kuesoli tlen katli mochijki. Ueyi kaltlapepenolpa tlamachiltis pan axkayotl tepanitali tlen mexkotali.

Kema uexkaketsali tlapepenolpa kijtos kema kitlanauia tlanejneuilyotl katli inka yauitlauak, uan katli kichuia tlakuualpetonilini tlen se pilijotli pan tlanejneuilyotl, uan ni tlakuualpetonili amo san se kisenkajki axkayotl tepanitali tlen mexkotali, katliueli yekantlajtoltijketl uelis kiixpantis nopa kampa amo san se kisenkajketlen tlajtous machiotlajtoli uan axkayotl tepanitali tlen mexkotali kijtos kenijki mosenkauas.

Uexkaketsali tlapepenolpa, katli kimelaua tlen kenijki kisenkauas se kuesoli, kichiuas tlen tlajotua ni tlanejneuilyotl uan machiotlajtolmen.

Ueyi kaltlapepenolpa kichiuas iseli uan kema kin tlajtlaniaj sekinok tekitinin, kualikas kuesolmen tlen katli yajuantin kiximatij; no uelis kititlanis kuesolmen katli kiximati sekinok tlanauatinin tlen kiampa kimatis uan kisenkauas. Ni machiotlajtolmen kijtos kenijki mochiuas.

Tlen amatekikayotl, tlamokuitlauili uan kuali nemilti pan uekaketsali tlapepenolpa mochiuas, tlen tlajotua machiotlajtoli, ueyi tlaxnamijketl miyayotl tlakuualistli tlatotl, uan monelkualtia ka tlayakanketl tlen uexkaketsali tlapepenolpa, katli kimoyakanas, se melajmachiojketl tlapepenolpa pan ueyikalnechikoli; eyi tekitinin tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuualistli tlatotl. Uexkaketsali tlapepenolpa kijtos keski tomin kitekiuis tlen tlayakanketl axkayotl tepanitali tlen mexkotali uan ka ni kitlatskiltise pan atomintlajtlani tlen mexkotali. Nojka uexkaketsali tlapepenolpa kichiuas ixitlaualis uan senkuali ka kuali yas tekipanolistli.

Melajmachiojketl tlapepenolpa katli itstose pan ueyi kaltlapepenolpa kintokaxtise ka tlapepenolpa ome tlen eyi tlauasanili tlen machiosentili nechikoli katli temakas axkayotl tepanitali tlen mexkotali. Katli kintokaxtisej uan kitlankej pan tlauasanili mochiuas tlen tlajotua machiotlajtoli.

Melamachiojketl tlapepenolpa katli itstosej ueyi kaltlapepenolpa moneki kiplas tlen tlanauatia machiotlajtoli, uan amo kiplas pilkentsi katli tlajtlani katli elis yekantlajtoltijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, uan itstosej pan ininteki chiknau xiuitl uan amo uelis moueyiakilis. Katli kikajki iteki ka ipakilis, amo yajki tekiti uan tekisajketsali pampa kimonekili tlen melajmachiojketl tlapepenolpa tle ueyi kaltlapepenolpa mochiuas uan temakas inon, tlen ixuitlualis katli kipia, uan tlen tlajtoua najpoali uan majtlaktli uan chieuyi tlajtoli pan ni tlanejneuiyotl.

Melajmachiojketl tlapepenolpa katli itstoke moneki kiplas tlen katli tlajtlani machiotlajtoli, katli amo uelis kiplas pilkentsi katli tlajtlani melajmachiojketl youalol axkayotl. Uan itstosej pan ininteki chiknau xiuitl uan amo uelis moueyiakilis, uan kena uelis tlan kintekipatlasej pan seyok ueyi tekiti.

Tlan onkas tekikakiuili uajaka motokaxtis yankuik melajmachiojketl uan yani tekitis tlen tonali katli poliui.

Nochi tekipanouanin tlen uexkaketsali tlapepenolpa kiukas pan tekichuali tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Makuilpoualitipaj tlajtoli (Art. 100). Ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatotl elis se nechikoli tlen miyayotl tlakuuualistli tlatotl uan uelis kichiuas itlasenkaualis.

Ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuuualistli tlatotl kiplas kichome tekichuanin tlen yani, se elis tlayakanketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali; eyi tlaixnamikinin tlapepenianin tlen kitokaxtisej pan nochimen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali ika chikueyi tlausanili tlen imiaka, tlen melajmachiojkemen uan tlapixketl xeloketsaloyan, ome tlaixnamijkemen tlen kintokaxtisej machiosentili nechikoli uan se katli kijtokaxtis mexkotlanauatijketl.

Nochi tekittlanamiktianin moneki ki nechikosej nochi katli kijtoua najpouali uan kaxtoli tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl (Art. 95) uan moneki katli kichijki kuali iteki ken moneki, ka xitlualistli, ka netemachili pan itekilistli, uan katli kintokaxti axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, moneki kipiasej miak tlaneneuili pan itlakuuualtekilistli.

Tekitlanamiktianin tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl tekpanos tlen nochi nechikolistli uan ka tekitlatitlanili nechikoli. Nechikoltekichiualli kisenkauas tlen keniji kintokaxtisej, ompauilistli uan kintekipatlas melajmachiojkemen uan tlapixkemen, uan sekinok tlamantli tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Uan san tekitlayakanketl tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl, uan tekitlalnaminianin itstose pan itekilistli makuili xiuitl, uan kin patlatiasej uan amo ueli sempa mo ompauis.

Tekitlalnaminianin amo kiixpantiaj katli kintokaxtiaj, uan kichiuase ininteki ka iniseli amo san chikotlapaleuis. Ipan ininteki, kena uelis kinijkuinise tlen tlajtoua ni tlanejneuilyotl.

Machiotlajtolketl kijtos kenikij mochiuas kinextilise tekpanose tekpanouanin, uan iskatilistli pan xitlauak nemachtilistlij, katli mouikas ka kuali tekitlatsinkuili, tlachialistli, amo chikotlapaleuis, kuali tlanextili uan iseltiyan.

San ken kijtous machiotlajtoli, ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl uelis kichiuas sentikatekichiualli ka monenemiltise pan inintekilistli. Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kitlajtlanis ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl makimaka nopa sentikatekichiualli tlen katli monekilia monenemiltis tekichiuallistli teyoualtlajpiketl mexkotlali. Nechikol axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis kitlachilis uan tlan moneki ki ijkuinis katli uexi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl kipatijmaka, ika miakiyal tlen chikueyi tlausanili. Machiotlajtoli kijtos kenijki mochiuas uan monenemiltis pan inon tekilistli.

Katli kichiuas ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl amoyok aki uelis kipatlas, uajka amo kiselia tlajtlanili ni chiuallistli, uan kena uelis mopatlas kema kintokaxtiaj, ompauilistli uan kema kin tekikixtiaj tlapixkemen uan melajmachiojkemen, yani ki amatlachilis axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, san kitlachilis tlan nelnelia mochijki tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kichiuas amatominkayotl katli yaya kitekiuis uan ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl kichiuas tlen nochi katli kitekiuisej miyayotl tlakuaualistli tlatotl, uan ni amo kiixpanos katli tlajtoua chikome tlajtolpamitl tlen najpoali uan majtlaktli uan chiknaui tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl. Ni amatominkayotl katli mochijki kititlanisej pan tlayakanketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uan kitlaskiltilisej pan

amatekiyotl tlen amatomintlajtlanili tlen mexko. Amatekiyotl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotali kichiuas katli kimoyakana.

Makuilpouali uan sentipaj tlajitoli (Art. 101). Yekantli tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotali, melamachiojkemen uan tlapixkemen xeloketsaloyan, uan tekitlalnamiktijketl tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl uan nojkia melamachiojkemen tlen ueyi kaltlapepenolpa, amo uelis kiselis uan kichiuas tekilistli tlen mexkotali, tlaltokayolmen, D.F., uan teaxkamen uan kena uelis kichiuas tlan amo kitlaxtlauij pan nechikoltlamatilkayotl, tlamachtianin, tlajkuilouanin uan tlapaleuianin.

Maseualmej katli kitekiuijkej pan yekantlajtoitijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotali, melamachiojkemen, tlapixkemen xeloketsaloyan uan tekitlalnamiktianin tlen ueyi tlaixnamijketl miyayotl tlakuaualistli tlatotl uan nojkia melamachiojkemen tlen ueyi kaltlapepenolpa, amo uelis kema kitsonti ome xiuitl iteki tekitis ken tlayakanketl, ixtekatl uan katli tekiixpantia pan katli ueli ixtekitemolistoli ipan miyayotl tlakuaualistli tlatotl.

Tlen pani tekintonali maseualmej katli tekitikey ken yekantlajtoitijketl, uan tlan kichijke iteki san keski tonali, amo uelis kitekiusej tekitl katli tlajtoua najpoali uan majtlaktli uan makuili tlajitoli tlen ni tlajneuiyotl pan chikuasen pamitl.

Ni tekitlatsakuilili katli tlajtoua ni tlajitoli motekiuis pan tekichijkemen tlakuualtekatl katli kipiaj tekisiakilistli pampa kinmonekili.

Kema amo mochiua tlen tlajtoua pan ni axtiu tlajtolpamitl, uajka kitlayauiltisej ika itekipolojka pan miyayotl tlakuaualistli tlatotl, uan sekinok tekitlapaleuili katli kipixtoyaj, inon kintlayauiltisej tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Makuilpoali uan ometipaj tlajitoli (Art. 102)

A. Machiotlajitoli kinechikos axkayotl yekanmiyayotl, ni tekitinin kintokaxtis uan kinijkuinis mexkotlanauatijketl, tlen tlajtoua machiotlajitoli. Axkayotl yekanmiyayotl kiixpantis axkayotl tekitijketl neneuili kitokaxtis mexkotlanauatijketl ka itlachialis machiosentili nechikoli uan tlan amo itstosej uajka kiixpantis senitstokej tekichiuandin. Tla elis axkayotl tekitiketl moneki: tlakatis pan mexkotali; kitsontitjos ome kaxtoli uan makuili xiuitl kema kitokaxtisej; kipixtos pan iteki majtlaktli xiuitl pan ixkayotl tlen uapauali; kipixtos kuali tekichiuili, uan amo ki

tlayauiltijke ka se ueyi tlaixpanoli. Axkayotekitijketl uelis kipatlas ka ipakilis mexkotlanauatijketlki.

Kichiuas axkayotl yekanmiyayotl, kin tokilis pan uexkaketsali, tlen nochi tlaixpanoli tlen mexkotlali; uan ya kinamiki tlajtlanis ma kinitstikan tlaixpanonin; kitemos uan kiixpanextis nochi tlaixnextilme kampa nesi yajuantin kichijkej tlajtlakoli; uan no kichiuas ma nimaya kintlayauiltisej tlen tlajtous machiotlajtolmen

Axkayotl tekijketl neneuili yaya iseli mokalakis pan kuesolmen tlen tlajtous makuilpoali uan makuiltpaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl. (Art. 105°)

Kampa mexkotlali mopanextia pan senkauali, uan pan sekinok kampa uelis mokalakis axkayotl yekanmiyayotl, axkayotl tekijketl neneuili kichiuas iseli o ka sekinok.

Axkayotl tekijketl neneuili uan itlapaleuianin, tlan amo kichiuaj ken moneki pan iteki yajuantin tlatsakuatsej tlen tlajtous machiotlajtoli.

Tekitlalamiktianin tlen mexkotlali, itstos ka itlanauatil tlen mexkotlanauatijketl tlen tlajtous machiotlajtoli.

B. Machiotinin mexkosenkotili uan machiotinin tlen tlaltokayolmen, tlen kampa kinmelaua iteki ki tlalise katli tlamokuitlauisej itstinin ixkayotin tlen tlajtous machiotlajtoli tlen mexko, katli kiximatisej tlaixpanoli tlen kichijkej tekichuanin.

Tlamokuitlauianin tlen ijkuilijtok achiui pamitl, kijtosej kanke ni tekitinin kichijkej tlaixpanoli. Ni tlamokuitlauianin amo uelis kiximatisej kuesolmen tlapepenolpa, tekilistli uan teyoualtlajpixketl.

Ni tlamokuitlauianin katli kitlali machiotinin mexkosenkotili kitokaxtisej tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili; uan iseli monenemiltis uan kideas itomintlaxtlauil.

Tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kideas se tlanamiktianin kipixtos majtlajtli tekitlalamiktianin tlen kin tokaxtisen tlen ome eyi tlen katli paya itstosen pan machiosentili nechikoli uan tlan amo itstosej uajka temakase ni tlachiali katli senitstoke tekichuanin.

Machiotlajtoli kijtos kenijki mochiuas kampa kintokaxtisej nopa tekichuanin. Tlen sesen xiuitl mopatlasej ome tekitlalnamiqtianin katli uejkatokej pan ininteki, uan elis kiompausej pan ininteki.

Tlen katli kinmoyakana pan tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kintokaxtisej tlen tlajtousa achiui pami. Uejkauas pan iteki makuoli xiuitl uan uelis mo ompaus sempatsi uan kipatlasej tlen tlajtousa tlajneueiyotl.

Tlen katli kinmoyakana pan tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kiixpanextis sesenxiuitl iteki katli kichijki ika machiotinin mexkosenkotili. Uan no moixpanextis pan machiotlajtoltinin nechikoli uan machiosentili nechikoli tlen tlajtousa machiotlajtoli.

Tlakamen ixkayotl namikilteyouali tlatitlanili kiximatisej kuesolmen katli kin ixpanextilisej.

Makuilpoali uan eyitipaj tlajtoli (Art. 103). Uexkatlapixkemen tlen mexkotali kisenkauasej nochi kuesolmen katli panos pan:

- I. Tlen machiotlajtolmen uan chiuahlistli katli tekitijketl kichia tlaixpanoli pan itstitlakuauahlin;
- II. Tlen machiotlajtolmen uan chiuahlistli katli tekitijketl tlen mexkotali katli ki tlanauia tlaltokayolmen uan D.F.;
- III. Tlen machiotlajtolmen uan chiuahlistli katli tekitijketl tlen tlaltokayolmen uan D.F., kema kin tlanauia tekitinin tlen mexkotali.

Makuilpoali uan nauitipaj tlajtoli (Art. 104). Ki namiki uexkatlapixketl tlen mexkotali kisenkauasej uan kiximatisej:

- I. Kiximatis kuesolmen tlen kin nenemiltis maseualmen uan mopolouanin katli moixnextis pan tetlapanitala uan tlachiuahlistli machiotlajtolmen tlen mexkotali uan machiotlajtolmen tlen analieuanin katli kichiuas mexkotali ka sekinok. Kema ni kuesoli kin tlanauia tlen itstinin maseualme, uelis kiximatisej nopa, tlapixkemen uan uexkaketsali tlen tlaltokayolmen uan D.F. Tlakuauahpetonili uelis kipatlas tlen tekitijketl tlapixketl katli itstos iueyitekitijketl.

I-B. Tlajtlachilili tlamantli katli motlalisej ika tlakuualpetonili, katli tlajtoua sempoali uan chiknaui pamitl -H tlen tlajtoua expoali uan majtlaktli uan eyitipaj uan chikuasempoali uan ometipaj tlajitoli, tlen ni tlajneneuilyotl, naui pamitl, e).

Tlachialistli katli kiximatisej youaloaxkayotl kichias katli tlajtopua makuilpoali uan eyitipaj tlajitoli uan makuilpoali uan chikome tlajitoli tlen ni tlanenejuilyotl uan tlakuualpetonili katli temaka youaloaxkayotl amo kiselis seyok tlanauatili.

- II.** Tlen kuesolmen tlen axkayotl mopantis tlen xitlualistli pan atipa;
- III.** Tlen kampa ni ueyi teyoualtlali mexko nojkiya kalaki;
- IV.** Tlen kuesolmen tlen tlajtoua makuilpoali uan makuili tlajitoli, katli kiiximatis axkayotl tepanitali tlen mexkotali;
- V.** Tlen kuesolmen kampa itstokej tlaltokayolmen uan sekinok;
- VI.** Tlen kuesolmen katli kipia analitekitinin.

Makuilpoali uan makuiltipaj tlajitoli (Art. 105). Axkayotl tepanitali tlen mexkotali kiximatis kuesolmen:

III. Tlen tsonkueptli tlanejneuiyomen, uan amo pan kuesol tlapepenolpa uan tlen tlajtoua ompoali uan chikuasentipaj tlajitoli tlen ni tlananejneuiyotl, katli mopantis pan:

- a)** Axkkayotilotl uan se tlajtokayol uan pan D.F.
- b)** Axkayotilotl uan se iteyoualtlatilankaj;
- c)** Tlen mexko tlanauatijketl uan machiotinin mexkosenkotili uan ka senitstoke tekichuanin ken mexkokaltlanauatilpa uan D.F.;
- d)** Se tlaltokayolme uan seyok;
- e)** Se tlaltokayotl uan se D.F.;
- f)** Nopa D.F., uan se teyoualtlatilanketl;
- g)** Ome tlateyoualtlatilankemej tlen katli ueli tlaltokayotl;
- h)** Ome tekitinin tlen pan se tlaltokayotl, tlen tlajneneuilyotl;
- i)** Se tlaltokayotl uan se iteyoualtlatilanka tlen tlanejneuiyotl katli kichiuaj;
- j)** Se tlaltokayotl uan se teyoualtlatilanka pan seyok tlaltokayotl tlen tlanejneuiyotl katli kichiuaj;
- k)** Ome tekitikayotl tlen D.F., tlen tlanejneuiyotl katli kichiuaj;

Nochi tlatsonkuepmej mochiuas katli tlanauatiaj tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen kitli amo kinpakti, tlen teyoualtlatilankemen katli amo kinpakti tlaltokayolmen, uan katli tlajtoua c), h) uan k) achtuime, uan tlakuualpetonili tlen axkayotl tepanitali tlen mexkohlali katli kiijtos ipati, kema kiselijke ka miyaka uan kentsi chikueyi tlauasanili.

Uan tlen sekinok tlakuualpetonili tlen axkayotl tepanitali tlen mexkohlali kipiasej ipatij pan tlatsonkueptli.

IV. Tlen mochiuas tlen amo eltok pan tlajneneuilyotl katli kipixtos tlatsonkueptli se machiotlajtoli uan ni tlanejneuilyotl.

Tlen mochiuas tlen amo eltok pan tlajneneuilyotl uelis mochiuas, pan ome kaxtoli tonali kema momatki pan:

- a)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke machiotlajtolmin nechikoli, ika machiotlajtolmen tlen mexkohlali uan D.F., katli kichijke machiotinin mexkosenkotili;
- b)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke machiosentili nechikoli, tlen katli amo eltok pan machiotlajtoli pan mexkohlali uan D.F., katli kichijke machiotinin mexkosenkotili uan tlen anali sentikatlanechikoli katli kichijki ika mexkohlali;
- c)** Nopa axkayotekitijketl neneuili, ika machiotlajtolmen tlen mexkohlali, tlaltokayotl uan D.F., uan tlen anali sentikatlanechikoli katli kichijki ika mexkohlali;
- d)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke tlen katliueli se tlateyoualol, ika amachiotlajtolmen katli kichijkej injuantin;
- e)** Katli ipatijka tlen omekaxtoli uan eyi tlen katli paya itstoke nechikoltlaixpantin tlen D.F., ika machiotlajtolmen katli kichijkej injuantin;
- f)** Nopa nechikol tlapejpenoli ika iamapatika pan kaltlanauatil tlapepenolpa, ka itlayakanka tlen mexkohlali, ika machiotlajtolmen tlapepenolpa axkayotl uan tlaltokayolmen; uan nechikol tlapejpenoli ika iamapatika pan tlaltokayotl, ika itlayakanka, ika machiotlajtolmen tlapepenolpa katli kichijke machiotinin tlen tlaltokayolmen katli kinmakake iamapatij.

Nopa ojtli kampa kiixpantisej kuesolmen tlen machiotlajtolmen tlapepenolpa tlanejneuilyotl yanai mochiuas katli tlajtoua ni tlajjtoli.

Machiotlajtolmen tlapejpenolpa axkayotl uan tlaltokayolmen moneki kiixpanextisej nauipoali uan majtlaktli tonali tlen peuas nopa tlapejpenolpa kampa mochiuas, uan pa ni tonali inka uelis mopatlas ka tlaxitlauali.

Nopa amlakuaualpetonili katli kichijki axkayotl tepanitali tlen mexkotlali uelis san tlajtos ipatijka tlanejneuiyotl, uan mochiuas tlan kipixki chikueyi tlausanili.

III. Tlen katli iseli kichia uan kema kitlajtlania youalol axkayotl uan axkayotl tekijketl neneuili, uelis kiximatis kuesolmen tlen tlakuaualpetonili katli kichia tlapixkemen tlen mexkotlali kampa kichijke uan no mokalakijke.

Tlakuaualpetonili katli amo ipati tlen tlajtousa se uan ome pamitl tlen ni tlajtoli amo uelis motekiuus, uan kena pan machioli tlayouilpamitl, uan sekinok tlanauatikayotl tlen inon.

Tla inka mochiua tlen kijtousa tlakuaualpetonili tlen se uan ome pamitl tlen ni tlajtoli mochiuas katli kijtousa pan ompa pamitl tlen XVI pilijtoli tlen makuilpoali uan chikometipaj tlajtoli tlen ni tlajneuiyotl.

Makuilpoali uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 106). Ki melaua kichiuas miyayotl tlauualistli tlalotl tlen tlajtousa machiotlajtoli, kisenkauas kuesolmen, tlen kampa kimelaua kichiuas katli moixnextis pan uextlapixketl tlen mexko, tlen pan inon uan pan tlaltokayolmen uan D.F., pan tlen se tlaltokayotl uan sekinok, uan pan tlaltokayotl uan D.F.

Makuilpoali uan chikometipaj tlajtoli (Art. 107). Nochi tlatsonekuepme katli tlajtousa pan makuilpoali uan eyitipaj tlajtoli, mochiuas tlen tlajtousa nopa tekpanali uan ken tlajtousa machiotlajtoli:

- I. Ni manauili nochipa tlajtlanis katli ki kokoua tlakuaualpetonili;
- II. Tlakuaualpetonili nochipa elis san ma motekiuus ka maseualmen, uan san kin manauis katli kinkokoua, amo moneki kijtos kanke meya nopa tlakokoli tlen tlajtousa machiotlajtoli.

Ni manauili uelis kitlalis uan kikualchichiuas nopa tlakokoli tlen tlajtoua machiotlajtoli uan pan makuilpoali uan eyitipaj uan makuilpoali uan chikometipaj tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl.

Kema motlajtlanis chiualistli katli kipiaj uan uelis kipiasej tlen kintlanauia uan tlen kipixtos uan ki tekiuiya itlal, atl, sakatl, uan kuatitlamitl pan almontlali uan teyoualmen tlan kichiuaj uan mochiua uan xitlualistli kipiaj, uelis ininseli kipejpenase nochi katli kin papeuiaj tlen tlaltokayolmen uan maseualmen katli kin tokaxtijke uan mochiuas chiualistli katli moneki kampa kijtose inin tlalixkayotl, nojkia tlen tlakokolistli uan moixnextis tlen katli tlajtlanin.

Ni manauili katli achiui ijkuilijtok, amo mochiuas, ka tlanauili pan almontlalmen uan teyoualmen, uan maseual tlaltekipanojketl, kema ayakmo kiolinia tlanauili uan kema panok miak tonali kema kiolinijke tlanauili, uan uelis mochiuas yani kema kimpaleuia. Kema tlatlanisej chiualistli kampa kintlanauia sentika nechikol tlanauili yampatsa amo uelis kikauasej, uan kena uelis mochiuas tlan nochimen itstosej ka se tlaneneuili.

III. Kema tlajtlanin chiualistli tlen uexkaketsali tlakuualtekatl, amatekiyouili uan tekipanolpa, ni manauili uelis motlalis pan inon:

a) Ka tlakuualpetonili katli kisenkaua se kuesoli, uan yani amo uelis mopatlas ka itlachialis tlen seyok tekitiketl, tlan ni tlaixpanoli mochiuas pan ininjuantin uan mochijki kema ki senkajke nopa tlanauili, uan kinkokos kitli moteljuiya, uan ni yas pan tlakuualpetonili; uan kena pan ixkayotl maseualmen tlajtlankej uan kiixpanextijke tlanauili kema mosenkajki kuesoli tlen tlajtoua machiotlajtoli uan ni tlaixpanoli moijto pan ome tekikayotl, tlan ni mochijki pan se tekikayotl. Ni tlajtlanili amo moneki pan ni manauili ka tlakuualpetonili katli moijto ka tlatsonkueptli pan tekichiuayotl tlen maseualmen uan kema kintlanauia inin uikaljuan.

b) Ka chiualistli tlan mochiuas amo uelis monelchichiuas, ika kalixpa tlasenkauali uan kema ya tlanki tlasenkauali, kema ya tsontik nochi katli monekili mochiuas; uan

c) Ka chiualistli katli kintlanauia maseualmen katli amo itstoke pan se tlatemolistli.

IV. Pan amatlatekiyouili ni manauili motlalis, pan tlakuualpetonili kema tekokoua uan amoyok uelis mokualchichiuas ka se tlajtlanili. Amo moneki motlamiltis niaj kema machiotlajtoli tlajtlani, tlan motemakas katli tlajtlani ka miyak tlajtlanili uan kineki manauili tlan kayani kineki mochiuas uan temakas katli tlajtlani.

V. Ni manauili ka tlakuualpetonili katli kisenkaua se kuesoli, tlan nopa tlaixpanoli mochijki kema mosenkajki nopa kuesoli uan pan tlakuualpetonili tlen inon, mo ojolinis ni tlamanauii pan youalol axkayotl katli kimelaua, uan tlen kampa uelis kisenkayuasej tlen tlajtousa inin machiotlajtoluan, tlen pan inon:

I. Pan machiotlawayuilpamitl, ka tlakuualpetonili katli kijtojke uexkaketsali tlakuualtekatl, yani axkayotl, pan tlatokayolmen, uan axkayotl tsonkotomen.

II. Pan tlajkuiloltekitini, kema tlajtlani maseualme tlakuualpetonili katli kitlamiltia se kuesoli, amo uelis monelchichiuas ka seyok tlamilistli tlen tlajtousa machiotlajtolmen.

III. Pan ixkayotl maseualmen, kema tlajtlaniaj tlakuualpetonili katli temakak tlapixketl axkayotl uan pan tlaltokayotl.

Pan tlatemoli axkayotl maseualmen, tlakuualpetonili uelis tlajtlanise manauili katli ueli, uan nojkia axkayotl, kampa kimanausej katli kipiaj.

IV. Pan ixkayotl tekilistli, kema tlatlajnej tekittlakuualpetonili katli temakak nechikolsentilistli uan nechikol axkayotl tlen kampa mosenkauas kuesoli axkayotl uexkaketsali senkauali tlen tekipanouanin tlaltokayotl.

Axkayotl tepanitali tlen mexkohlali, iseli uan kema kitlajtlanis youalol axkayotl uan axkayotl tekitinin nejneuii, uelis kitasej manauili xitlauak katli uelis kisenkauasej.

VI. Kampa kijtousa axtiui pilijtoli, maxhilotlajtoli tlen tlajtousa makuilpouali uan eyi tlaijtoli uan makuilpouali uan chikuasentipaj tlaijtoli tlen ni tlajneueuiyotl, kijtosej kenijki kichiuasej nemilti youalolaxkayotl uan nojkia axkayotl tepanitali tlen mexkohlali, kampa temakas itlakuualpetonil;

VII. Manauili ka chiuilistli tlen mochiusa pan, uan ipan tlasenkauali, uan kema ya mosenkajki uan teipa kema motlamilti, katli kintlanauia maseualmen katli amo mokalakijkej, ka machiotlajtolmen uan chiuilistli ken kichijke katli kichijke amatekichiuianin motlalis pan xelol ketsaloyan kampa eltok tlajtlani uan kampa mochiusas, uan ni senkualistli monenemiltis tlen kijtos tekitijketl pan amatlajkuilol tlamachtli pan se nechikoli kampa kinotsasej uan paya motlatlanis amatlajkuilol tlamachtli uan moselis inin amapatijjayotl, kikakisej inin kamanal, paya moijtos pan nopa nechikoli tlakuualpetonili;

VIII. Ka tlakuaualpetonili katli kijtosej pan manuili xeloketsaloyan uan youalol axkayotl mochiuas amatlachilistli. Yani kiximatis axkayotl tepanitali tlen mexkottlali:

- a)** Kema motlatlani manuili, pampa onkak ixpanoli pan ni tlajneneuilyotl, axkayotl machiotlajtolmen, machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmen, sentikatlaneneuili tlen anali, xitlualismen katli kichijki mexkotlanauatijketl tlen tlajtoua pan najpouali uan chiknauil tlajitoli, tlen pan se pilijitoli pan ni tlajneneuilyotl uan xitlualismen katli kichijke tlanauatijkekemen tlen tlaltokayolmen uan katli kichijki tekijketl tlen D.F., uan tlan pan inon momakak se tlaixpanoli.
- b)** Kema moitas tlen tlajtoua makuilpoali uan eyitipaj tlajitoli tlen ome uan eyi pilijitoli tlen ni tlajneneuilyotl.

Axkayotl tepanitali tlen mexkottlali iseli uan kema kitlajtlania youalol axkayotl uan axkayotl tekijketl nejneui, uelis kiximatis tlanauuili katli moitstok uan tlen kiampa moneki.

Kampa amo mopantia katli achiui ijkuilijtok pan ni pamitl, kiximatis yani youalol axkayotl uan itlakuaualpetonili inkajok uelis mopatlas.

IX. Tlakuaualpetonili katli nesi pan manuili xitlauak tlen kijtouaj youalol axkayotl amo uelis mopatlas, kena uelis tlan kitlanauia se machiotlajtoli uan tlanejneuiyotl, nopa tlakuaualpetonili tlen kijtos axkayotl tepanitali tlen mexkottlali uan ka sentikatlaneneuili, kijtos se senkauali tlen ipatij. San pan yani uelis mochiuas tlachialis pan axkayotl tepanitali tlen mexkottlali, uan san yani uelis kisenkauas kema kitlanauia tlanejneuiyotl;

X. Nopa tlanilistli uelis moketsas tlen tlajtos machiotlajtoli, uan moneki motlalis nopa tlaixpanoli katli tlatlani, pampa kitlanauis kema mochiuas katli kitlanauis katli amo mokalakijkej uan sekinok.

Ni ketsalistli uelis momakas tlen tlakuaualpetonili pan machioltlayouilpamitl kema tlamachiltisej onka manuili, uan pan ixkayotl maseualmen, momaka tomintlaxtlauili katli tlajtlani manuili ika yani tlatsakuas tlan onkas se tlanauili katli kichiu ma moketsa yani, uan mokauas amo tlen ipatij tlan pasej no temaka tomintlaxtlauili uan nojkia ika yani tlatsakuas.

XI. Ni ketsalistli motlatlanis pan tekijketl katli kichijki tlaixpanoli kema mouikas manuili xitlauak katli mo olinis pan youalol axkayotl uan tekijketl katli kichijki tlanauili kijtos ken mochiuas. Katli kipixki tlanauili kipanextis manuili pan tekilatlatlajkojketl uan kiteuantis amaixkopinkayotl tlen nochi katli paya kinteuantis, uan no kitas yekan miyayotl uan se

mokauas pan amaajokuili. Tlen sekinok kuesolmen kiximatisej uan kisenkauasej xelol ketsaloyan uan youalol axkayotl;

XII. Tlaixpanoli tlen tlajtoua kaxtoli uan sentipaj tlajitoli pan machiotl tlayouilpamitl, majtlaktli uan chiknauil, uan sempoali tlajitoli motlatlanis pan ueyitekijetl katli kichijki tlanauili uan pan xelol ketsaloyan uan youalol axkayotl katli kimalaua uan uelis tlatlanise manauili kema tlan temakase inintlakuualpetonil, tlen tlajtoua chiknauil pilijitoli.

Tlan xelol ketsaloyan uan youalol axkayotl amo itstosej kampa itstok tekitijetl katli kichijki tlaixpanoli, machiotlajitoli kijtos kanke mopanextis nopa manauili katli uelis kiketsas katli tlajtlani tlen tlajtoua machiotlajitoli.

XIII. Kema youalol axkayotl kijtosej tsontlakueptli senkauali katli kimelaua kisenkauas, yekan tlajoltijetl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, axkayotijetl neneuili, katli motokaxti uan katli mokalakijkej pan tlasenkauali, uelis kijtosej nopa tsontlakueptli pan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kampa kimelaua, kampa kijtosej ka tlake xitlaualis motekiuus.

Kema se tlasenkajketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kipias tlasonkueptli pan tlasenkauali kaltli kimelaua kisenkauas, akiuili tlasenkajketl, axkayotijetl nejneuili uan katli mokalakijkej pan nopa tlasenkauali uelis kijtosej nopa tlasonkueptli pan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kampa mosentilisej nochi yekantlajoltijkemen kampa kijtosej katlike tlasenkauali xitlauak.

Tlakuualpetonili tlen kijtos se tlasenkajketl uan tlen nochi yekantlajoltijkemen tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali tlen tlajtoua achiui ome pamitl, san uelis kijtosej ka tlake motekiuus uan amo kitlanauis katli ya eltok tlakuualpetonili;

XIV. San katli kijtous pan itlamiyan ome pamitl tlen ni tlajitoli, mokotonas ni manauili uan no kema katli tlajtlani tlapaleuili inkajok kiolinia, uan kema katli tlajtlani elis ixkayotl maseualmen uan amatekichiuili tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

XV. Axkayotijetl nejneuili uan axkayotl yekanmiyayotl kitlalis, uelis mokalakis pan manauili; uan uelis amo mokalakis tla kuesoli amo kitlanauia itstinin;

XVI. Tlan momakak manauili uan tekitijetl nojanima kijtous nopa tlanauili uan amo kiipanita tlakuualpetonili katli kijto axkayotl tlanuatijetl, uan axkayotl tepanitali tlen mexkotlali kijtous yani amo kineki kiipanitas, ni tekichijetl nimaya kitekixitlilisej uan xelol ketsaloyan kitlayouiltis. Tlan yani kijtous kenke amo kiipanitak tlen axkayotl tepanitali tlen

mexkotleli kitlajtlanais tekitijketl katli kimelaua uan kimakas se keski tonali uan ma kichias tlajyouiltili. Tlan tekitijketl amo kichua pan inon tonali katli kimakakej, axkayotl tepanitali tlen mexkotleli kichuas tlen tlajtoua achiui pamitl.

Kema kiampa moneki kichuas, axkayotl tepanitali tlen mexkotleli, kema kijto uan amo kiipanitak tlen kuiljui uelis kichuas iseli katli moneki tlen tlakuualpetonili manuili, kema chiuallistli kitlanauia miak tlen itstinin. Yampatsa katli tlajtlanki manuili uelis tlajtlanis mamoiapanita tlakuualpetonili manuili, tlan kiampa moneki.

Tlan amoyok kioliniaj katli tlajtlanki, pan chiualli tlakuualpetonili manuili, uelis motlamiltis paya tlen tlajtoua machiotlajtoli.

XVII. Tekitijketl katli kichijki tlanauili ki tlayouiltisej ka seyok tekitijketl kampa kinamiki, kema amo kiketsa nopa tlen tlajtlankej tlanauili tlen moneki kichuas, uan kema tlajtlanij majkauilotl uan amo kixaxilia, uajka tlan kiampa pano tlen ni ome chiualli, kipia tekichijketl tlajtlakoli katli temakak majkauilotl.

XVIII. (Moixpolo).

NAUI TLAJITOLNECHIKOLI

Tlen moneki kichuasej miyayotl sentikatekitinij uan tekikalmen tlen mexkotleli

Makuilpoali uan chikueyitipaj tlajitoli (Art. 108). Tlen katli moneki kichuasej miyayotl sentikatekitinin tlen tlajtoua ni naui tekpanali tlen tlayakanasej ni tekitl tlapepenolpa, tekipanouanin tlen miyayotl tlakuualistli axkayotl uan no miyayotl tlakuualistli tlen D.F., tekitlayakananin uan tekipanouanin uan tlen nochimej, uan nochi maseualmej katli kipiaj se tekitl, tlanauatijkayotl uan tekitlatitlanili tlen katli ueli moneki pan machiotinin mexkosenkotili, pan sentikanechikoli machioketstili tlen D.F., uan pan amatekitilistli miyayotl axkayotl uan pan D.F., nojka pan miyayotl tekitlayakananin katli moselinechikoa tlen tlajtoua tlajneueiyotl, uan ka yajuantin uetsis tlanauatili tlan amo kichuaj ken moneki pan ininteki.

Mexkotlelanauatijketl, kema tekipanojtos, san uelis kiteljuisej kema kiixpanos anauak tlali uan tlan kichuas ueyi tlaixpanoli pan itstinin.

Tlanauatijkemen tlen tlaltokayolmen, machiotlajtolkemen tlen tlaltokayolmen, melajmachiojkemen tlen uexka tlajpikxkemen uexketsalmen tlen tlaltokayolmen uan, nojkia uelis tlaixnamijketl tlakuaualistli tlatlotl tlen tlaltokayolmen, uetsis pan yajuantin tlan amo kuali kiuika tlajneneuilyotl uan machiotlajtolmen axkayotl, nojkia tlan amo kuali kitekiuia axkayotl tomin tlaixtlauii.

Tlajneneuilyolmen tlen tlajtolkayolmen tlen mexko tlali tlajtosej kenijki mochiuas, tlen tlajtoua pan achiui pamitl tlen ni tlajitoli uan tlen kenijki tekitisej, ken miyayotl tekichuanin katli tekapanojtoke, tekikayotl uan tekitlatitlanili pan tlajtolkayolmen uan teyoualtlatilankemen.

Makuilpoali uan chiknautipaj tlajitoli (Art. 109). Machiotinin mexkosenkotili uan machioketstilmen tlen tlaltokayolmen, san kampa kinmelaua kichiuasej, kichiuasej machiotlajtolmen tlen miyayotl tekichuanin uan tlen sekinok xitlualismen katli moneki, uan kintlayouiltisej tlen katli kichiuasej tlen yani maske kimatij amo xitlauak:

I. Momakas tlatemolistli katli kijtos tlajtolketsalmen, tlayouitili tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli tlajitoli tlen nochi miyayotl tekichuanin tlen eltok pan ni tlanejneuiyotl, kema pan iteki mokuapolos pan itekiyotl uan amo kichiuas katli moneki.

Amo kintlayouiltisej tlan san kitekiuia kamanali.

II. Tlen se tlaixpanoli tlen kichiuas kan se tekitijketl motokilis uan motlayouiltis tlen tlajtoua machiotl tlayouilpamitl; uan

III. Kintlayouiltise tekitinij tlen katli kichiuas o amo kichiuas kema kintlanauis machiotlajtoli, xitlualistli, amo monechikoltlalis, uan kuali chiualistli katli moneli chiuase pan ininteki.

Nochi tekpanali tlen motlalis tlayouitili mochiuas iseltika, amo uelis motlalis ompa tlayouilti tlen se mokuapololi.

Machiotlajtolmej kijtos kema motlayouiltis pan machiotl tlayouilpamitl kema kipian miak tomin uan kixpanouan machiotlajtoli kema tekititos, uan kema aki kipaleuia, uan kipiase miak tlamantli, uan ni amo uelis kiixpanextix kanke kikixti. Machiol tlayouilpamitl kintlayouiltis ka tlakistiloli tlan katli kipia uan sekinok tlayouitili tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Aki ueli maseuali ka itekiyotl uan ka tlaixpantlistli, uelis kitlalis tlanauili pan machiyotl tlajoltinij nechikoli tlen machiotinin mexkosenkotili.

Makuilpoali uan majtlaktlitipaj tlajitoli (Art. 110). Kiselise tlatemoli tlajtolketsketl tlen tlajitoltlakemey uan machiotlajtolketl tlen machiotinij mexkosenkotili, yekantlajtolitijketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, ueyitlaixnamijkemey miyayotl tlakuaualistli axkayotl, tekitlajkuiloanij, machiotlajtolkemey tlen D.F., tlen tlayakanketl tlen D.F., axkayotl tekitijketl nejneuii uan nojkia D.F., melajmachiojketl , uan xelol ketsaloyan uan nojkia tlen D.F. tlaixnamijketl tlayakanketl, tlaixnamijketl tlapapenolpa uan tekitlajkuilojketl tlen kaltlapepenolpa, tlen melajmachiojkemey tlen kaltlapepenolpa, tlen tekitlayakananij miakinyotl, kaltekichiuali tlen tlajtolkayolmej uan nechikolis itstinij.

Tlaltokayoltekitini tlen tlaltolkayolmen, machiotlajtoltinin tlen tlaltokayolmen, melajmachiojkemen uexkatlapixkemen uexketsalmen pan tlatolkayolmen, itlapaleuianin tlen ueyitlaixnamijkemen miyayotl tlakuaualistli, san uelis kintlayouiltisej pan tlatemoli pan tlajtolketsketl tlen tlajttoa ni tlajitolnechikoli ka ueyi tlaixpanoli tlen ni tlajneneuiyotl uan axkayotl machiotlajtolmen katli nika peuas, uan kema amo kuali kitekiuiaj tomin tlaxtlauii axkayotl, uajka ni tlakuualpetonili san kijtos uan kinmachiltis tlateyoualmachioli.

Ni tlaiyouilotl mochiuas tlen kikixtisej miyayotl tekichijketl uan amoyok uelis tekitis sempa. Tlaiyouilotl katli mo makas tlen tlajttoa pan ni pamitl, machiotlajtoltinin nechikoli kinteljuis ipan machiosentili nechikoli, ika itlachialis tlen imiaka katli paya itstokej, teipa kema mochiyki nopa senkualistli uan ka itlakakilis katli mopolu.

Kema kiximatis tlateljuili machiosentili nechikoli, mochiuas tlen imiaka nopa tlakuualpetonili, ki tlalis nopa tlajyauili ika tlakuualpetonili tlen ome eyi tlaixnamikinin tlen paya itstoke, kema ya mochiyki ika itlakakilis katli mopolu.

Tlasenkualistli uan tlakuualpetonili tlen machiotlajtoltinin uan machiosentili nechikoli amo uelis kitekiasisej.

Makuilpoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli (Art. 111). Tlan mochiuas tlaiyouilpamitl ka machiotlajtoltinin uan tlajitoltlakamen tlen machiotinin mexkosenkotili, yekantlajtolitijketl tlen axkayotl tepanitali tlen mexkotlali, melajmachiojkemen tlen ueyi kaltlapepenolpa, ueyi

tlaxnamijkemen miyayotl tlakuaualistli, tekiamatlajkuilouanin, machiotlajtoltinin tlen D.F., tlayakanketl tlen D.F., axkayotl tekitijketl nejneuili uan D.F., uan tlaxnamijketl tekitlayakanketl uan tekitlapepenolpa, kema tlajtlakojke pan inin teki, machiotlajtoltinin nechikoli kijtos ka imiyaka tlen paya itstoke tlan kitlayouiltisej tlaxpanojketl.

Tlan tlakuualpetonili amo motemakak pan machiosentili uajka mokotonas nochi tekpanali, uan yani amo kitosneki amoyok motokilis nopa tlaxpanoli kema tlaxpanojketl kitsonti iteki, uan inon amo kijtous tlan nelia xitlauak o amo.

Tlan machiosentili kijtous kena mochiuas uajka tlajtlakojketl mokauas pan imako tekichiuani tlen katli kimelaua uan yani kichiuas tlen tlajtous machiotlajtoli.

Katli ki melaua kichiuas mexkotlanauatijketl, uelis kitekjusej pan machiosentili nechikoli tlen tlajtous makuilpoali uan majtlaklitipaj tlajtoli. Art. 110. Pan ni tlajtoli, nopa machiosentili nechikoli ki senkauas tlen tlajtous machiotl tlayouilpamitl tlen kimelaua.

Tlen uelis onkas tlayauilti ka axkayotl tlaxpanolmen ka tlaltokayotl tlanauatiani, machiotlajtokemen tlen tlaltokayolmen, melajmachiojkemen tlen uexka tlajpikxkemen uexketsalmen tlen tlaltokayolmen uan tlan uelis, tekianoua nin tlen ueyi tlaxnamijkemen miyayotl tlakuaualistli, motokilis tlen tlajtous pan ni tlajtoli, inon pan yani tlajtoli, katli kijtos tlen uala uelis kinmachiltisej machiojketstilmen tlen tlaltokayolmen, tlen pan iteki kichiuasej ken moneki.

Chiualistli uan tlakuualpetonili katli temaka machiosentilimen uan machiotlajtoltinin amo uelis kin tekiasisej.

Katli mochiuas tekpanali ika tlaxpanojketl uelis kitekixitilisej kema kitlayouiltitosej. Tlan ni tlakuualpetonili amo ki tlayouiltia tlaxpanojketl uelis sempa kitekimakasej. Tlan tlakuualpetonili kitlayouiltia uan ni ueyi tlaxpanoli mochijki pan iteki, amoyok kimakase netlapopoluili.

Kema onkas tlateljui tlen ixkayotl maseualmen uan youi ika se miyayotl tekichijketl amo monekis kijtosej tlan uelis mochiuas.

Ni tlaiyouili momakas tlen tlajtoua machiotl tlayouilpamitl uan kema tlaixpanoli mochijki pan se tekitlatitlanili nopa tlaixpanojketl kiseli tomintlapaleuili uan kitlanauia katli kipiaj, mochiuas ken tlan mochijki uan kiseli se tlapaleuili tlen katli kichijki.

Nopa tomintlayouilitli amo panos tlen eyi ipatijka tlen katli kichijki.

Makuilpoali uan majtlaktli uan ometipaj tlajtoli (Art. 112). Amo monekis tlan uelis mochiuas tlen machiojtlaltolтинin nechikoli, kema se miyayotl tekichijketl katli tlajtoua achiui pamitl pan majtlaktli uan sentipaj tlajtoli kichiuas se tlaixpanoli kema amo tekipanoua.

Tlan miyayotl tekitiketl sempa mokuepki pan iteki uan sempa kitokaxtijkej uan kitekitlajpejpenijke tlen kichiuas seyok tekitl, uan katli eltok tlapoalistli pan makuilpoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajtoli mochiuas tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Makuilpoali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 113). Machiotlajtolmen tlen amatlajkuilolchijkemen tlen miyayotl tekichuanin, kijtosej tlake kichiuasej tlen uelis momanauis xitlualistli, kualtilistli, tlaneltokilistli, amo san chichiko, uan kualtekilistli tlen katli kichiuas, tekilistli, tekikayotl, uan tekitlatitlanili; tlaiyouitlilmen tlen chiualistli uan katli amo kichiuas, uan ken nopa tekpanali uan tekichuanin kipia kichiuasej. Ni tlaiyouili, uan katli tlajtoua machiotlajtolmen kipixtos: tekisiaketsali, tekapatlasej, amo kitekimakasej, uan no tomintlaiyouili uan moneki mochiuas ka tomintlapaleuilitli tlen katli kipixki uan ka itlanauili uan tlaixpanoli nochi tlamantli katli kipiaj uan kitekiuiaj tlen kichijki uan amo kichijki tlen tlajtoua eyi pilijtoli tlen makuilpoali uan chiknaui tlajtoli, uan amo uelis panos eyi ipatika tlen katli kiseli.

Katli moneki kichiuas tlaltokayotl ka tlanauili tlen mochijki pan amatekilistli kintlanauia tlen katli kipiaj inin iaxka uan ixkayotl teaxkayotl, mouikas tlen xitlauak asitilistli. Teaxkamen kipiasej inin axkayotl tlen kiselisej tomintlaxtlaui tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Makuilpoali uan majtlaktli uan nauitipaj tlajtoli (Art. 114). Tlen tekpanali tlatemoli tlatolketsketl san uelis kipeualtis kema miyayotl tekitijketl kichiuas iteki uan pan se xiuitl teipa. Tlaiyouitlilmen tlen kimelaua mochiuas tlen amo panos se xiuitl tlen kema pejki tekpanali. Chiualistli katli kin melaua pampa onkak tlaixpanoli, tlen kichijkej kema itstoya pan iteki miyayotl tekitiketl, uelis mochiualtis pan tonali tlen tlajtoua machiotl tlayouilpamitl, uan amo

uelis temos ka eyi xiuitl. Tonalamatl mokotona kema se miyayotl tekitijketl kichiua se tekitl tlen tlajtoua makuilpoali uan majtlaktli uan sentipaj tlajitoli.

Machiotlajitoli kijtos kema tlamis tekiamachiuahlistli tlen kitas ken moneki uan tlen katli kichiua uan amo kichiua katli tlajtoua pan eyi pilijitoli tlen makuilpoali uan chiknautipaj tlajitoli. Kema mochiua uan amo mochiua elis ueyi tlaixpanoli tlen tonali kema tlami amo uelis temos eyi xiuitl.

MAKUILI TLAJITOLNECHIKOLI

Tlen tlaltokayolmen axkayotilotl uan D.F.

Makuilpoali uan kaxtolitipaj tlajitoli (Art. 115). Tlaltokayolmej kipiasej, tlen kenijki monenemiltisej itekitlanauatil, mexkoaxkayotl, tlaixpantikayotl, miakiyotl, tlen kipia itlatsinkuili tlalxexeloli uan inechikol ixpanketsali uan nechikol amatekichiuali, majkajtok teyoualtlatilanketl tlen yani tlatsinkuili:

I. Sesenka teyoualtlatilanketl uelis tekitis ka se teyoualtlatilanketl xitlauak tlapepenolpa, kypias se tlayakanketl tlanauatijketl, uan tlen kimonekilis tlatlajtojkenen uan nepanteyouali tlachixkemen tlen tlanauatili kijtous. Tlachiualis tlen kampa tekiasis tlen katli kimaka tlajneueuilyotl pan tlayakanketl tlanauatijketl momakas ka teyoualtlatilanketl san paya uan amo onkas seyok tlayakanketl tlen pan inon uan ka tlaltokayotl tlanauatijketl.

Tlayakanketl tlanauatijketl tlen teyoualtlatilankemen, tlaltlajtolkenen uan nepalteyouali tlachixkemen, kintekimakake ka tlapepenilkayotl, amo uelis sempa nimaya mo ompausej. Maseualmen katli amo kin tlajpejpenijke ka tlaugasani, uan ka amatokaitl uan san kitekitlatli tekitijketl kichiuas tekpanoli, tlen katli ueli tokaitl katli kimaka, amoyok uelis nimaya mo ompausej. Nochi tekitinin katli achiui moijto, kema yajuanti tlayakana, amo uelis sempa mo ompause nimaya ken tekitlapaleuujketl, uan katli kipiaj tekitl ken tekitlapaleuianin, kena uelis kin tlapejpenise paj itokil tonalxiuitl ken tlayakananin uan amo uelis tlan itstoyaj ken tlayakanketl.

Tlateyoual machiolmen, ka isenkualis tlen ompa uan expa kotomitl katli mo nechikoua, uelis ki ketsase nopa teyoualtlatilankemen, kijtosej tlen ni moixpolo uan kiketsasej uan kipatlase tlanauatili ka akiueli itstinin, tlan onka se ueyi tlaixpanoli tlen machiojtlajitoli kijtous, tlan itstinin

kipixke nopa kakiuili kixpantise katli kinpaleuis amamen uan kichiuas kamanali tlen kimonekilia.

Tla se tekitijketl kikajki iteki, uelis kipatlas itlapaleuijka, uan motekiuus tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Tlan kijtosej moixpolo se teyoualtlatilanketl, uan tlan kitekikajke uan tlan poliui tlen inin miyaka tekitinin, tlan ka amachiotlajtoli amo uelis kalakise pan inin tekijapaj tlapaleuianin uan amoyok onkas yankuik tlapepenolpa, nopa tlatelyoualmachiolmen kintokastis ika inin teyoualtlatilanka chanpoyouan tlaixnamikinin teyoualtlatilankemen uan yajuantin kitsontise inin tekitonal ken ki melaua; ni tlaixnamikinin mosentlalise ika poualyotl tle ki sentiliya ken ki tlaliya tlanauatilistli, ininjuanti ki tsontise nopa tlajtlanilistli tlen tlaxitlauali tlajkuilolmen katle kin melaua tlatlajtolkemen.

II. Teyoualtlatilankemen kipixtosej tlaixpantil tlajtolketsali uan ki nenemiltise tlen katli kipia tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Teyoualtlatilankemen uelis kichiuasej ipatijka tlen tlajtoua inin machiotinin katli kichiuasej tlatelyoualmachioli tlen tlaltokayolmen, amaxitlauak tlamokuitlauianin, amaxitlualismen, amatlamoyauali uan tlanauatijjayotl tlen moneki pan no tekitl, ma kikuultilika miyayotl teyoualtlatilanketl, ki kualnenemiltis tekpanali, chiualistli uan miyayotl chiualistli kalti kin melaua uan kitemachis katli kichiuasej tlen itstinin.

Tlen kijtous machiotlajtoli tlen tlajtoua achiui kichiuas:

a) Tlen nochi tlatsinkuilistli tlen teyoualtlatilanketl uan itekpanali, uan tlatlanil xitlauali uan sesenta kaltekipanoli kampa kikualchiuasej kuesolmen tlen pan yani teyoualtlatilanketl uan maseualmen, uan motlatskilisej ika san se tlapaleuili, temachilistli, tlakakilkayotl uan xitlualistli;

b) Kema monekis sentika chiuali ika ome tlen expakotomitl katli ki sentiliya nopa teyoualtlatilankemen uan kijtose tlasenkualistli katle ki kokos iaxka katle amo molinia teyoualtlatilanketl uan kichiuase tlachiuali uan sentlalilistli katli kin chiualtis teyoualtlatilankemen ka se tonaltekil achi miak pan itekitonali;

- c)** Tlen nochi machiolmen katli motekiua pan chiuallistli katli kijtous eyi uan naui pilijtoli tlen ni tlajtoli, nojkia katli kijtous pan ompa pamitl tlen tlakotomitl chikometipa pamitl tle Makuilpoali uan kaxtoli uan sentipaj tlajtoli (116) tlen ni tlanejneuiyotl;
- d)** Tlen tekpanali uan kenijki monenemiltis uan tlaltokayotl tlanauatijketl kichiuas uan chiuallistli teyoualtlatilanketl kema, amo eltos tlajtoltlapaleuillistli katle ki melaua, tlateyoualmachioli kitas teyoualtlatilanketl katli kimelaua amo uelis kinememiltis uan tetlaneltis; uanjka, monekis tlajtlanise amatl sentikatekipanouani katle ki melaua, kipatimajkase tlen ome tlen eyo tlakotomitl tlen katli paya itstoke; uan
- e)** Machiotlajtolmen katli moneki pan nopa teyoualtlatilankemen katle amo ki pixtokej xtlajtolxitlualismen katli kimelaua.

Tlateyoualol senkotilistli tlen tlajtokayolmen ki temakase xitlualismen katle ki katli kiixpantis tekpanali tlen katli ka inon mosenkauas kuesolmen katle mo makatiyase paj teyoualtlatilankemen uan ueyi tlanauatijketl tlen tlaltokayotl, ouan ika sekin, tlen katli tlajtous c) uan d) achtiuimej;

III. Teyoualtlatilankemen kipixtose pan ininteki uan miyayotl tekilapaleuillistli:

- a)** Quali aijili, kaltempansokiatl, ojtlatlchiualli, pajtiatl uan tekiatlatekiuilli;
- b)** Tlauisantikayotl;
- c)** Tlachpanilistli, tlasolpejpenilistli, tlatepeuillistli, tlamokuitlauilistli, tlatekiuillistli uan kanke tlasoltepeusej;
- d)** Kaltlanemakilistli uan ueyi nechikol kaltlanemakilistli;
- e)** Mijka kali;
- f)** Kaltlamiktilistli tlapaiyalmej;
- g)** Ojtilla, xochimili uan siajketsali uan inelkualchiuall;
- h)** Miyayotl tlamokuitlauili, tlen tlajtous sempoali uan sentipa tlajtoli (Art. 21) tlen ni tlanejneuiyotl, tlamokuitlauiyani tlen teyoualtlatilanka, uan teposneneketl tlamokuitlauiyani; uan
- i)** Uan nochi katli kijtose machioketstilmen tlen tlaltokayolmen kinmonekilia pan itlalpa uan tomintlatlanilistli, uan nochi iamatekilistli.

Amo ki ixpanosej tlanejneuiyotl tlen ininteki uan kema temakase tlapaleuili, teyoualtlatilankemen ki ipanitase axkayotl machiotlajtolmen uan pan tlaltokayolmen.

Teyoualtlatilankemen ka se tlaneneuili uelis mosentikapaleusej uan mo sentika nechikose uan kiampa kuali tlapaleuse uan tekipanose. Tlan ome uan sekinok teyoualtlatilankemen tlen seyok tlaltokayolmen kinekisej mosentikapaleusej, moneki itlachialis machioketstilmen tlen tlaltokayolmen. Se teyoualtlatilanketl uelis kichiuas se sentlalilistli ka itlaltokayotl uan yani tlanauatis se keski tonali uan mosentikapaleusej tlen omen;

Maseualteyoualmen, uelis mosentikapaleusej uan mosentikanechikosej tlen tlajtoua machiotlajtoli.

IV. Teyoualtlatilankemen kichiuasej iamatekilistli, uan kipixtos tlamantli tlatekiuili katli iniaxka, uan tlaxtlauli katli tlainaman uan sekinok tomin katli asis katli machioketstilmen kinauatisej, uajka:

a) Kiselisej tlaxtlauli katli tlainamase, uan sekinok tomintlapaleuili katli kijtosej tlaltokayolmen tlen iniaxka, tlalkotomitl, xexeloli, nelkualtili, uikalistli uan tlachiuili uan nochi katli ipati tekiuilistli.

Teyoualtlatilankemen uelis kichiuasej sentlalilismen ka tlaltokayol uan yani tekitis uan tlainamas.

b) Axkayotl tomintlapaleuili katli kiselise teyoualtlatilankemen uelis kimakase, tlen imiaka uan kema kiselise sesenxiuitl tlen katli kijtosej machioketstilmen tlen tlaltokayolmen.

c) Nochi tomin katli asi pan tekichiuili katli iaxka.

Axkayotl machiotlajtolmen amo kintsakuilis tlaltokayolmen tlan kinekisej tlainamasej tlen tlajtoua a) uan c), uan amo temakas kan se amo tlaxtlauas. Machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmen amo temakas ma amo tlaxtlauaka se maseuali uan se tekicali pan nopa tlaxtlauli. San uelis amo tlaxtlauasej miyayotl tlatekiuili tlen axkayotl, tlen tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, kena tlaxtlauasej tla kitekiuise se tlenijki texkamen, uan kitekiuise san kampa moneki.

Teyoualtlatilankemen, kititlanise pan machioketstilmen tlaltokayolmen keski tomin tlainamase, ixkayotl, kalnelkualtili, tlapatijtlatekiuili uan tlainamali tlen kaltlatekiuili.

Machioketstilmen tlen tlaltokayolmen kijtose uan kipatimakase machiotlajtolmen tlen nochi tomin katli kiselis teyoualtlatilankemen, kitlachilisej uan kikutlausej nopa tomin. Uan nochi tomin katli kiselijke teyoualtlatilankemen kijtose keski kitekiuise.

Tlen nochi tomin teyoualtlatilankemen kitekiuise xitlauak uan katli kin makas tlen tlajtoua machiotlajtoli;

V. Teyoualtlatilankemen, tlen tlajtoua machiotlajtolmen tlen axkayotl uan tlaltokayolmen, uelis kichiuase tlen:

- a)** Kichiuasej, kiselisej, uan kiamatlalisej ialtepetl uan amochiualistli;
- b)** Kichiuas amatekiuilistli uan kimokuitlouis itlalpa kampa moneki;
- c)** Tekipanos uan kichiuas uextekapan amochiualistli, uan yani eltos sanse tlaneneuili. Kema axkayotl uan tlaltokayolmen kichiuase amochiualistli kintlaneuisej teyoualtlatilankemen;
- d)** Temakas, kitlachilis, tlamokuitlouis kema tlali motekuis tlen katli ueli kichiuas, kampa asi itlalpa;
- e)** Mokalakis pan itlalpa uan kitas keski tlanemas katli paya itstoke;
- f)** Temakas kakiuli kema kichiuasej tlenijki;
- g)** Kichiuas amatekilistli kampa kimanauis kuatitlamitl uan yolkamen uan kichiuas xitlualismen pan inon;
- h)** Kichiuas xitlualistli tlen kenijki monenemiltisej miyayotl tlasakaketl teposnemenkemen kema kintlanauiaj pan inin tlalpa; uan
- i)** Kichiuas sentlalilistli amatekiuilistli uan axkayotl tlamokuitlauili.

Tlen nia uan ken tlajtoua pan eyi pamitl tlem sempoali uan chiuasentipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl, kichiuase xitlualismen uan amochiualistli tlen katli monekis;

VI. Kema ome uan sekinok altepemen katli itstoke pan teyoualtlatilankemen, tlen ome uan sekinok tlaltokayolmen kineki kisentilise inialtepetl, axkayotl, tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen, tlen kampa uelis kitase uan kichiuase sentik iueika nelkualtili tlen tlajtoua axkayotl machiotlajtoli;

VII. Tlamokuitlauijkemen tlen teyoualtlatilanketl kinyakanas tlayakanketl tlanauatijketl tlen inon, tlen tlajtoua xitlualistli. Tlayakanketl tlanauatijketl kitlakakilis katli kiljuis tlaltokayotl tlanauatijketl kema nelnelia moneki uan kema onka se ueyi kuesoli.

Mexkotlanauatijketl kinyakanas miyayotl tekitetilistli, kampa itstok uan kimelaua.

VIII. Machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmen kikalakisej tlen katli kitlanis uan kisas tlauasanili.

Nochi tekipanouanin tlen katli tekipanoua pan teyoualtlatilankemen monenemiltisej ka machioketstilmen tlen tlaltokayolmen tlen tlajtoua chikuasempoali uan eyitipaj tlajitoli tlen ni tlajneneuilyotl uan sekinok katli kimelaua.

IX. (Moixpolo).

X. (Moixpolo).

Makuilpoali uan kaxtoli uan sentipaj tlajitoli (Art .116). Miyayotl tetilistli moxelos pan itlachiualis, chiualketstili, machioketstili uan tlakuaualtekatl, uan amo uelis monechikos ipan se tlakatl kipias ome tlanauatili, uan amo momakas pan se maseuali se machioketstili.

Miyayotl tetilistli tlen tlaltokayolmen monenemiltisej tlen tlajtoua inin tlajneneuilyotl tlen kijtoua ni xitlualistli:

I. Tlanauatilmej tlen tlaltokayolmej amo uelis tekitise kipanos chikuase xiuitl.

Uan kema se tlanauatiltlaltokayotl kitekitlalise uan sekinok tlateyoualmachiolmen kin tlapejpenise tlen tlajtoua xitlualistli katli kimelaua.

Tlanauatijketl tlen tlaltokayolmej tla kitlapejpenijke pan itonal o ya panok tonali, amoyok uelis kitekitlalisej kiompauis ni tekitl uan amo tekitise san kentsi tektonali.

Amo uelis kitekitlalise nimaya:

a) Tlanauatiltlaltokayotl katli kipatla katli itstoya, uan inoj kitlamiltia tekitl kema amo itstos tlanauatiltlaltokayotl, uan nojkia kema kipia seyok itokax;

b) Tlanauitlaltokayotl katli tekpanojtok se keski tonali uan kema kipia seyok itokax, kitekipatla katli itstoya, kema itstok tlen ya iyo ome tekixiuitl.

Uelis tekitis se tlanauitlaltokayotl akinejki katli tlakatki pan ni mexkotlali uan katli mochantiko paya uan kipia makuili xiuitl tlen kema kitlapejpenise ka tlauasanili.

II. Tlaixpantianin pan tlateyoualmachioli tlen tlaltokayolmej mo tokaxtia tlen imiaka itstoke, uan uelis kiplas chikome machiotlajtokemen pan tlaltokayolmen tlan amo kiaxilia 400,000 tlakamej; tla kipano 400,000 uan amo asi 800,000 tlakamej uajka kiplas chiknau machiotlajtokemen; uan tla kipano 800,000 tlakamej uelis kiplas majtlaktli uan se machiotlajtokemen.

Machiotlajtokemen amo uelis nimaya kitekitlalise kema konkauas itlanauatil. Itekipatlaka uelis kitekitlalise nimaya, tlan amo tekipano, uan tlayakananin machiotlajtokemen amo uelis nimaya kintlapejpenise ken tekimpatlaka Machioketstilmen tlen tlaltokayolmej mosentlalia ka nochi machiotlajtokemen katli kintokaxtisej tlen imiaka uan ka katli kisa ka tlauasanili tlen tlajtoua machiotlajtolmen;

Machioketstilmen tlen tlaltokayolmej kipiasej tekitlamokuitlauianin, uan ininseli monenemiltisej tlen katli ueli kichua uan kenijki mosentilnechikose, tekichualistli uan tlakuauakpetonili, tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Tekitlamokuitlauianin kichuase inin teki tlen nimaya, xiuitipa, xitlualistli, amo san chiko uan tlaneltokilistli.

Tekitlayakanketl katli tlamokuitlauia tlen tlaltokayolmen kitokaxtise ka ome uan eyi tlakotomitl tlen katli paya itstoke machioketstilmen, uan amo panos chikuasen xiuitl, uan kipiase tekitlaneneuili tlen makuili xiuitl pan inin teki.

III. Tlakuaualtekatl pan tlaltokayolmej kichuasej ka uexkaketsalmen tlen tlajtoua tlanejneuiyotl.

Majkauilistli katli kichua melajmachiojkemen uan ketsaltekamen kema kichua ininteki kipatimakase ken tlajtoua tlanejneuiyotl uan xitlualismej katli kipia tlaltokayolmej, uan paya

kijtojtos kenijki kiselisej, kinextilise uan kenijki sen eltose katli tekitlapaleua miyayotl tlakuauualismen tlen tlaltokayolmej.

Melajmachiojkemen katli itstoke pan miyayotl tlakuauualistli tlen tlaltokayotl, moneki kipiase katli tlajtoua pan se, ome, eyi, nauí, uan makuili pilijtoli tlen najpoali uan majtlaktli uan makuili tlajjtoli. Amo uelis kitokaxtise melajmachiojkemen katli tekititoya ken amatlajkuiloketl, tlateyouali tlakuauak nejneuili uan machiotlajtolketl tlen se xiuitl achiui kema kitokaxtisej. Amatokaitl tlen melajmachiojkemen uan ketsaltekamen tlen tekiti pan miyayotl tlakuauualistli tlen tlaltokayotl kichiuasej pan maseualmen katli kuali tekipanojke pan tekixitlualistli uan kuali tekiti, ueli kichiuá uan pan seyok tekitl tlajtolketsali.

Melajmachiojkemen uejkauase ipan iteki tlen tlajtoua tlanejneuiyotl, ni sempa uelis tekiompause uan uelis kintekikixtilise tlen tlajtoua tlanejneuiyotl uan machiotlajjtoli tlen tlaltokayolmen.

Melajmachiojkemen uan ketsaltekamen kiselise tomintlaxtlauii ken moneki, uan amo kitemouilise itlaxtlauii kema tekititos;

IV. Tlanejneuiyomen uan xitlualismej tlen tlaltokayolmej pan tekitlapejpenili tlajtoua:

a) Nopa tekitlapejpenili tlen tlaltokayotlanauatijketl, uan tlateyoualmachilmen uan katli tekitij pan teyoualtlatilankemey mochiuas ka tlapejpenili, ka majkauilistli, amo aki mitsiljuis uan xitlauak; uan tekitlapepenolpa mochiuas pan achiui tonali dominko tlen chikome mestli katli kimelaua. Tlaltokayolmen kampa mochiua tekitlapepenolpa mochiuas tlen axkayotl tekitlapepenolpa uan amo kimelaua pan sanse tonali, amo mochiualtisej kichiuase tlen tlajtoua ni iyo.

b) Tekichuanij katli tekipanose pan tekittlapejpenili moneki kichiuase ka tlachialistli, amo san chichiko, selinemilistli, xitlualistli uan asitilistli;

c) Tekichuanij katli kipia ni tekitlapejpenili uan teyoualtlapixkemen katli kisenkaua ni kuesoli, kypias nemajkayotl pan iteki;

d) Tekichuanin tlapepenolpa pan amatekipanolistli uelis mokalakise pan tekitlapejpenili uan kinenemiltise ni tekitl tlen tlaltokayolmen;

e) Sentikatlaneneuilmen ma kypias maseualmen katli amo mokalakise pan ueyinechikolmen, uan ka seyok tlaneneuili. Nojkia kypias ixkayotl moiximatitok tlen uelis

tlajtlanis amatokaitl katli kinekike tekitisej, uan amo tlen tlajtoua pan ometipaj tlajitoli, tlakotomitl A, eyi uan chikome pilijitoli tlen ni tlanejneuiyotl;

f) Katli tekiti pan tekitlapepenolpa uelis mokalakise san pan iteki sentikatlaneneuili tlen tlajtoua tlanauatili;

g) Sesentika tlaneneuili kiselisej, san se, miyayotl tomintlaxtlaui tlen pan iteki, uan kema onkas tlausanili. Nojkia motlalis kenijki mochiuas kema kipolos iamatokaitl se sentikatlaneneuili;

h) Ma motlali xitlualistli kampa nesis keski tomin kitekiusej sesentika tlaneneuili kema peuaj moixpantiaj katli kineki tekipanosej, nojkia nesis keski uelis temakasej san katli kitokilia, uan amo panos majtlaktli tlakotomitl tlen katli kitekiusej kema kitokaxtisej tlanauatijketl tlen tlaltokayotl; tekitekpanali tekitlachialistli uan kenijki kitekiuse nopa tomintlaxtlaui tlen kipiaj sesentikatlaneneuili uan kichiuase tlaiyauili pampa amo mochiua kuali tekitl;

i) Sesentika nechikoli kipiajkakiuili pan teposuikatl uan teposixnecxayotl tlen tlajtoua nextiltlajkuiloli B-III pan ompoali uan sentipaj tlajitoli tlen ni tlajneuiyotl;

j) Moijtos kenijki mochiuas pan achiui tlaixpantilistli tlapepenolpa uan tlaixpantilistli tlen sentika tlaneneuili, uan kenijki kin tlayaultisej katli amo kichiuas ken moneki. Ni tekitlapepenolpa amo uejkauas uan amo panos najpoali uan majtlaktli tonali kema motokaxtis tekitlayakanketl tlen tlaltokayotl, expoali tonali kema motokaxtis machiotlajtolkemen uan tlayakanketl tlanauatijketl tlen teyoualtlatilankemen; tlen achiui tlajpepenili amo uejkauas tlen ome uan eyi tlakotomitl pan tekitlapepenili;

k) Ma mochiua xitlualismen tlen kinenemiltis kaltlanauatil tlapepenolpa uan tekitinin tlen tlaltokayolmen kema kitlachilisej inin tomintlaxtlaui tle sesentika tlaneneuili tlen tlajtoua ya iyo ome pamitl tlen ompoali uan sentipaj tlajitoli tlen ni tlanejneuiyotl;

l) Ma onka xitlualistli kenijki uelis mopatlas se tlakuaualpetonili tlen tlapepenolpa uan kichiuasej tlen tlajtoua tlajneuiyotl;

m) Kijtose kenijki amo kiplas ipajti tlapepenolpa tlayakanketl tlen tlaltokayotl, machiotlajtolkemen tlen tlaltokayolmen uan tlayakanketl tlanauatijkemen tlen teyoualtlatilankemen, uan nokijtose tonali tlen kenijki kiixpantisej kamapa moneki nochi amatlateluil;

n) Tlaixpanolmen uan chialismen pan tekitlapepenolpa, uan tlayauiltli katli motlalis;

V. Tlanejneuiyolmen uan machiotlajtolmen tlen tlatolkayolmen uelis kitlalise uexkaketsalmen amatekilstli ka iseli monenemiltisej, kipiase initeki kisenkauase kuesoli, katli

pano pan tlanauatil tekikaltlaltokayotl uan ka sekinok maseualmen, ma kitlali xitlualistli ka monejkualtilis , kenijki tekipanose, kichiuase, uan kenijki kisenkauasej se tlenijki.

VI. Nochi tekipanouanij tlen tlaltokayolmej ika itekitikauaj monenemiltis ka machiotlajtolmen katli kichiuase tlateyoual machiolmen ten kijtousa chikuasempoali uan eyitipa tlajitoli pan tlanejneuiyotl uan sekinok katli kimelaua.

VII. Axxayotl uan tlaltokayolmen tlen tlajitousa machiotlajtoli uelis mosentlalilise ka yani tlen uelis kichiuase inin teki, chiuahlistli kema moneki.

Tlaltokayolmej uelis kichiuase tlajtolkamanali ika teyoualtlatilankemen, tla yajuanti kineki kichiuase se tekitlapaleuili ken achiui ijkuilijtok.

Makuilpouali uan kaxtoli uan ometipaj tlajitoli (Art. 117). Tlaltokayolmen amo uelis kichiuasej:

- I.** Kichiuasej nechikoli, amaixmonextilistli uan miyaknechikolistli ika seyok tlaltokayotl ni ka analieuanin;
- II.** (Moixpolo).
- III.** Kichiuas tomin, kichiuas amatlaxtlaui, yon amatlaixnextijkayotl.
- IV.** Tlainamas tlan panose maseualmen uan tlamantli katli pano pan inin tlalpa;
- V.** Tlatsakuilis uan tlainamas kema kalakise pan inin tlalpa, uan kema kisas paya, yon se katli monemakas pan mexkotlai uan analitlali;
- VI.** Tlainamas nochi katli youi mexkoeuanin uan ualau analieuanin, katli tlainaman pan chapopouexojtli, moneki tlachilistli uan tlamamaneloua uan amapoalistli, tlachiuahlistli ma temakaka amamen;
- VII.** Kichiuas yon kipixtos tekititos tlaxitlualismen uan tlaixnextilistli tlen tlainantli uan amatlajkuiloli kampa uala tlanemakilistli tlen mexkotlali uan analitlali, uan nia tlaelki kampa itstoken uan kalaki tlaeliltli san se uan yoksejko uala;
- VIII.** Kiselis yaya uan ka seyok tekiuikayotl ka analitekichiuahlistli, analinechikolmen uan kema motlaxtlaui ika analitomin uan yoksejko tlen mexkotlali.

Tlaltokayolmen uan teyoualtlatilankemen amo uelis kiselisen tekiuikayotl uan tlanejtli, uan uelis san kema kualika tlapaleuili pan tekichiuahlistli uan tlaeliltli, nojkia tlen tlajitousa machiotlajtolmen. Mexkotlanauatijketl tlamachiltis kema temakas iamatekitlaxpantli.

IX. Tlainamasen tlelilti, tlanechikoli uan tlanemakili tlen iyatl ikaixiuiyo, uan ika seyok tlainantli miyak tlen kijto machiotinin mexkosenkotili.

Machiotinin mexkosenkotili uan machioketstili tlen tlaltokayolmen temakase machiotlajtolmen tlen kitlamiltise chichika tlailistli.

Makuilpouali uan kaxtoli uan eyitipaj tlajtoli (Art. 118). Nojkiya amo uelis tej ika itlajtol machiotinin mexkosenkotili:

- I.** Tlajtose xitlualistli tlen tlatamachikayotl uan yon seyon ueyi akuapamitl, yon kitlalise tlaxtlauikayotl tlen katli kalaki uan katli kisa tlaelilti.
- II.** Kipiyase yon kema nechiko tlauilankemen uan yon atepostlauilankayotl.
- III.** Kichiuas tlauilanjayotl tlan se chijmax altepetl analieuanin, kena uelis kema kalakisej analieuanin ipan inin tlapa, uan tlan onka ueyi mauilili, uan amo ueli mouejkguas. Pan inon nimaya kimachiltis ueyi tekitiketl tlen mexkotlali.

Makuilpouali uan kaxtoli uan nauti (Art. 119). Machiotinin mexkosenkotili kipia kimanais tlen tlaltokayolmen kema kalakisej pan inintlapa uan anali kuesoli. Tlan onkas kulankatlaixpanoli, kinmakas san se tlanauilyotl, kema tlajtlani tlateyoualmachioli uan tlanauatijketl tlen tlaltokayotl.

Tlen sesenka tlaltokayolmen kiplas temakas tlen nimaya nochi katli kin teluijtoke, kaltsajtoke uan katli kin tlayaultokej, nojkiya kiajokuse uan temakasej tlen iniaksa katli kitekiuijke uan kichijke tlanauili, ka itlanauatil tekitijketl pan se tlaltokayotl tlen monekis. Ni tlakakilstli mochiuas, ka itlapaleuil tlen nochi tlateyoualmen tlakuaualneneuili, tlen tlajtousa santlalilistli katli kichijke tlaltokayolmen. Ka yani asitilistli, tlaltokayolmen uan D.F., uelis kichiuasej sentlalilistli ika mexkotlanauatijketl, katli yani kichiuas ika axkayotl tekitinin nejneui.

Kema temaka uan tlajtlani se tlaixpanoketl tlen analialtepetl, uelis mochiuas tlen mexko axkayotilotl, ka itlapaleuil tlakuaualtekatl tlen tlajtousa ni tlajneneuilyotl, sentlalilistli ka analieuanin tlen eltok uan machiotlajtolmen katli kimelaua. Tlen kejni, katli tlajtlani tlapixketl ka ayani uelis ki itskilosej tlaixpanojketl tlen expouali tonali.

Chikuasen poualitipaj tlajtoli (Art. 120). Tekitinin tlen tlaltokayolmen mochiualtisej tlamachiltisej uan kichiuasej tlen tlajtoua axkayotl machiotlajtolmen.

Chikuasen pouali uan sentipaj tlajtoli (Art. 121). Tlen sesentipa tlaltokayol momakas patilistli tlen nochi katli mochiua pan tekpanali tlakuaualtekatl tlen sekinon tlaltokayolmen. Machiotinin mexkosenkotili, ika machiotlajtolmen, kijtose kenijki nelnelia uelis mochluas chiuallistli, amatlallistli uan tekpanali tlen tlajtoua tekitlatsinkuili:

- I. Machiotlajtolmen tlen se tlaltokayotl uelis kiplas ipati pan itlalpa uan amo uelis mochluas pan seyok tlaltokayotl.
- II. Nochi tlatekiuili katli iaxka, motlatskilis tlen machiotlajtoli kampa eltok inon.
- III. Tlakuaualpetonili katli temakakej uexkaketsali tlaltokayotl ka ixkayotl katli kipixtok uan momelaua pan seyok tlaltokayotl, uelis kiplas ipatijka, kema kiampa tlajtoua inin machiotlajtolmen.

Tlakuaualpetonili tlen ixkayotl maseualmen uelis mochluas pan seyok tlaltokayotl, kema tlaixpanojketl itskilojtos, tlakuualistli katli temakak, uan kema ki amanotskej ma mokalaki pan itlatemolis.

- IV. Amachiuallismen tlen itstini sanimayotl ken mochijki tlen tlajtoua se tlaltokayotl, kipiasej ipatilistli pan sekinok.
- V. Amatsontiltlamachtli katli temaka tekichuanin tlen se tlaltokayotl, ika machiotlajtolmen yani moipanitas pan sekinok.

Chikuasen pouali uan ometipaj tlajtoli (Art. 122). Kijtojtok ipan tekpantli ome pouali uan nauitipaj tlajtoli tlen ni tlanejneuiyotl ipan itlanauatlistli D.F., itlanauatijka eltos tlen axkayotlanauatijkemen, uan chiualketstili, machioketstili uan tlakuaualtekatl tlen tlaltokayotl, tlen tlajtoua ni tlajtoli.

Yani tekitinimen tlen D.F., nechikolmachioli, tekitlayakanketl tlen D.F., uan uexka tlapixketl uexketsali.

Nechikomachioli tlen D.F., motlalis ka machiotlajtolketl katli kikixtijke ka imiyaka tlausanili uan katli kikixtijke tlaixpantijkayotl, tlen kijtous amatokayolmen tlen tlajtous ni tlajneneuilyotl uan machiotlajtoli tlen D.F.

Tekitlayakanketl tlen D.F., kipiayas imako tlachiualli uan miyayotl amatekilistli uan uetsis ipan se maseuali, tlen kitlapejpenise ika tlauntsanali tlen nochi, majkajtok uan ikeyoktsin.

Uexkatlajpikketl uexketsali uan ueyi tlaixnamijkemen tlakuualistli, ika sekinok tlaitskilistli tlen ijkuilijtok amochtli xitlualistli tlen D.F., tekipanosen initeki senkayotl tlajtolketsali tlen tlakuitlauijketl tlen nochi pan D.F.

Tekimaxaloli kampa kinmelaua uan tlanauatijketl tlen D.F., motlatskiltilis pan ni tlanauatili:

A. Kichiuas machiotinin mexkosenkotili:

- I. Machiokichiuas tlen tlanauatili D.F., uan amo tlen katli kichiuas nechikol machioli;
- II. Kichiuas amoch machiotlajtoli tlen D.F.;
- III. Machiokichiuas amatlauikalistli tlen D.F.;
- IV. Kijchiuas tlanauatili katli kikuatlalis tlen kinamiki, mexkosenkotili tlanauatianin; uan
- V. Sekinok tlanauatili tlen tlajtous ni tlajneneuilyotl.

B. Kinamiki kichiuas mexkotlanauatijketl:

- I. Kipeualtis machiotlajtolmen ipan machiotinin mexkosenkotili katli kimelaua D.F.;
- II. Kitlalis ixpa tlajtoltinin ajkeya kipia kipatlas, tla kijkuinisej, ueyi tlanauatijketl tlen D.F.;
- III. Kititlanis sesen xiuitl ipan machiotinin mexkosenkotili, amachiualli tlen tlaualistli tlen moneki kimakasej tlen kitekiuis tomin D.F. Tlen mochiuas, tlanauatijketl tlen D.F., kinextilis mexkotlanauatijketl nopa amatlatlanili, tlen tlajtous machiotlajtoli;
- IV. Temakas tlachialis tlen malakachmoyajketl ikualtikapa tlachiyalistli tlen xitlualismen katli kikixtis machiotinin mexkosenkotili tlen D.F.; uan
- V. Tlen sekinok tlanauatili katli tlajtous ni tlanejneuiyotl, amochxitlualistli tlen D.F., uan machiotlajtolmen.

C. Amochtli xitlualistli tlen D.F., kichiuas tlen yayani:

ACHTIUI TLATSINKUILI. Nechikolmachioli:

- I. Machiotlajtolkemen pan nechikol machioli kintlajpepenise ejeyitipa xiuitl ka tlausantli tlen nochi itstinin, ka tlamajkauili, ka tlaxitlauali uan ka ichtakatlauasanili tlen katli tlajtoua machiotlajtoli, yani kitekiuis kenijki mochiuas tlapepenolpa, temakas amatlaixnextikayotl uan kenijki amo moselis tlen tlajtoua pan tekpantok tlen ompoali uan se, expoali uan najpoali uan majtlaktli uan chiknauilajitoli tlen ni tlajneneuilyotl;
- II. Katli tlajtlani ka elis machiotlajtolketl amo uelis nelkentsi katli tlajtlani katli elis axkayotl machiotlajtolketl.

Motekiuis pan nechikolmachioli uan itekitlapaleuikauan kampa kimelaua yajuantin kitekiuisse tlanauatili tlen tlajtoua ompoali uan majtlaktli uan se, ompoali uan majtlaktli uan chiknauilajitoli, expoali uan se, expoali uan ome, expoali uan nauilajitoli uan expoali uan majtlaktli uan chikometipaj tlajitoli tlen ni tlanejneuilyotl;

- III. Sesentika tlaneneuili katli miak kikixtis amatlauasanili, uan moneki kikixtis ome kaxtoli tlen tlausanili (30%) pan D.F., kimakase tlapouali itlaixnamijka machiotlajtolkemen tlen uelis kixaxilis imiyaka tlanauatianin;
- IV. Kitlalis tonali kema mochiuas tlen ompa mosiaketsase pan se xiuitl uan katli itstose kema ni tekitini mosiaketsase. Amatlanonotsali kema mochiuas nimaya nesentiloli yani tlanauatis nechikolmachioli tlen imiyaka katli itstosej uan tlanauatijketl tlen D.F.;
- V. Nechikolmachioli, tlen tlanauatij amochxitlualistli, kiplas yani tlanauatili:

- a) Kichiuas iama machiotekpamitl, katli kititlanis ka tlayakanketl tlen D.F., uan kimoyauas;
- b) Kitlachilis, kamanaljuis uan kiselis sesen xiuitl tomin tlaneneuiltekiuili uan amatlaxitlauali katli asi tomin pan D.F., achiui kipanoltis katli motekiuis tomintlaxitlauili. Pan ni machiotlajtoli kampa asi tomin, amo uelis mokalakis tomintlauikalistli achi miyak tlen katli kin makak machiotinin mexkosenkotili katli ka yani kitekiuis tlen D.F.

Katli kipia tlanauatili kipeualtis kichiuas machiotomin tekiuili uan machiotomin temakalistli kimelaua kichiuas tekitleyakanketl tlen D.F. Tonal kakiuili kema kiixpantis tlami pan ome kaxtoli tonali tlen majtlaktli uan se metstli, uan amo uelis kiixpantis kema motekipatlas

tekitlayakanketl tlen D.F., uaka kena uelis kiixpantis pan sempoali tonali tlen majtlaktli uan ome metstli.

Nechikolmachioli sesen xiuitl kichiuas iamatlaixpantili tlen tomin tlatekiuili uan kititlanis ika miak tonali ka tekitlayakanketl tlen D.F., uan yani kitlatskiltilis katli ya kichiuas.

Yani mochiuas miyayotl kaltomin ajokuili tlen D.F., katli amo moneki, tlen tlajtoua pan ome pamitl **c)** pan naui pilijtoli tlen makuilpoali uan kaxtolitipaj tlajjtoli tlen ni tlanejneuiyotl.

c) Kitlachilisej miyatotl tlen amatomin tekichiulistli katli mochijki se xiuitlaya, ika itlachiales tlen D.F., tlen nechikol machiojtlakamen tlen tlajtoua pan chikuasen pilijtoli tlen expoali uan majtlaktli uan nauitipaj tlajjtoli.

Amatomin tekichiulistli katli mochijki se xiuitlaya, ni motitlanis pan nechikol machiojtlakamen pan majtlaktli achitui tonalmen tlen chikuasen metstli. Ni tonaltlamachtili, uan nojkia ken kema kiixpantia amatlapeuaultili machiojtlakamentl tlen katli asis uan kisas tomin, uan kena uelis motonalueiakilis kema motlatlanis tlen tlanauatijketl tlen D.F., uan kena monekilia ika itlachialis nesentiloli.

Tekitlayakanketl tlen tekitlachialis tlen D.F., kitokaxtisej ika ome expatlakotomitl katli paya momelaua pan nechikol machioli ika tonaltlakotomitl chikome xiuitl uan moneki kiximatis tlen achitui pan iteki makuili xiuitl, tomintlachialistli uan kuali nemiltli.

d) Kitokaxtis katli kipatlas pan iteki kema monekilis, uan elis tlanauatijketl tlen D.F.;

e) Kichiuas machiotlajjtoli uan ka yani kuali monenemiltis miyayotl kaltominajokuili, katli motekiuis tomin, tomintlapoalistli uan tomin tlen motekiuis pan D.F., uan tomin tlamokuitlauilistli tlen tlaltokayotl uan kypias ipatili uan tekitlatlanili, uan kijtos tlen katli paya mochiuas, tekinemilis uan tlakuualpetonili. Katli iteki amatomin tekichiulistli mochiuas tlen ken moneki se xiuitl, machiotlajjtoli, amo san chichiko uan ka kuali netemachili.

f) Kichiuas machiotlajjtoli katli kuali temakas pan tekitlapepenolpa tlen D.F., ka majkatolistli uan patilistli, ka tlausanilmen tlen itstinin, majkauilistli, ixtakayolistli uan xitlauak; uan mochiuas ken tlajtoua tlatsinkuili amochtili xitlaualistli tlen D.F., uan kiampa mochiuas tlen tlajtoua machiotlajjtoli tlen eltok pan **b)** uan tlami pan **n)**, tlen naui pilijtoli tlen makuilpoali uan kaxtoli uan sentipaj tlajjtoli tlen ni tlajneneuiyotl, uan katli kijtous **j)** uan **m)**, kichiuaj

tlaltokayotl tlanauatijketl, machiotlajtolkemen tlen tlaltokayolmen uan teyoual tlatilankemen mokalakise uajka, uelis kitlalise tlanauatijketl tlen D.F., nechikol machiotlajtolkemen uan xexelol tlanauatijkemen;

g) Machiutilos pan miyayotl tlatekiyolistli pan tlaltokayolmen, ka tlanauatistli katli kitekiuis pan amatekpanali;

h) Machiutilos pan sanimanyotl tekpantlajtoli uan machiol tlaiyauilpamitl; kitekiuis xitlualismen tlen itstinin ixkayotinin, uan mokalakisej tlen itstinin, ixkayotl tlamauauijketl, teki amatlasenkauali tlen miyayotl katli se kipia iaxka uan senkauali tekitanemakilistli.

i) Machiutilos pan manuili pan sanimanyotl; ka kuali tlatlanili kema amo onka tlamokuitlauianin uan kuali tlanauatijketl; tlen katli temaka tlamokuitlauili kalteaxkamen; tlamaluili, tlanamikayotl, yolchikualistli uan tlakechialistli uan tlamokuitlauilistli tlakechialistli;

j) Machiutilos pan kenijkatsa moueyichiuas, pan altepemen, kenijkatsa motlaltekiuis; kimokuitlouis uan kipixtosej yolkamen uan kuatinin; kaltinin, kalchialmen, miyayotl ojtli nemilistli, ojtli kampa nemisej uan kampa mosiajketsase teposnemenkemen; tlapixtos uan miyayotl tekichiali; uan kenijki kuali motekiuis tlen katli kipia iaxka tlen D.F.;

k) Kitlachilis ma kuali monenemiltis miyayotl tekichialistli; machiutilos tlen tekipanuan pan altepem teposnemenkemen, tlachpampa, paxalouanin uan kalsiakualistli, kalnechikol tlanemakilistli, kalmijkatlajpialmen uan kampa onka nochi katli se mokouis uan mijkakalmen;

l) Kichiuas machiotlajtoli amatomin tekiuilistli uan tlanauais pan tekilistli; ueyikayotl tlen tlapialmen uan tekikuatitlamitl; kitlalis kakiuili tlen tlanemakili; kimanauis yolkamen; miyayotl tlaixpantilpakilistli; chial tlamantli tlaipanital tlaixnecxayotl uan mauutilistli; uan tlamachtilistli tlen itstinin tlen tlajtoua VIII pilijotli pan eyitipa tlajotli tlen ni tlajneneuilyotl;

m) Kichiuas machiotekpamitl tlen uexkaketsali katli iteki tlakuaualtekatl tekijketl tlen D.F., uan mokalake ininteki miyayotl tekichuanin tlen pan inon; n). Kichiuas machiotekpamitl tlen uexkaketsali tlen kuesolamamen pan D.F.;

n) Kiixpantlalis peualtekitl machiotlajtolmen uan amatlajkuiloli itekikayotl tlen D.F., ixpa machiotinin mexkosenkotili ; uan

o) Uan sekinok katli kiniljuia uan tlajtoua ni tlajneneuilyotl.

OME TLATSINKUILI: Tlen katli ueyi tlanauatijketl tlen D.F.:

I. Pan itekilistli tekipanos chikuasej xiuitl, tlen peua pan makuili tonali tlen majtlaktli uan ome metstli tlen kema pan nopa xiuitl mochijki tekitalapepenolpa, uan yani mochiuas tlen tlajtoua machioli tlapepenolpa.

Tlan elis se tlanauatijketl tlen D.F., moneki kinechikos katli tlajtlani amochxitlualistli, uan moneki kipixtos: maseuali katli tlakatki pan ni mexkohlali uan ka yolchijka ixkayotl ika itstijka pan ichan eyi xiuitl nelnimaya achiui kema mochijki tekitlapepenolpa tlan ya tlakatki pan D.F., uan makuili xiuitl ka amo tonal tlakokotostli katli tlakatkej pan seyok tlaltokayotl; kipixtos tsontijtos sempouali uan majtlaktli xiuitl kema mochijki tekitlapejpenolpa uan amo tekitik achiui se xiuitl ken tlanauatijketl pan D.F., tlen kampa eua amo kitsakuilis tlan kineki elis miyayotl axkayotl tlanauatijketl tlen pan seyok tlaltokayotl.

Kemaj kintekikixtlilia tlanauatiteketl tlen D.F., tlajjoltlakamen kitokaxtix, ka itlachialis tlen ueyi tlanauatiketl mexcotlali, se katli kitekitsontis. Tlan tekikauas tlatokstin, uajka mokauas miyayotl tlayakanketl tlen tlajtoa machiotlajtoli tlen D.F. Tlan kikajki iteki ka ipakilis uan ka seyok tlenijki, nechikol machiotlajtolmen kitokaxtis se katli kitekitlamis. Tlan ka ipakilis tekitlakauas tlayakanketl tlen D.F., uelis momakas tlan onka ueyi tlaixpanoli. Tekisiajketsali katli tlajtlani mopanextis tlen tlajtous amochxitlualali.

II. Tlanauatijketl tlen D.F., uelis kichiuas ka tlanauatijkayotl:

- a)** Kitsontis uan kichiuas tlen tlajtous machiotlajtoli tlen D.F., katli kichiuas machiotinin mexkosentikotili, tlen katli uelis kichiuas yaya uan kampa kimelaua;
- b)** Kielilitis, kimoyauas uan kichiuas tlen tlajtous machiotlajtolmen katli temaka nechikol machioketstili, kitlachilis tlen moneki katli kichiuasej, katli temakasej ka machiotlajtoli, machiol tlajtolamatl uan xitlualismen. Yampatsa uelis kichiuas, tlachialistli pan machiotlajtolmen katli kintitlanili nechikol machioketstili uan ma kipatijmaka tlen amo panos majtlaktli tonaltekitikayotl. Tlan amatekichiuatistli katli moitak kipatimajkase ka ome tlen eyi tlakotontli tlajjoltlaxitlauanin tlen itstikej, nojkia kipatimakas tlanauatijketl tlen D.F.
- c)** Kipanextis itlatsinkuil machiotlajtolmen uan machiol tlajtolamatl pan ixpa nechikol machioketstili;
- d)** Kintokaxtis uan kinpatlas ka majkayolistli tlen miyayotl tekichiuatin tlen tlatskijtokej pan tekitlayanananin tlen D.F., tlen amatokaitl uan amatekipatilistli amo moijtojtos tlen seyok chiuali tlen ni tlanejneuiyotl uan sekinok machiotlajtolmen katli imelaua;
- e)** Kichiuas ken tekitlayakanketl pan miyayotl tlamokuitlauili tlen tlajtous amoch xitlualali; uan
- f)** Sekinok katli kimaka ni tlanejneuiyotl, amoch xitlualali uan machiotlajtolmen.

EYI TLATSINKUILI: Tlen katli tlanechikoli miyayotl amatlachiualistli tlen D.F.:

- I. I.Kijtós xitlualistli katli momoyauas katli kichiuasej tlen nochi tlanauatianin tlen D.F.;
- II. Ki sentlalis tlen nochi tekichuanin tlen amachiualismen kampa motlalxexeloua D.F.

Nojka kijtos kenijki motlalxexelos tlen D.F., tlen katli uelis kichiuasej tekitinin katla kimelaua, kenijki monechikosej, kenijkatsa tekipanosej uan kenijki mouikase ika tekitlayakanketl tlen D.F.

Tekitlayakananin tlen amachiualismen kampa eltók tlalxexeloli kintokaxtisej ka tlapepenolpa ka majkauali, ixtakayan uan xitlauak tlen tlajtoua machiotlajtoli. Uan xitlauaktlen kijtous ni tlanextiloli.

NAUI TLATSINKUILI.- Tlen katli kipia tlanauatili uexkatlajpíxketl uexketsali uan tlen sekinok tlapaleuianin tlakuaualtekatl:

- I. Katli elis melajmachiojketl tlen uexkatlajpíxketl uexketsali kisentilisej yampatsa katli tlajtlani ni tlajnejneuiyotl katli elis yekantlajtojtíketl axkayotl tepanitali tlen mexkotlali; monekis no, moixnexti tlen katli kichijki pan iteki, pan D.F. Uexkatlajpíxketl uexketsali mosentlalis ka tlapoalistli melajmachiojkemen katli tlajtoua inin machiojketl.

Tlan motekiuis tekikakiuili tlen melajmachiojkemen tlen uexkatlapíxketl uexketsali, tlanauatíjketl tlen D.F., kin ixpanextis inintokax pan nechikol machioketstili uian yajuantin kipatimakasej. Melajmachiojkemen itstosej pan ininteki chikuasen xiuitl uan ki ompausej pan nesentiloli; tlan kiselisej, uelis kinteki kixtilisej tlen tlajtoua pan nauí tekpanali tlen ni tlajneneuiyotl.

- II. Amatekichijkemen, tlakuitlauiyanin, uan tlatepanitali tlen uexkatlapíxketl uexkaketsali, tlen kaltlayauiltimen uan sekinok tlapaleuianin tlakuaualtekatl, Itstosen ika ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F. Ni ueueyotl kaltlayauiltili kipiaseñ chikome tekipanuanin, se elis tekitlayakanketl tlen uexkatlapíxketl uexkaketsali, uan nojka kimoyakanas ueueyotl. Uan sekinok katli mokauan elisej: se melajmachiojketl, se tlajpíxketl uan se pakilis tlajpíxketl, uan motlapепенis ika tlauasantli; se kitokaxtis tekitlayakanketl tlen D.F., uan omej kitokaxtisej

pan nechikol machioli. Nochi ueueyotl moneki kisentilisej nochi amamen katli tlajtlani tlen elis melajmachiojketl uan tekpanos makuili xiuit; uan uelis kinpatlasej tlen sesenka uan amoyok mo ompausej.

Ni ueueyotl kintokaxtis tlajpixkemen katli achiui tlasenkauan uan sekinok katli motokaxtiaj ka seyok tokaitl tlen D.F., tlen tlajtoua machiojtlajtolmen;

III. Motlasentlachilis katli uelis kichiuasej uan xitlauali tlanauatili tlen ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F., mochiuas tlen tlajtoua makuilpoalitipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl;

IV. Kijtosej kenijki mochiuas tlen tlajtoua inin machiojtlajtol uan ka mochiuas nechikol tlamachtili tlen tekpanouanin;

V. Mochiuas pan ni ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F., nojka melajmachiojkemen uan tlajpixkemen, katli amo uelis kichiuasej uan tlayauiltili tlen tlajtoua makuilpoali uan sentipaj tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl.

VI. Ni ueueyotl kaltlayauiltili tlen D.F., kichiuas amatomin tlajtlanilkayotl tlen katli kitekiuse uan kititlanis ka tekitleyakanketl tlen D.F., uan kiamatlatskiltis pan amachialistli katli motekiuis tomin ma moixnexti pan nechikoli machioli katli kipatimakas.

MAKUILI TLATSINKUILI.- Kipia eltos se uexkaketsali amakuesol tlasenkajketl, kypias itlanauatil kampa kisenkauas nochi kuesolmen tlen teaxkamen uan tekichiuanin tlen miyayotl amachiuanin tlen D.F.

Kypias nechikol tlanauatikayotl uan chialistli, uan yani monenemiltis tlen tlajtoua inin machiojtlajtol.

A. Yekanmiyayotl tlen D.F., moyakanas ka se tlakuualnejneuili tlen D.F., motokaxtis tlen tlajtoua amochxitlaualistli; ni tlanauatili uan inin machiotlajtol katli kimelaua kijtos kenijki mosentlalis uan katli uelis kichiuas.

B. Pan D.F. moipanitas katli mexko tlanauatijketl tlajtoua pan chikome tlakotontli tlen makuilpoali uan kaxtoli tlajtoli tlen ni tlajneneuilyotl. Tokatlistli uan tekpatilistli katli kipia tlen miyayotl tetilistli mochiuas tlen tlajtoua amoch xitlaualistli.

C. Machiosentili nechikoli tlen machiotinin mexkosenkotili uan pan inin tekisiakilistli, eltipa tekitleixnamikili, uelis kijkuinis tekitleanauatijketl tlen D.F., kemaj kichiuas ueyi tlaixpanoli uan kintlanauis tekilatskili uan miyayotl tlaixpanoli tlen D.F. Ni amatlajtlanili tlen tlajtoua

motekipatlas moneki kiixpanextisej ka tlajko tlen katli paya itstokej pan machiolsentili nechikoli uan eltipa tekitleixnamikilia tlan kimonekilia.

D. Tlen kuali monenemiltisej teyoualtlapixketl tlen D.F., uan teyoualtlatilankemen, uan yaniuán ka axkayotl uan D.F., pan amatekitlapeuaultili uan chiualistli tlen inon tekilistli tlalxexelolka tlen D.F., tlen tlajtoua makuilpouali uan kaxtoli tlajitoli, chikuasen pilijtoli tlen ni tlajneueiyotl kampa mochantisej maseualmen; tlamanauili tlen kuatinin uan yolkamen; tlamokuitlauili uan tlamanauili tlen kuatinin uan yolkamen, teposnenenkemen, kuali aijili uan kuitlakaltemoli; nechikolistli, apajtlitekiuili uan tekiuulistli tlen tlasoli katli amo palani uan miyayotl tlamokuitlauilkayotl, inin tekichijkemen uelis kichiuasej sentik tlalilistli tlen tlajtoua machiotlajtolmen.

Ni nechikoli uelis mosentlalis ika nochi katli tekipanouaj. Pan amatlajtol peuali tlajtos kenijki mosentilisej, nechikoltlanauatianin uan tekichialistli.

Ka ni nechikoli mochiuas tlalilistli:

a) Tekitlatsinkuili katli mochiuas ka sentikatekilistli, pan ni tlasentili, tlen moelnamiki tlalchiualistli uan tekichiuili, miyayotl tekimajkayotl uan chiuali katli tlajtoua pan ni se pamitl tlen ni tlakotontli.

b) Tekitlatsinkuili katli mochiuas, ika tekisentilistli tlen itstojke nechikoli, tlen katli kichiuasej pan inin teki uan nojkia kenijki temakas tlamantli tlen katli motekiuiaj, maseualtekipanouanin uan tomintlaxtlauili ka monenemiltis. Uan

c) Uan sekinok xitlualismen katli kitekiuisen tlen nochimen pan ueyiakili xexeloli, tekitlepaleuili uan tekichialistli tlen kijtosej nechikoli.

E. Tlen katli amo mochiuas uan kampa uelis mochiuas katli ni tlajneueiyotl tlajtoua pan nochi tlaltokayolmen mochiuas ka tekiltlanauatijkemen tlen D.F.

CHIKUASEN TLAJITOLNECHIKOLI

Tekilistli uan tekiltlamokuitlauili

Chikuasempoali uan eyitipaj tlajitoli (Art. 123). Nochi maseuali kipiaj ixkayotl pan kuali tekilistli uan katli kimonekilia; pan yani, motemos tekilistli uan nechikol tekilistli, tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Ni machiotinin mexkosenkotili, tlen amo kiixpanos ni tlatsinkuili, temakas machiotlajtolmen tlen pan tekilistli, uan kiani kichiuasej:

A. Tlen tekipanouanij, miltekitinin, kaltijtik tekipanouanin, tekimaitl chialistli uan tlen nochi tlaneuil amatekilistli:

I. Nochij tekilt kipia tetias chikuueyi kaultl.

II. Katli tekipanouaj tlayoua kipia tetias chikome kaultl.

III. Amo uelis mochiuas: kampa amo onka tlamokuitlauili uan mauililo, tlayoualtekilti kaltlamantli tekichialistli uan nochi tekilt teipa majtlaktli kaultl tlen tlayoua ka konemey katli ayamo kitsontiaj majtlaktli uan chikuasen xiuitl;

Mokaua mauilili kintekiusej konemey katli kipiaj majtlaktli uan naui xiuitl. Katli kitsontikeja majtlaktli uan naui xiuitl uan katli ayano kitsontia kaxtloli uan se xiuitl kinamiki tekipanosej chikuasej kaultl;

IV. Tlan tekipanoua chikuasej tonali, kipia mosiajketsas se tonal;

V. Siuamej kemaj tlanemiltiaj amo kichiuasej tekilt katli etik uan kitosneki mauililo pan ichikualis tlen itlanemilkayotl; Kipia mosiajketsas chikuasen xamano tlen achitiui kema nexkaya tlakatis ikone uan chikuasej xamano teipa kemaj ya tlakatki ikone, uan kiselis tlen asitok itlaxtlauil uan amo kipolos iteki uan sekinok xitlualismen katli kipixki ka iteki. Kema tlachiichitia kypias ome tekisajketsali pan se tonal tlen tlatlajko kaultl tlen sesenka pampa kitlamakas ikone;

VI. len tlaxtlauili katli kipiasej tekipanouanin elis tlen nochi tekipanouanin uan katli kipiaj tekiltlaixnamikili. Tlen achtiuimen monenemiltisej tlaxxelolpa katli momakas; uan tlen ome mochiuas san katli ueli kichiuas tekilistli uan tlen katli monekilia.

Nochi tlaxtlauili katli kipiasej tekipanouanin moneki kuali kiaxilis ka motlakouis tlen kitekiuia ken se uikayotl, kalchiali, pakilisnechikoli, tlamatili, uan ka uelis kinmakas tlamachtli ka chiuaulti ikoneuan. Tlaxtlauili katli kipiasej tlayekolismen momakas, nojkia tlen nochi tekiltlaxtlauil chiuahmen.

Nochi tlaxtlauli katli kipiasej tekipanouanin momakas ka se mexko nechikol tlatitlanili ka itlaixpantil tekipanouanin, tlen tlanauatijkemen uan ueyi tlanauatijketl, katli ueli kinpaleuis tekitlatitlanili tlen katli moneki uan kuali kichiuasej ininteki.

VII. Nochi sepa tekilistli moneki kiplas san se tlaxtlauli, uan moipanitas tlen suatl uan tlakatl uan kanke ejketl;

VIII. Nochi tlaxtlauli amo kin kixtilisej yon se kentsi;

IX. Nochi tekipanouanin kipiasej ixkayotl kiselisej itlatlan tlen kaltekichiuallistli, tlen tlajtoua ni tlanauatili:

a) Se mexko nechikol tlatitlanili, mokualtilia ika tekipanouanin, tlanauatianin uan ka ueyi tlanauatijketl, kijtosej kenijki kinmakase inintlatlan tekipanouani;

b) Mexko nechikol tlatitlanili kichiuas temolistli uan kichiuas nemachtili katli moneki uan uelis kiximatis kenijkatsa eltok mexko tomin tlaxtlauli. Kitlachilis yampatsa kenijki uelis kiueiltias mexko kaltekichiuallistli, kenijki kiselis itlatlan uan kenijki kimiakilis tomin.

c) Nechikol tlatitlanili uelis kitlachilis katlikinamiki itlatlan kema onkas yankuik nemachtili uan temolistli katli moneki;

d) Machiotlajtoli kijos kema amo temakasej tomi itlatlan yankuik kaltekichiuallistli ika se keski xiuitl, pan nochi tekitlatemolistli uan sekinok tekimen tlen mouikas;

e) Tlen momatis kenijki momakas tomin itlatlan tlen sesenka kaltekichiuallistli motlachilis ka tlatsinkuili kenijki kikixtilia tomin tlen tlajtoua machiotlajtoli tekitomin tlaxtlauli. Tekipanouanin uelis kichiuasej amatlajkuiloli pan kaltomin tlaxtlajkayotl katli amo kinpaktia, kichiuasej tlen tlajtoua tekpanali tlanauatili;

f) Ixkayomen tlen tekipanouanin katli kin makase tomin itlatlan, amo kitosneki uelis no kinemiltise amatekilistli tlen kaltekichiuallistli.

X. Ni tomin tekipanolistli moneki moixtlauas ka tomin katli motekiua, uan amo uelis motlaxtlauas ka se tlenijki tlakoali, amatlakoali, uan sekinok ipatlaka tomin tlaxtlauli.

XI. Kemaj monekis tekipanosej kueilise kauptl tekilistli, momakas ompa tlaxtlauli tlen kampa pano kauptl katli kimelaua. Amo uelis panos eyi kauptl pan se tonal tekilistli, uan amo uelis panos tlen eyi tonali. Katli ayamo kitsontia kaxtoli uan se xiuitl amo uelis kinselisej pan ni tekitl.

XII. Nochi miltekichiualli, kaltekichiuallistli, tekiostochiuallistli uansekinok tekitl, mochiualtis tlen tlajtoua machiotlajtoli katli kimelaua kinmakas inintekipanouanin kali kampa

mosiaketsasej. Ni tlachiuáltili momakas ka itlaxtlaui katli temakan kaltekichialistli pan se mexko tomin ajokuili tlen uelis kitekiuisej itekipanouanin kiani uelis kintlaneltisej tomin uan uelis mokouisej ininchaj.

Momachilia nochi kiselise tlapaleuili ika se machiotlajtoli uan mochiuas se nechikoli kampa itstose mexko tlayakananin, tlen tekipanouanin uan tlanauatianin, ma kiamatekipanokan mexko tomin ajokuili tlen kalmen. Ni machiojtlajtoli kijtos tlake tekpanali mochiuas uan tekipanouanin elis inin iaxka se kali.

Sentik kamanalmej tlen tlajtoa achiui se pamitl tlen se pilijtoli, tlen eltoke uejka kajkala kipia tlachiuáltili kichiuasej kaltlamachtilyalmen, kaltepatikemen uan sekinok tlapaleuili tlen moneki pan teyoualpa.

Nojkia pan nopa tekipanolistli kema pano majtlakpouali itstinin, kikauasej se tlalkakiuili, tlen kixailis majtlaktli uan ome tsontli uan majtlakpoali tlaltamachiuili (m2), kampa motlalis tlanemakilsentika, ueyi tekikalmej kitlalisej kampa itstosej miyayotl tekichuanin uan kampa mosiaketsasej.

Mauilili eltos pan se kaltekipanoli, kampa kinemakase chichika tlailistli uan kaltomin ajauiltili;

XIII. Kaltekichualismen tlen ueli iteki, mochiuáltisej kinmakasej inin tekipanojkauan nechikol nemachtili tlen kenijki kichiuasej inin teki. Machiotlajtoli tlanauatis kenijki mochiuas tekpanali uan ka tlake tekipanosej uan tlanauatianin kichiuasej ka ni tlachiuáltili.

XIV. Kaltekitlayakananin yajuantin mokauas inin mako tlan se itekipanojka mokokos uan tlan kypias se tekittlanauili tlayekolistli, tlen panos kema kichijtok pan iteki; uajka tlanauatijketl kipia tlaxtlauas katli kimelaua, tlan mijki uan tlan amo uelis tekpanos se keski tonali uan tlen nochi inemilis, tlen tlajtoa machiotlajtolmen. Ni tlachiuáltili kypias tlayakanketl maske ya amo kitlanejki nopa tekipanojketl.

XV. Kaltekitlayakanketl kypias chiualtili kitlachilis tlen katli kichiuaj, machiotlajtolmen tlen tlajtoa tlaxpampa uan tlamokuitlauili kampa kaltekipanoua uan kichiuas katli moneki tlamokuitlauili tlen amo onkas tlanauili kema kitekiuia tepostekichialistli, tlatekiuili uan tlamantli katli motekiuia, nojkia kitase makuali eltok ichikualis uan inemilis tekipanouanin uan kema siuamen tlanemiltiaj. Machiotlajtolmen tlanauatis kenijki kin tlayauiltisej kema amo moipanitas;

XVI. Tlen tekipanouanin uan kaltekitlayakananin kipiase ixkayotl mosentik paleusej kema se kamanali kin tlanauia, kipiasej nechikolistli katli kin manauis, nechikol tlamatilistli uan sekinok;

XVII. Machiotlajtolmen kiximatis ixkayotl tlen tekipanouanin uan kalteki tlayakananin, tekikauali uan tekiketsali;

XVIII. Tekikauali elis xitlauak kema momakas san se tlapaleuili pan tekichiuili, yolpakilis onkas pan axkayotl tlen tekiti uan tlahtlauil tomin. Pan miyayotl chiuali elis ka tlachiualtli temachiltise tekipanouanin ka achiui majtlaktli tonali, pan nechikol kuesol tlasenkajketl, tlen kema eltok tonali kema motekiketsasej. Tekikaualten amo elis xitlauak kema tekipanouanin kichiuaj tlanauili ika itstinin uan teaxkamen uan tlan onkas yaoyotl, tlen iaxka mexkotlanauatijketl;

XIX. Tekiketsalmen elis xitlauak san kema katli mochiua uan moneki ma moketsa tekiti tlen kipiase ipati katli tlaeliltia, tlen achiui itlachialis nechikol kuesol tlasenkajketl;

XX. Tlan onkas kuesoli tlen tekipanouanin uan tekikal tlayakananin, mokuaultlis tlen kijtos nechikol kuesol tlasenkajketl ika ixpantli san se tlapoali tekipanouanin, tekikal tlayakananin uan se mexkotlayakanketl;

XXI. Tlan tekikal tlayakanketl amo kineki kisenkauas kuesoli uan amo ki ipanitas tlen tlajtos nechikol kuesoltlasenkajketl tlakuualpetonili, motlamiltis tekitekiyotl uan mochiualtis kitlaxtlauis tekipanojketl ika itlaxtlauail ipatijka eyi metstli, uan nojkia tlanauili tlen kiselis. Ni tlajtoli amo mochiuas kema mouikas tlateluil tlen tlajtoua katli motokilia pilijtoli. Tlan tekipanouanin amo kiselias senkauili, uajka tlamis tekilistli;

XXII. Tlan kaltekitlayakanketl kikixtilis iteki se tekipanojketl tlen amo moneki uan kema kalajki pan se nechikoli tlanauilkayotl, uan tlan nojkia kalajki pan se tekikauali xitlauak mochiualtis tlen kijtos tekipanojketl, ya kijtos tlan tekipanos uan tlan san kitlaxtlauis tlen ipatijka eyi metstli tekipanolli. Machiotlajtoli kijtos kema kaltekitlayakanketl amo kichiuas tlen tlajtlani tekipanojketl tlan tekipanos ika tlahtlauili katli kimakas. Nojkia kipiase chiualtili kitlaxtlauis tekipanojketl tlen ipatijka eyi metstli itlaxtlauil, kema kisas pan iteki pampa tekikal tlayakanketl kiixpanok pan itlakayo, itlauikal, tatauan, ikoneuan uan ikniuian.

Kaltekitlayakanketl amo uelis kisas tlen ni tlanauili, kema tlaixpanoli uala pan iuilkaljuan ika itlamatilis tekilayakanketl;

XXIII. Tomintlaneltli katli kiselias tekipanouanin tlen kitlani tlen se xiuitl uan ka tlanauiltlaxtlauili, moixtlauas nimaya kema poliuis kaltekipanolistli;

XXIV. Katli tlaui kaj tekipanouanin pampa kitlanejti tekikaltlayakanketl, tekipanojketl yaya tlaxtlauas uan amo uelis kin inamasej inin uikaljuan uan amo kichiualtisej ma tlachtlaua tlen kitlani tekipanojketl tlen se metstli;

XXV. Kema kintekitemouaj amo tlaxtlauasej tekipanouanin kema mochiuas pan teyoualtlatilankemen, uan ka sekinok teaxtekikalmen.

Kema temaka ni tlapaleuili moneki motlachilis katli tlajtlani tekintl uan ka san se tlaselistli, kinmakasej katli nelnelia kinmonekilia nopa tekintl ka mopaleuis ka iuikaljua;

XXVI. Nochi tekintl katli mochiua tlen se mexkoejketl tekipanojketl uan se analiejketl tekitleyakanketl, moneki kisenkauas ka machiotlajtoli katli kimelaua uan kiplas amapanojketl tlen altepetl kampa yas tekipanojketl, pan nopa amapanotili nestos ijkuilijtos kema mokuapas tlaxtlauas katli kitekiui;

XXVII. Amo momakas uan amo kinchiualtisej tlen tekipanojketl uan tekitleyakanketl, maske tlajtous pan machiotlajtoli:

- a) Kema kin tlayauiltiaj ka miak tekintl, pampa kiampa kimonekilia.
- b) Kema kin tlaxtlauia tlaue kentsi tlan kiampa kijtous nechikol kuesoltlasenkajketl.
- c) Katli kijtous amo kintlaxtlauis kema tsontik uan panok se xamano.
- d) Kampa kijtosej onkas se tekisajketsali, tlakoalchiali, ouaatl, chichik tlailli, uan kalnemakilistli kampa kintlaxtlausej tekipanouanin, kema amo nopaya tekipanous katli kimelaua.
- e) Kema kinchiualtiaj tlakoasej pan se kalnemakilistli.
- f) Kema amo kiselia itlaxtlauil pampa onka tlanauili.
- g) Kema kijtous amo kiselis tlanauil tlaxtlaui se tekipanojketl pampa mokoko pan iteki, uan tekiltlanauili tlayekolistli, kema amo mochijki tlen tlajtous sentikatekichiali uan kema ki teki kixtilijke.
- h) Uan nochi ixkayotl katli kinpaleuia uan kinmanauil tekipanouanin tlen tlajtous machiotlajtolmen.

XXVIII. Machiotlajtolmen kijtose tlakeya tlatekiuili iniaska uikalmen, amo uelis kinkixtilisej uan uelis momakas ka amatemakilistli tlen tlajtos machiotlajtoli;

XXIX. Miyayotl xitlualistli, uan paya kipixtos kema ajkineki ayakmo uelis tekipanos, pampa ueuentsij, nemilistli, kema kinkixtiaj pan iteki, ka kokolistli uan kema se mokokos, kampa

konetlamokuitlauiaj, uan sekinok tlapaleuilstli katli kinmonekilia tekipanouanij, miltekitinij, katli san panonitekitinij uan amo kiselia tlaxtlaui, uan sekinok nechikolismej ka iuikalauj.

XXX. Nojkia onkas tlapaleuili, pan nechikol tekipanouanij katli kichiuase kalmej amo patio uan kuali tlachijchiali, uan tekipanouanij uelis kikixtise se kali tlen elis iaxka; uan

XXXI. Ni machiotlajtoli kimelaua kichiuase ma moipanita nochi tekitinij pan tlaltokayolmej, kampa kinmelaua kichiuase, uan yani uelis kisenkauasej axkayotl mexkotekitinij tlanauatijkemey:

a) Maxaual teposchijkemey uan tlatekiuili:

1. Tepostlatsomalistli.
2. Kaltlilmekachiualistli.
3. Ixmekakopinalistli.
4. Ulikalchiualistli.
5. Kalchual tsopelikayotl.
6. Tekiostotl chiualistli.
7. Tetlakixtili uan tepostlachiualistli, uan kixilia sekinok teyeyekchiali, tlen tlatekiuili uan molonilistli, uan nojkia tetilis tepostli tlen eltok uan tlen katli kisa pan inon;
8. Tekiaolinistli.
9. Yayauik achiajkatl kalchiualistli;
10. Apoltetikchiualistli tlapepecholi.
11. Nextli totonkalchiualistli.
12. Teposmimil nenenketl chiualistli, nojkia katli kitekiuia uan tilmekatl,
13. Pajtlikalchijketl;
14. Kuauitl amatlchiualistli;
15. Chiauak tlachiualistli;
16. Kalchual tlakualistepostlachiuali;
17. Kalchual yoltsopek kalchiualistli;
18. Teposkaltlasalol nenenketl chiualistli;
19. Kaluapal chiualistli.
20. Kalchualteskatl uan lemetechiualistli.
21. latl kalchiualistli.
22. Kaltomin ajoketl uan tlanejketl.

b) Sentika kaltekichiuali:

1. Katli kiamapaleuia mexkotlanauatijketl tlen xitlauak uan katli amo;
2. Kampa onka axkayotl sentikatekitlaselili uan sentika kaltekichiuali; uan
3. Katli kichiuua sentikatekitl, tlen iaxkamexkotlali uan katli kimelaua axkayotl, pan axoxouili, uan tlen tlatskijtok mexkotlali.

Nojkia axkayotl kichiuasej, tekimachiotlajtoli kema onka kuesoli uan kintlanauia tlen ome uan eyi tlaltokayolmej; sentikatekitl katli moijto mamochiuua ka tlaipantili pan se o sekinok tlaltokayolmej; katli kichiuase nochi amatlayakananij tlamachtlanauatijkemej tlen tlajtoua machiotlajtolmen; uan nojkia katli kichiuas chiualtili tekikaltlayakanketl ka tlamachtili uan kenijki kichiuase inin teki, tlamokuitlauili uan tlachpanpa pan ininteki, moneki axkayotl tekichiuuanin kipiasej itlapaleuilis tlen tlaltokayolmen, kema kichiuua tekipanoli tlen nenechka, tlen tlajtoua machiotlajtoli katli kimelaua.

B. Pan sentikatlanauatili uan tekatlanauatijketl tlen D.F., uan itekipanouanij:

- I.** Pan se tekitl tonaya uan tlayoua tekipanose chikome uan chikueyi kaultl. Tla pano ni kaultl pan se tekitl moixtlauas ompamitl. Yon se tekipanojketl amo uelis tekipanos eyi kaultl momostla uan amo uelis ki expauis pan sempa.
- II.** Pan se xamano se tonal mosiaketsas tekipanojketl uan kitlastlause;
- III.** Tekipanouanij uelis mosiaketsase uan uelis kinmakase sempoauili tonali pan se xiuitl uan amo kintemouilisej.
- IV.** Tomintlaxtlauili tlen nochi tekipanouanij moneki nochipa eltos pan amatomin tlaxtlauili, uan amo uelis kitemouilise itlaxtlauil.

Amo uelis moechkapanos tomintlaxtlauili tlen nochi tekipanouanij tlen D.F. uan pan nochi tlaltokayolmej.

- V.** Pan se tekitl itlaxtlauil elis san se, tlen nanamej uan tatamej.
- VI.** Amo uelis kintlaxtlause se tekipanojketl, uelis kintomintemouse, kintomin kinkixtilisej uan kinkixtilisej se tlenijki tlatekiuili tlen kijtoua xitlualistli.
- VII.** Nochi tekipanouanij kinselisej uan tekipanosej tlen katli kiyekoua uan ueli kichiuaj.

Tlaltokayolmej kitlalis kaltlamachtilyalmej tlen kiamatlayakanas;

VIII. Tekipanouanij kipia xitlualistli, kinamamajkase uan uelis kitlajkoltise pan iteki tlen katli kiximati, kichiua uan tlen ipejka tekilistli. Sasanse uelis kiselisej pan se tekitt katli kintlamokuitlauia iuikaluj;

IX. Nochi tekipanouanij uelis kinkixtilise ininteki kema ajkineki kichijki se tlaixpanoli, tlen amo kiipanitak amaxitlualistli.

Tla se aki kitekikixtilisej uan amo tlaixpanok, uelis sempa kitekimakase, tlan amo uajka kitomintlaxtlauase tlen tekpanali tlanauatia. Kema tlamis se tekitt, tejipanouanin katli kintlanauj kipiasaj ixkayotl makimakaka seyok tekilistli san se ipatij uan kitomintlaxtlause tlen tlajtous machiotlajtoli.

X. Tekipianuanin kipiasaj ixkayotl mosentilisej kampa kinmanausej inin teki. Kipiasaj ixkayotl kichiuasej tekikauali tlen achitui kichiuasej tlen tlajtous machiotlajtoli, tlan se o seyok miyayotl tekichiuale kema kiixpanon ixkayotl katli ni tlajtoli kijtous;

XI. Tlamokuitlauili tlanechikoli mochiuas tlen ni kentsi tlatinkuili tlajtous:

a) Tlaxtlauas katli mokokojke uan tekitlanauale tlayekolistli; tekitlanauili amo tlayekolistli uan konetlachilistli; tekitlamiltli, amoyok ueli tekipanoua, ueueyotl uan mikilistli.

b) Tlan momokos uan tlan kipia kokolistli, kypias ixkayotl tlen tekitt ken kijtous machiotlajtoli.

c) Siamej kemaj tlanemiltiaj amo kichiuasej tekitt katli etik uan kitosneki mauililo pan ichikualis tlen itlanemilkayotl; Kypia mosiajketsas se metstli tlen achitui kema nexkaya tlakatis ikone uan ome metstli teipa kemaj ya tlakatki ikone, uan kiselis tlen asitok itlaxtlauil uan amo kipolos iteki uan sekinok xitlualismen katli kipixki ka iteki. Kema tlachiichitia kypias ome tekisajketsali pan se tonal tlen tlatlajko kauitl tlen sesenka pampa kitlamakas ikone. Uan kiselis pajtilistli, kimakasej pajtli, tlapaleuili ikone uan kampa kikone mokuitlausej.

d) Iuikaljuan tlen se tekipanojketl kipiasaj axkayotl kinpajmakase uan kintlachilisej, tlen tlajtos uan kijos machiotlajtoli.

e) Motlalis kanke mosiajketsasej uan kampa moyolkuis, uan nojka kampa motlakousej kampa temo kentsi ipati tlen nochi tekipanouanin uan iuikaljuan.

f) Kinmakasej inincha tekipanouanin tlen amo tlauei patio, kikoasej uan kampa mokaltlaneusej tlen eltok achiuui pan amatlanauatili. Uan tlaltokayotl tlen tomin katli temaka, kitlalis se mexko tomin ajokuili tlen kalmen, ka yani kitlalis tomin ka mopaleusej nochi tekipanouanin uan kitlalis tomintlaneltili uan inoj uelis kitekiusej uan ka kikoasej amo tlauei patio inincha tlayeyekchiuali, uan nojkia ka kichiuas uan kikualchichiuas, kiyeyekchiuas ka ni tlachtlauili.

Nochi tomin katli asis pan nopa tomin ajokuili moneki nochi kimatisej tekichuanin tlamokuitlauianin tlen tlajtoua machiotlajtoli uan katli kimelaua, kenijki uan ka tekpanali tlen kenijki mo amatlalis ni tomin ajokuili uan momakas uan moaxkamakasej tomin tlaneltili.

XII. Nochi kuesolmen tlen sanse, nechikolmen uan nechikolmanauiani moixpantis pan se axkayotl uexkaketsali senkauali uan monechikoltlalis tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Nochi kuesoli tlen miyayotl tlakuaualistli tlalotl uan inin tekichuanin yani mokualchiuas ika ueyi tlaixnamijkemen miyayotl tlakuaualistli axkayotl; tlen panos ika axkayolt tepanitali tlen mexko tlali uan inin tekichikauanin mosenkauas tlen ni iyo tekichuanin.

XIII. Nochi tsonkotomen, axoxouiltekitinin, analitekipanonin, yekanmiyayolmen tekitinin uan kaltlamokuitlauiani, motekipanosen ika injuantin ininxitlualis.

Tlaltokayotl temakas pan nechikoli tsonkotomej tekipanouanin, ajakatepos tekipanouanin uan tlen teposmanauijkemen, nochi tlapaleuili katli moixnextia ipan f) tlen maktlajtli uan se pilijtoli tlen ni nextiltlajkuiloli, ipan tlajtoli ken ni uan ketli tekititos pan tekitlamokuitlauianin tlen nochi kaltekichuanin; uan

Nochi tekipanouanin tlakuualtekamen pan kaltlanauatyanin len teyoualtlatilankemen, tlaltokayolmen, tlen D.F., uan tlen axkayotl, uelis kinijkuinisen pan ininteki tlan amo kichiuasen tlen tlajtoua machiotlajtoli tlen kema tekititosej pan kaltlanauatili, uan amo uelis sempa kitekitlalisej uan amo uelis kitekimakasej, tlen kejueli mochiuas tlatemoli uan monanauis kema kitekixitilisej uan, tlan moneki, san uelis ki tomintekitlaxtlauasej.

Tlan kin inkuinisej pan inin teki miyayotl tekichuanin mochiuas tlen tlajtoua ni pilijtoli, uan katli kijtoua machiotlajtoli.

XIII-Bis. Tlayakanka kaltominajokuili uan axkayotl tlen tlaltokayolmen miyayotl llatekiyotl katli tlen nochi tlatskijtokej pan mexko tlayakanka kaltominajokuili tekipanosej tlen tlajtoua inin nextiltlajkuiloli.

XIV. Machiotlajtoli kijtos tlake tekiyotl kinmakas tlayakankemen neltekipanouanin. Maesualmen katli kichiuasej ni tekittl kipiasej ixkayotl katli kimokuitlouis inin tomintlaxtlaui uan kipiasej tlamokuitlauili pan pakilis nechikoli.

CHIKOME TLAJITOLNECHIKOLI

Sentikchikauali

Chikuasempoali uan nautipaj tlajitoli (Art. 124). Tlakechilmen katli amo moixpanextitok pani tlanejneuiyotl tlen katli kin melaua axkayotl tekitinin, momachilia moajoktok uan uelis kichiuas tlen tlaltokayolmej.

Chikuasempoali uan makuiltipaj tlajitoli (Art. 125). Yon se maseuali uelis kixnamikis sansejko ome tekinamikili tlen axkayotl tlen pan se tlapejpenili, yon se tlen ueyimexkoteyouali uan yon se tlen yampatsa inoj pan se tlaltokayotl ipan tlapejpenili; inoj katli kitokaxtijtoke yaya uelis kitlapejpenis tlen ni ome katli kinekis tekitis.

Chikuasempoali uan chikuasentipaj tlajitoli (Art. 126). Amo uelis mochiuas yon se tlaxtlaui katli amo ixnextos pan se amatomin tlanauatili katli teipa kipanextia machiotlajtoli.

Chikuasempoali uan chikometipaj tlajitoli (Art. 127). Ueyi tlayakanketl tekichijketl tlen tomexkotlal, yekantlajoltijkemen axkayotl tepanitali tlen mexko tlali, machiotlajtolkemej uan tlajitoltlakamen tlen machiotinin mexkosenkotili, tlayakankemej pan nechikosentiloli tlen D. F., uan sekinok sentika miyayotl tekipanouanij kiselisej kuali tomintlaxtlaui uan amo uelis kiijtos amo kiselis nopa tlaxtlaui tlen katli kichiuas pan itekichiuas, tekilistli, tlanauatil tekichijkayotl uan tekittlatlanili, uan momakas tlen sesenka xiuitl uan ken moneki pan amatomin tlaxtlaui tlen mexko uan D.F., uan nojkia katli motominmakas tlen tlaltokayolmej tlen katli ki melaua.

Chikuasempoali uan chikueyitipaj tlajitoli (Art. 128). Nochi miyayotl tekitinin, tlen sanseme, achitui kema ayamo tekipanoua uan ya kiselijke, moneki moixpaj mapelos ika

inejmak ixpan tekichuanij, kampa kijtos kiajokuis tlajnelneuilyotl uan machiotlajtolmen tlen pan ni meyas.

Chikuasempoali uan chiknautipaj tlajtoli (Art. 129). Kema onka pakilistli, yon se tsonkototekitiketl uelis chenejtis seyok tlenijki katli amo kixpanextilijtok pan itsonkototlamachtli. San uelis onkas tsonkotokalmej tlen nochipa pan kalyeyekchiuali, kaltlamanauili uan kaltla ajokuili tlen tlatilantok pan ueyi mexkosenkotili; uan panojkaltlachijchiuali kema kintitlani tlamokuitlauiaj, tsonkotokalmej, kalajokteposmej, kampa motlalise eltos uejka kampa momelauaj teyoualmej, kampa itstosej tsonkototlamanauianin.

Chikuasempoali uan majtlaklitipaj tlajtoli (Art. 130). Ipatijpejka panojkachialistli tlen momaxalojkuiniaj tlaltokayotl uan teopankalmej tlajtous tlanauatili tlen katli ijkuilojtok pan ni tlajtoli. Teopankalmej uan sekinok nechikolteotlatolmej kichiuasej tlen tlajtous machiotlajtoli.

Kimelaua kichiuas nechikolueyitlajtohtiyani tlajtohtilisej tlen teosentiloli, teopankalmej uan nechikolteotlatolmej. Ni mochiuas tlen machiotlajtoli kimelaua, uan elis miyayotl tlen itstinin, kichiuas ni tlajtoli sematlistli:

- a) Teopankalmej uan nechikolteosentilisej kipixtosej tlaltolketsali sankej teosentiliskalmej kemaj inoj kipixtosej inin amatokaitl. Ni machiotlajtoli kixitlauas sentilistikalmej, uan kijtos tlake amamen monekis kema moxitlauak ijkuilos.
- b) Tlen tekichuanij amo uelis mokalakisej pan inin nemilis tlen nechikolteosentilistli.
- c) Mexkoeuanij uelisej momachtisej teokamanali katli ueli tlaneltokili. Mexkoeuanij uan analieuanij moneki kisentilisej tlen moneki amamej ken tlajtous ni machiotlajtoli.
- d) Ken tlajtous machiotlatoli katlikimelaua, yekantlajtohtijkemen tlen teopamitl, amo uelisej kichiuasej se miyayotl tekilistli. Ken katliueli maseuali uelis tlausanis pan se tlapepenilpa, uan amo uelise kinuasanisej. Ajkiamej katli kijkakij iteki tlaltomoyajketl iteokamanal, ka kualka uan ken kijtous machiotlajtoli uelisej kin uasanisej pan se tlapepenolpa.
- e) Yekantlajtohtijkemen tlen teopamitl amo uelis monechikosentilisej ika tlajtolketskemen uan amo uelis kichiuasej tlanauatilnejchikoli uan kintlaneuis ma tlausanika o amo tlausanika pan se tlapepenolpa. Yampatsa amo uelis ipan miyayotl nechikopantilistli, pan teopan nechikolistli, yon pan amatlaixnextilistli teoixnextili, moixpanketsas tlen tlajtous machiotlatolmej tlen tomexko, yon ki tlanauisej toixnexkanextijketl, pantli.

Amo uelis mochiuas nechikolsentiloli tlan amatokayotl moiikuilo uan kiplas se tlajtoli o tlanauatili ken moijtoua pan teoneltokilmen. Amo uelis mochiuas pan teopankali sentilisnechijkoli tlen tlajtoltiltlaneneuili.

Tlan tlen kijtos tlaneltokili tlen nelia xitlauak uan kichiuas tlen katli kiiljuia, kitlakechia katli kichiuu, tlan kema amo kichiuu, kiselis tlaiyauiltili tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Yekantlajoltijkemen tlen teopamitl, inin tatauaj, koneuaj, ikniuaj uan inin namik, yampatsa nechikol teosentilistli kampa paya itstokej, amo uelis kikauilisej yon se tlenijki pan mijkatlalamatl, tlen katli yekantlajoltijketl tlen teopamitl tlaixpantijkej o tlapaleuijke ka yolchikaualistli tonalchiuali uan amo kipia maxauilkayotl ipan naui uikayotl.

Nochi katli kichiuu sanimanyol nemili tlen maseualme, ni mokauilia kisenkauas tlanauatekitlajkuilolchuanij tlen tlajtoua machiotlatolmen, uan kipixtosej tetikayotl uan patijka tlen katli tlanauatiaj tlen inoj.

Axkayotl tlayakankemej tekيتين, tlen tlaltokayolmej uan itlatilanka teyoualmej, kipixtosej pan nitlaxnextilistli tlakejchilmej, tlaneltokilmej uan kichiuasej tlen tlajtoua machiotlajtoli.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan sentipaj tlaijtoli (Art. 131). Inoj katli kichiuas tlakechili tlen axkayotl kitas keski tlaxtlausej o tlanamas nochi katli mokouas pan seyok uexteyokali o monemakas pan oksejkoj uexteyouali, yampatsa katli panosej pan tlen iuexka mexkotlali, nojkia kichiuas machioxitlauali yaolnechikolmej tlen nochipa tonali, panolistli tlen mexkotlali tlamantli katli kampa uelis ualas; uan ueyitlanauatijketl amo ueli kitlalis, yon uelis kixitlauas uan kiijuilos pan D. F., tlaxtlaulistli pan tominechikoltipa uan machiotlatoli katli kijtoua chikuasen uan chikome pamitl tlen tlajtoua makuilpouali uan kaxtoli uan ometipaj tlaijtoli.

Mexko tlanauatijketl uelis kichiuas ka itlanauatil machiotinin mexkosenkotili, uan kitlakoltis, kitemouis uan ki ijkuinis tomintlainamali tlen katli pankisa tlanemakili uan katli asi tlanemakili, katli temakak machiotinin mexkosenkotili uan kiyoltis sekinok; uelis kitsakuilis uan kimauilolpas tlen katli nemakili asi uan katli pankisa, uan katli monenemiltia tlamantli nemakili, kema kita moneki, kiampa kisempakuaitilis yoksej kotlanemakili uan pan tlanemakili pan tomexko, uelis kichiuas seyok tlen katli kimonekilia tomexkotlal. Mexkotlanauatijketl

kema kititlanis pan nechikolueyitlajitoltiyaniy tlen katli motomintekiuis pan se xiuitl uan tlen sesenka xiuitl, kiixpanextis tlakechili tlen katli kimakakej.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan ometipaj tlajitoli (Art. 132). Tetiajkemen kalmanauil tsonkotokalmej, kaltlajuktli uan sekin tlamantli tlalkalmej katli kititlantok sentikatlanauatijketl tlen miyayotl tekiuistli, eltos ininmako axkayotl tlatotl tlen tlajtoua mochtitlajitoli katli kichiuas uan kiixpanextis nechikolueyitlajitoltiyaniy; uanojka katli moteipapantisej uan kualpias tlen pika tlaltyoualtipa tlaltokayotl, uajka monekis kimachiltis machioketstili katli kimelaua.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan eyitipaj tlajitoli (Art. 133). Ni tlanejneuiyotl, ixitlual nechikolueyitlajitoltiyaniy katli pan ya kiyoliltiaj uan nochi senkualmej katliitstosej ika yaya ipakilis, katli mochiyki uan katli mochiuas ika to mexkotlanauatijkaj, ka itlachilis tlajitoltlakachiojkemej, elis ueyi tlanejneuiyotl. Tlamanauijkemej tlen isesenka tlaltokayotl mokualchichiuas tlen ni tlanejneuiyotl, machiotlajtolmen uan sentikatekichiuali, kema amo san se tlajtoua ka tlajneneuiyotl o machiotlajtolmen tlen tlaltokayolmej.

Chikuasempoali uan majtlaktli uan naitipaj tlajitoli (Art. 134). Nochi tlanechikojltomin katli kipiaj axkayotl, tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemej, uan D.F., uan altepemej katli kin nauatitojkej, kipia monenemiltisej ka kuali tekilistli, neltekilistli, tomintekilistli, ka kuali teki tlatekiuili uan tlakualtili tlen asis kampa moneki.

Kema ya motekiui nopa tomij, tekichiuaniy katli inoj kinmonekilia kitase tlan nelnelia motekiui ken moneki, tlen axkayotl, tlaltokayolmej, uan D.F., uan kiampa uelis kinmakase tomintlapaleuili ken achiui ya ijkuilojtok. Ni amo kitlanauis katli tlajtoua expoali uan majtlaktli uan naitipaj tlajitoli, pan chikuasen tlajitoli uan expoali uan majtlaktli uan chiknaitipaj tlajitoli.

Nochi katli se kiselis, tetlaneltli uan nochi katli se iaxka tlen se tlenijki ki panoltia pan seyok maseuali, uan katli kichiuas katliueli tekittl ken moneki, ka amatlajkuiloltilaixpantilistli, uajka mouikas ka amatlanonotsali uan ka majkauilistli moixpantisej ika amatlajkuiloli tsaktos, uan ni motlapos tlaixpantiloyan, uan kiampa monelkualtilis tlaltokayotl katli kichiuas tlen keski ipatilistli, kualtilistli, tomintlamoyauali motemakas ken kimonekilis uan sekinok tlen monekis. Tlan mochiyki pan se amatlatlanilistli tlen kijtous achiui pamitl uan amo kiampa tlen katli monektoya, uajka machiotlajitoli kijtos keniji mochiuas, tekpanali, xitlualismen, amatlajtlanili

uan sekinok tlamantli tlen nesis onkas tomintlaxtlauili, ka kualtilistli, kuali tekilistli, amo san chichiko uan kualtilistli katli kikuultilis tlaltokayotl.

Tlanechikojltomin tlaxtlauili katli motekuis tlen axkayol, tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemey, uan D.F., uan altepemej katli kinuatitoykej, kipia kipanitase ni tlajitoli uan machiotlajitoli katli kimelaua. Katli kiitasej tlan mochijki ken moneki uan motekiui kuali ni tomin, kichiuase tekitinij katli itstoke pan tlaltokayolmej, tlen eltok pan ni ome pamitl tlajitoli.

Miyayotl tekitinin yauantij kitlakechisej ma mochiua tlen tlajitoua naui tekpanali tlen ni tlajneneuilyotl.

Miyayotl tekitinin tlen axkayotl, tlaltokayolmej, teyoualtlatilankemey, uan D.F., uan altepemej katli kinuatitoykej, kipia nochipa tonali, kitekiusej kuali nochi tomintlapaleuili, katli eltok pan ininmako, uan amo kitekiuse o temakase kampa eltok sesentlama sejkotiltlaneneuili.

Katli ueli amatlaxexeloli, katli kipanextiaj miyayotl tlatotl, katli monenemiltia inin seli, kaltlanauatianin uan tlaltokayolmen tlen miyayotl amatekilistli uan sekinok tlen pan nopa eyitipa tekitlanauatili, moneki kipiasej machiotlanauatili uan tlamachitili, tlanextili uan tlanamiktli tlen itstinin. Yon se ni tlajtol moyualistli amo uelis kiukas tokayotl, ixkopinkayotl, itoskamanal uan tlaixnecxayotilistli tlen katli se miyayotl tekitijketl.

machiotlajtolmen katli kinmelaua, kinelkualtilis tlen katlij kijtoua pan omej pamitl axtiu ijkuilijtok, tlen yampatsa kisenkauas tlaixpanol tlayauiltli.

CHIKUEYI TLAJITOLNECHIKOLI **Tlen Kinelkualtiliaj Tlanejneuilyotl**

Chikuasempoali uan majtlaktli uan makuiltpaj tlajitoli (Art. 135). Ni tlajneneuilyotl uelis kinelchichiuasej uan kiplatasej. Tlan kinelchichiuasej uan kiplatasej uan kiampa moaxitilis, moneki nechikolueyitlajitoltianij, tlausanisej tlen ome uan eyitipa tlakotontli tlen katli paya itstoke, mosentikatlalisej kinekchiuasej uan kiplatasej, uan ni moneki kiplatimakase tlen imiaka tekitlajitoltianij tlen tlaltokayolmej. Nechikolueyitlajitoltianij uan eltipatekitlaxnamikili tlan moneki, ki pouasej keski tlausanili kiski tlen nochi tlajitoltlismej tlen tlaltokayolmej uan kijtosej tlan kinelchichiuasej uan kiplatasej.

CHIKNAUI TLAIJTOLNECHIKOLI Amo Moixpanos Tlajneneuilyotl

Chikuasempoali uan majtlaktli uan chikuasentipaj tlajtoli (Art. 136). Ni tlajneneuilyotl amo kipolos itetikayotl uan ipatijka, maske tlan onkas tlauilanalotl uan moketsas itlachilis. Tlan onkas se tlauilanali, uan motlalis seyok tekitlanauatijketl ka seyok tekitlaneneuili katli amo eltok pan tlajneneuilyotl, kema ya tlamis kuesoli uan altepetl kiplas inemajkayotl, sepaya tlanauatis tlen tlanejneuilyotl, ka isenkauali uan ka tlanauatilstli tlen mochijki, kisenkauas ka tlayauiltli katli mopolojkej tlaixpanojkemej, yampatsa tlayakananitekichuanij, uan katli tlapaleuijkej pan inoj.

Tlajtolpanolistli

Sentipaj Tlajtoli. Ni tlanejneuilyotl sempa moixpantis ika nochi tlamokuitlauili uan moixpanmapelos moajokuis uan kiajokuisse nochi mexkotlali; uan amo mochius tlen tlajtoa tlapepenolkayotl axkayotl tlatotl tlen mexkotlali uan tlaltokayolmen, ni tekikalakili amo nimaj motekiuis, uan kena uelis kipeuaitis pan se tonal tlen chikuasen mestli xiuitl ome xikipilli uan kaxtolpoali uan majtlaktli uan chikome tonal, uan pan inon motlalis machiotinin mexkosenkotili uan moixpanpanmapelos maseuali tlen tlajtoa machiotlajtoli katli mokauas pan tlapepenolpa tlayakanketl mexkotlanauatiketl.

Kema amatlanonotsali tlen tlapepenolpa, tlen tlajtoa tlajtoli kitokilia, amo tlanauatis makuili tlakotomitl tlen tlajtoli najpoali una ome; uan amo kitsakuilis tlan kinekis elis machiotlajtolketl uan tlajtoltlakatl, tekititos pan tlaltsonkotomej, tlan amo tekitlayakantos kampa mochius tlapepenolpa; nojkia amo uelis kintsakuilise.